

PRIMORSKI DNEVNIK
je začel izhajati v Trstu
13. maja 1945, njegov
predhodnik PARTIZANSKI
DNEVNIK pa 26. novem-
bra 1943 v vasi Zakriž
nad Cerknim, razmnožen
na ciklostil. Od 5. do 17.
septembra 1944 se je ti-
skal v tiskarni »Dobrodoša«
v Govcu pri Gorenji Trebu-
ši, od 18. septembra
1944 do 1. maja 1945 v
tiskarni »Slovenija« pod
Vojakom pri Idriji, do 8.
maja 1945 pa v osvoboje-
nem Trstu, kjer je izšla za-
dnja številka. Bil je edini
tiskani partizanski DNEV-
NIK v zasužnjeni Evropi.

Politična plačana v gotovini
Abb. postale 1 gruppo

Cena 650 lir - Leto XLII. št. 73 (12.398)

Trst, petek, 28. marca 1988

TRST
Ul. Montecchi 6 - PP 559
Tel. (040) 764832 (4 linije)
Tlx 460270

P.P. 132
66001 KOPER

OSREDNJA KNJIZNICA

B554 AA

5723

60100200

ZDA zavrnile predlog Gorbačova o Sredozemlju Umik 6. ameriškega brodograjskega iz spornega Sidrskega zaliva

WASHINGTON, TRIPOLIS — Ameriško 6. brodograjsko je včeraj prekinilo vojaške manevre v Sidrskem zalivu šest dni pred predvidenim koncem. O sklepu je bil najprej obveščen Rim in šele nato so umik potrdili v Washingtonu.

Svet si je nedvomno oddahnil, saj je napetost nekoliko popustila. Sodeč po izjavah Pentagona pa je to le konec prve runde, saj bo 6. brodograjsko ostalo nedaleč od libijskih voda in se ne bo vrnilo v svoja oporišča, da bi lahko vsak trenutek odgovorilo na morebitno »libijsko maščevalno akcijo«. V Washingtonu se sedaj bojijo,

da bi Gadafi po vojaškem neuspehu poiskal kako drugo pot, da bi milo za drago vrnil Američanom, ker so izničili njegove grožnje, »da bo povzročil požar v vsem Sredozemlju«, če bi ameriške enote prekoračile libijsko »črto smrti« v Sidrskem zalivu. Libijski voditelj pa se je za sedaj zadovoljil z napovedjo o začetku svojih pomorskih manevrov v Sidrskem zalivu kar 100 milj vzhodno od območja, kjer so se vadili Američani. Bržkone bo s tem skušal dokazati, kako je njegova mornarica prisilila Američane k umiku. Če se bo zadovoljil s tem tolažilnim ukre-

pom, bo v arabskem svetu požel odobravanje. Že sedaj pa lahko trdimo, da je Reagan s svojim razkazovanjem mišic pred libijskimi obalami in z žandarskim vsiljevanjem pravice do svobodne plovbe tudi prek »črte smrti« napravil sredozemskim in zahodnoevropskim državam medvedjo uslugo.

Če je bil do nedavnega Gadafi zaradi svojih skrajno vprašljivih pobud v mednarodni politiki (Čad, Tunizija in Egipt) trn v peti zmernim arabskim državam in v bistvu osamljen v mednarodni skupnosti, je sedaj izpadel kot »žrtev ameriške agresije« in žanje vse večjo podporo v državah Tretjega sveta.

V to je prepričana večina ameriških zaveznikov z izjemo Velike Britanije in Izraela. Vsekakor pa bo ameriški državni tajnik Shultz že danes v Rimu preveril italijansko stališče do krize v Sidrskem zalivu. Italija je namreč precej jasno izrazila svoje negodovanje, da so ZDA zane-tile spopad pred vrati Italije. Pentagon se ji je nekako že oddolžil, ko je prav Italijo kot prvo obvestil, da se umika iz Sidrskega zaliva. Med drugim se bo Shultz lahko v Rimu

NADALJEVANJE NA 2. STRANI

Danes na vrsti vprašanj Vladno preve prve ocene so

RIM — Prvi krog praverjanja med petimi tajniki strank vladne večine se je sklenil v splošnem pozitivno. Danes zjutraj se bo pet tajnikov KD, PSI (Martelli kot vršilec dolžnosti), PSDI, PRI in PLI spet srečalo s predstavnikom vlade in podpredsednikom, da se spoprimejo z najnujnejšimi programskimi vprašanji. Ocene vseh udeležencev včerajšnjega srečanja so vse v bistvu pozitivne. Craxi je dejal, da je na srečanju »jasno izpadlo, da nameravajo vse stranke koalicije nadaljevati sedanje sodelovanje in ga konstruktivno razvijati, in bodo zato poskusili iskati rešitve za vse probleme, ki so bili predmet nasprotij in v nekaterih primerih celo konfliktov«. Tudi De Mita je zatrdil, da je bil sestanek »uspešen«. Menim, je dodal, da smo danes zjutraj, morda prvič, ko smo razmišljali o razlogih zaveznitva, izrazili mnenja in konvergence, bolj kot poudarjali razloge za razhajanje.

»Po polemikah in sporih preteklih mesecev«, pristavlja Martelli, »ko smo sedeli okrog mize in na grobo ocenjevali politična vprašanja in tudi nekatera programska vprašanja, ki so na dnevnem redu, se mi zdi, da se je pokazalo, da naših pet strank lahko nadaljuje skupno pot«. Nicolazzi je šel še dlje: »Vsi smo soglašali, da obstaja široka konvergenca, da lahko nadaljujemo s tem zaveznitvom do

prihodnjih volitev«. Pozitivna je bila tudi ocena liberalca Biondija: »Opravili smo koristno delo«. Spadolini pa je bil nasprotno bolj previden: »Omejili smo se na nekatere politične ocene«. In na vprašanje če so o teh vprašanjih dosegli sporazum, je odgovoril: »Nisem rekel tega«. Nakar je tajnik PRI vztrajal na »neodpovedljivi povezanosti med političnim momentom in programskim momentom«.

Morda ni naključje, da malokdo tvega predvidevanja glede trajanja morebitnega dogovora. In kdo si upa, kaže povsem nasprotna mnenja. Tako, medtem ko Martelli naglaša, da (če bodo spet vzpostavili soglasje glede vseh strukturnih in programskih pogojev) bo lahko petstrankarska koalicija nadaljevala pot do konca zakonodajne dobe, pa čeprav s kakšnim preustrojem v vladi, govori Spadolini o »političnem premirju do konca leta«. Na ta način najbrž misli povedati, da je v perspektivi sporazum, ki naj bi trajal najdlje do prihodnje jeseni, ko bo kongres socialistične stranke sklenil verigo vsedravnih skupščin največjih strank.

De Mita o tem argumentu ni spregovoril. Toda lahko si je zamisliti, da misli tudi on enako. Kaže, da je demokratski tajnik za sedaj zainteresiran zgolj za to, da premosti

NADALJEVANJE NA 2. STRANI

Razprava v varnostnem svetu OZN

NEW YORK — Na zahtevo Malte in SZ je varnostni svet OZN začel predsinčnim razpravo o ameriških vojaških akcijah proti Libiji. Sovjetski predstavnik Jurij Dubinin je obtožil ZDA, da so namerno povzročile incidente z Libijo in da vodijo politiko državnega terorizma. Ameriški veleposlanik Vernon Walters pa je branil tezo, »da so enote ameriške mornarice izvajale miroljubne manevre v mednarodnih vodah in da so bile cilj napada libijskih sil.« Vojaški odgovor pa naj bi spadal v okvir pravice do samoodrambe kot to predvideva 51. člen ustanovne listine OZN.

S takimi trditvami pa se razen Velike Britanije ni strinjala včeraj nobena država. Razprava v varnostnem svetu OZN bo nedvomno potekala več dni, že sedaj pa je jasno, da se bodo ZDA poslužile pravice veta

Izraelski izpad v Libanonu

BEJRUT — Spet krvav obračun izraelske represalije na libanonskem teritoriju. Včeraj zjutraj so namreč izraelski bombniki v dveh poslednjih bombardirali področje palestinskega taborišča Mieħ - Mieħ in bližnje naselje Ein El Helwieh v neposredni bližini največjega mesta na jugu Libanona Sidona.

Čeprav ni niti ena bomba zadela taborišča Mieħ - Mieħ, ki je največje palestinsko naselje v Libanonu, je bilo ob napadu najmanj deset mrtvih in kakih 30 ranjenih. Izraelski letalski bombni napad naj bi bil povračilni ukrep za palestinsko bombardiranje z raketami »katjuša«. Včeraj naj bi namreč v zgodnjih jutranjih urah Palestinci bombardirali ter tudi zadeli šolo v mestecu Kirjat Šmona na severu Izraela.

Delegacija iz naše dežele je imela vrsto plodnih srečanj s predstavniki SRS Včeraj na ljubljanskem sejmu Alpe-Adria lepo uspel dan Furlanije-Juljske krajine

LJUBLJANA — Na 25. mednarodnem sejmu Alpe-Adria v Ljubljani je bil včeraj uradni dan Furlanije-Juljske krajine, ki se letos na njem predstavlja s temo raziskovanja in tehnološkega razvoja, medtem ko je med razstavljalci 49 podjetij, od tega 31 članov Slovenskega deželne gospodarskega združenja.

V središču pogovorov in srečanj, ki so bili ob dnevu naše dežele v slovenski prestolnici, so bili seveda sodelovanje in gospodarski odnosi med dvema sosednjima območjema ter perspektive za njihov nadaljnji razvoj. Delegacija Furlanije-Juljske krajine, ki jo je vodil deželni odbornik za trgovino in turizem Carlo Vespasiano, se je sestala z zastopniki Gospodarske zbornice Slovenije, republiškega izvršnega sveta pod vodstvom podpredsednika Janeza Bohoriča, in s predstavniki sredstev javnega obveščanja.

Kot je povedal odbornik Vespasiano, so v pogovorih ugotovili, da so možnosti za poglobitev sodelovanja ugodne, med drugim tudi na področju prenosa tehnologije. V zvezi z vprašanji gospodarske infrastrukture in cestnih povezav med Ljubljano in Trstom oziroma Gorico so ugotovili, da

se stvari pozitivno premakajo, Vespasiano pa je z Bohoričem govoril tudi o sodelovanju na področju kulture, industrijske kooperacije, tehnološkega razvoja, energetskih virov in zaščite okolja. Bolj podrobno pa so bili pogovori o turističnem sodelovanju, ki jih je deželni odbornik imel s slovensko kolegico Bogomilo Mitič. Izhajajoč iz pozitivne izkušnje skupne predstavitve turistične ponudbe skupnosti Alpe-Jadran v Londonu, je Vespasiano predlagal tesnejše turistično sodelovanje vzdolž meje in še zlasti na območju Nevejskega sedla in Kanina.

Posebna delegacija gospodarstvenikov iz naše dežele, ki jo je vodil predsednik tržaške Trgovinske zbornice Giorgio Tombesi in v kateri je Slovensko deželno gospodarsko združenje zastopal Stanko Bole, pa je imela delovne pogovore s predstavniki Gospodarske zbornice Slovenije pod vodstvom predsednika Marka Bulca. Govorili so predvsem o vprašanjih, ki zadevajo medsebojno blagovno menjavo in druge oblike gospodarskega sodelovanja, s posebnim ozirom na učinke nove jugoslovanske devizne in zunanjetrgovinske zakonodaje. Tombesi je v tem okviru opozoril na zaskrbljenost italijanske strani za usodo avtonomnih računov, ki da prav zaradi novih predpisov doživljajo določene omejit-

ve in težave. Po njegovih besedah bi bilo izvzetje teh instrumentov iz splošnih omejitvenih ukrepov znak posebnega odprtja do Italije, kar bi šlo v izrecno korist obmejnega prebivalstva na obeh straneh.

Posebno slovesno noto pa je včerajšnji dan Furlanije-Juljske krajine dobil na uradnem srečanju delegacije s predstavniki tiska in s popoldanskim obiskom na Gospodarskem razstavišču, ki se ga je udeležil tudi vladni komisar Eustachio De Felice. Člani delegacije so se v spremstvu slovenskih gostiteljev ustavili na razstavnem prostoru, ki ga je v imenu dežele pripravila tržaška Trgovinska zbornica, in na okusno urejenem razstavnem prostoru Slovenskega deželne gospodarskega združenja, kjer se skupinsko predstavlja 31 trgovskih, proizvodnih in storitvenih podjetij.

Naj včerajšnjemu dnevu naše dežele na rob še zapišemo, da se je ponedeljkovega odprtja sejma Alpe-Adria med župani prijateljskih mest Ljubljane udeležil tudi tržaški župan Franco Richetti, ki se je ob tej priložnosti tudi sestel s predsednico ljubljanske mestne skupščine Tino Tomlje in se z njo pogovarjal o vprašanjih skupnega interesa.

Koordinacijski biro neuvrščenih proti manevrom v Sredozemlju

NEW YORK — Koordinacijski biro neuvrščenih držav je izrekel veliko zaskrbljenost zaradi vojaških manevrov ZDA v Zalivu Sidra in napadov na libijske ladje, kar vse po njegovem mnenju pomeni resno grožnjo ne le miru v tem delu sveta, ampak ogroža svetovni mir.

V razpravi, v kateri so sodelovali predstavniki 15 neuvrščenih držav, je stalni jugoslovanski predstavnik v OZN veleposlanik Ignac Golob izjavil, da najnovejši dogodki v srednjem Sredozemlju znova potrjujejo pomen stališč, sprejetih na lanskim ministrski konferenci neuvrščenih v Luandi, po katerih vojaška prisotnost in dejavnost velikih sil na ozemlju, v zrač-

nem prostoru ali v vodah v bližini neuvrščenih držav povzroča napetosti in nestabilnost, ogroža mir in varnost ter grozi z intervencijo v notranje zadeve teh držav.

Ignac Golob je člane koordinacijskega biroja seznanil s sporočilom predsedstva SFRJ o razmerah v Sredozemlju in hkrati opomnil, da je predsedstvo SFRJ že 27. februarja izreklo zaskrbljenost zaradi zaostrovanja razmer v tem delu sveta.

Koordinacijski biro neuvrščenih je pozval k takojšnji ustavitvi vojaških operacij in izrekel vso podporo neuvrščeni Libiji, ki brani svojo neodvisnost, stabilnost, suverenost in ozemeljsko celovitost. (dd)

Predsednik Reagan neti spor med Hondurasom in Nikaragvo

WASHINGTON, MANAGUA — Kaže, da se ameriški predsednik Reagan ni sprijaznil s političnim porazom v predstavnikiškem domu, ko je slednji odbil njegov predlog o podpori protisandinističnim borcem v Nikaragvi v višini 100 milijonov dolarjev. Včeraj je namreč obtožil prav člane predstavnikiškega doma, da so z odbitjem podpore »contrasom« moralno podprli tudi sandinistični vdr

Reagan je v svojem včerajšnjem govoru v New Orleansu še dodal, da je kar 1500 nikaragujskih vladnih vojakov prestopilo mejo med Nikaragvo in Hondurasom ter se zadržalo na tujem teritoriju več dni. Reagan je še nadaljeval kritiko na ameriški kongres, ki ga ni dovolj odločno podprl pri pobudi »vojne zvezd« in pri takem in podobnem »odločnem« vodenju države.

Vendar pa tudi Reaganovi zavezniki izražajo svoje dvome o resničnosti tega vdora in o »vojni« med Nikaragvo in Hondurasom. Kakorkoli že, hondurški predsednik Josè Azcona je včeraj uradno prosil Reagana za vojaško pomoč in slednji je takoj odredil 20 milijonov dolarjev. Zanimivo je, da je še pred dnevi Azcona svedčano izjavljal, da ne bo prosil pomoči svojega mogočnega zaveznika. Ob tem pa moramo dodati, da so ameriški demokrati poslanci spet uradno zahtevali od Reagana, naj sprejme pogajanja z Nikaragvo, pogajanja, ki jih je še pred kratkim predlagal sam nikaragujski predsednik Daniel Ortega.

Tudi eden najvplivnejših ameriških dnevnikov, Washington Post, se sprašuje, če je vest o nikaragujskih »te-ritorialnih osvajanjih« sploh resnična, ali je le Reaganovo izsiljevanje.

Košarka: po zmagi nad Mobilgrijem

Rimski Bancoromi Koračev pokal

RIM — V edinstvenem ambientu (v rimski palači Palaeur se je zbralo kar 14.000 gledalcev (je sinoči rimska Bancoroma tudi v drugem finalu premagala moštvo Mobilgrijia iz Caserte in tako osvojila letošnji Koračev pokal.

Rimski košarkarji so že v prvem finalnem srečanju v Caserti zmagali s 84:78, in so bili zato tudi favoriti za osvojitve prestižnega pokala. De Sistijevi varovanci priložnosti niso zamudili, sinoči so sicer tesno (73:72) premagali Tanjevičovo moštvo in tako prvič posegli po tej trofeji.

Bil je to predzadnji finale evropskih pokalov v tej sezoni. Zadnji in najpomembnejši bo na sporedu prihodnji teden, ko bosta v pokalu prvakov 3. aprila v Budimpešti igrala zagrebška Cibona in žalgiris iz Kaunas.

NA 10. STRANI

● Umik ZDA

NADALJEVANJE S 1. STRANI

seznanil tudi s stališči dveh zmernih prozahodnih arabskih držav, saj sta bila včeraj v Rimu zunanja ministra Egipta in Maroka. Prozahodne sredo-
dozemske države lahko še nekako razumejo ameriške zahteve po svobodni plovi, a se ne strinjajo, da je treba to doseči z logiko sile, z vojaško konfrontacijo.

Nedvomno pa se vsi bojijo sedaj ka-
ke nepremišljene pobude libijskega voditelja Gadafigija. Libijski veleposlanik v Rimu Abdel Rahman Šalgan je bil včeraj še kar spravljen. Že res, da je na tiskovni konferenci kritiziral razne Craxijeve izjave glede »Gadafigijevih napak«, a je v glavnem izrazil zadovoljstvo z italijanskim stališčem do krize. Zanimal je trditve, da bi Libija pozvala Arabce, naj likvidirajo ameriške tehnike v arabskih državah.

Po vsem sodeč pa se v Washingtonu ne zavedajo, da je zaplet trenutno koristil predvsem ugledu Gadafigija v svetu. Tudi predlog sovjetskega partijskega voditelja Gorbačova o istočasnem umiku sovjetskega in ameriškega brodovja iz Sredozemlja, so že zavrnili. Pentagon namreč trdi, da bi lahko SZ vsak trenutek premestila svoje brodovje iz Črnega morja v Sredozemlje, medtem ko bi bili Američani odrezani od vsakršnega dogajanja. V Washingtonu se prav tako ne navdušujejo nad sovjetskim predlogom o sklicanju sredozemske konference, podobne helsinški, saj bi marsikdo skušal dokazati, kako nimajo ZDA nobenih opravil, da njihovo brodovje vsiljuje diktate tako daleč od ameriških obal.

● Preverjanje

NADALJEVANJE S 1. STRANI

brez škode kongres svoje stranke, in vladna kriza bi mu postavila vrsto problemov in konfliktov znotraj KD, ki bi jim bil težko kos. Je pa povsem jasno, da niti De Miti niti Spadolini ni po godu hipoteza, da bi Craxijeva vlada trajala do konca sedanje zakonodajne dobe. Razen seveda, če bi se socialistični tajnik odpovedal soočanju s komunistično opozicijo, oziroma tisti »odjugi« na levi, ki se je začela v zadnjih mesecih. »Odjugi« za katero mu komunistična partija daje vse priznanje. Sam Occhetto, ki je že zagotovo drugi moč v komunistični stranki, govori na primer v intervjuju za neki zelo razširjeni tedenik o »pozornosti« predsednika vlade do stališč KPI, in ocenjuje kot »korak nazaj« možnost »železnega pakta med Craxijem in De Mitom«.

G.R.

Jasnejša slika »sožitja« med socialisti in konservativci

Prva Mitterrandova zmaga pri določanju pravih igre o delitvi oblasti v Franciji

PARIZ — Prva delovna seja vlade Jacquesa Chiraca pri predsedniku republike — seje v Elizeju so ob sredah — je prinesla nov element v pravila sožitja po zmagi desne koalicije 16. marca. Predsednik republike je odklonil, da bi podpisoval zakonske dekrete, ki omejujejo pridobljene pravice »delavcev in namestnikov«, konkretno enega tistih predvidenih odlokov, ki naj bi že začetek aprila odpravili dosedanje zaščitne zakonske predpise pri odpuščanju odvečne delovne sile.

Mitterrand je na prvem sestanku z novo vlado sprejel njen namen v prvem obdobju »naglega ukrepanja za oživitve francoskega gospodarstva« po pooblastilo novega parlamenta na podlagi dveh okvirnih zakonov vladati z dekreti. Dekreti niso nobena novost, uporabljale so jih vse vlade in tudi socialistična. Toda šef države je posvaril vlado, da bo podpisal le »tiste dekrete s socialno-gospodarskega področja, ki predstavljajo napredek od dosedanjih socialnih pridobitev«. Po ustavi mora predsednik v petnajstih dneh razglasiti zakone, sprejete v skupščini, pri dekretih pa ni določen noben rok — kar tudi ob različnih »branjih« se-

danje ustave pomeni, da jih ne podpiše.

Razprava na prvi delovni seji je bila »odkrita«, kot je rekel novi glasnik vlade, minister za proračun Alain Juppe, »če uporabim znano diplomatsko formulo« — torej ostra. Toda Chirac je popustil: en razlog je ta, da je bila prav njegova vlada, ki je leta 1975 sprejela zakon, katerega zdaj hoče odpraviti in ki je zapisan med prioritete naloge njegove druge vlade. Drugi, o katerem govorijo je ta, da so mnenja o koristnosti tega ukrepa v sami vladi deljena, kajti po sodbi gospodarskih inštitutov bi odprava omejitev v prvi fazi prinesla od 50 do 100 tisoč izgubljenih delovnih mest, preden bi in kadar bi ukrep začel vplivati na »okrepljeno zaupanje delodajalcev«. Tretji argument, ki je gotovo močan, je dokaj jasno izražena ocena javnega mnenja, ki nasprotuje nekaterim točkam vladne platforme.

Po splošni sodbi je Mitterrand zmagovalac v tej rundi določanja pravih o delitvi oblasti med socialističnim predsednikom in konservativno vlado. Zato javnost z zanimanjem pričakuje njegovo napovedano poslanico parlamentu, do katere ima

po ustavi pravico in za katero ne potrebuje podpisa predsednika vlade. (Isti člen ustave mu dovoljuje razpust skupščine in predložitev spornih vprašanj ustavnemu svetu.) Ni še znano, ali bo poslanica prebrana v Burbonski palači že 2. aprila, ko se bo nova skupščina konstituirala.

Na predvčerajšnji seji je bil določen rokovnik ukrepov, od dekretov do zakonov, ki jih bodo predložili parlamentu po izteku »milostne dobe« za dekrete. Med temi so revizija socialističnega proračuna za 1986, o kateri je bilo med kampanjo sicer veliko govora, a bo nujno ostala omejena, ukrepi za zaposlovanje mladih, predvsem pa povratek na večinski volilni sistem in vrsta ukrepov za »zaščito varnosti in svobodin državljanov«, toda o teh policijskih zakonih niso doslej znane nobene podrobnosti, zakon o avtonomiji »Banque de France« in pozneje, jeseni načrt proračuna za 1987. Predlog, ob katerem se utesne sprožit za »sožitje« usodna razprava — z vsemi posledicami, med katerimi ne gre izključiti razpusta skupščine in novih predsedniških in skupščinskih volitev.

JAKA ŠTULAR

Jetniški kaplan navaja tezo o samomoru Sindone

MILAN — Kaplan ječe najstrožje varnosti v Vogheri Giuseppe Baschiazor je preiskovalnemu sodniku Simoniju posredoval vsebino nekega zaupnega pogovora z Michelejem Sindono, iz katerega baje izhaja, da je že pred meseci Sindona mislil na samomor. Včeraj pa kaplan ni hotel te vesti potrditi časnika, a je ni niti zanimal, navedel je le, da ni bil Sindonov spovednik, v bistvu da ga ne veže nobena spovedniška tajnost.

Teza o samomoru si torej vedno bolj utira pot. Tudi analize ostankov »smrtonosne malice in pijače« niso baje dokazale prisotnosti ciankalija. Vsekakor pa bodo izidi analiz znani šele po velikonočnih praznikih. Izvedenci namreč analizirajo tudi vse osebne predmete Micheleja Sindone, da bi ugotovili sledove strupa. Propadli bankir je lahko imel strup že dalj časa pri sebi. V takem primeru je precej verjetno, da bi morali izvedenci odkriti kake sledove.

Povsem razumljivo pa bo še vedno nepojasnjeno, kako se je lahko Sindona dokopal do strupa, saj je bil med vso dolgo sodno obravnavo v neposrednem stiku le z odvratniki in karabinjerji. Prav slednje bodo v prihodnjih dneh pozorno zasliševali.

Medtem pa bo neka revija v prihodnjih dneh objavila dokument, ki ga je 22. septembra 1984 napisal Francesco Pazienza. Iz njega izhaja, da bi Michele Sindona končal kot Pisciotta, če ga bodo zaprli v kako ječo najstrožje varnosti. Pazienza je takrat razvil tudi tezo, da bi po smrti Micheleja Sindone lahko izsiljeval »rimsko visoko družbo« in izkoristil zaplet »Sindona-Vatikan-KD-Andreotti« le veliki mojster tajne prostozidarske lože P2 Licio Gelli.

V vsej zadevi je nedvomno še ogromno senc. Teza o samomoru je dobrodošla za vse tiste, ki so se z zagonetnim koncem propadlega sicilskega bankirja oddahnili.

Vrsta demonstracij z mrtvimi in ranjenimi Indijska dežela Pundžab postala pravo bojno polje

NEW DELHI — V sredo je med demonstracijami v indijskem mestu Amritsarju v Pundžabu umrlo šest oseb, kakih 20 pa je bilo ranjenih. Neredi so nastali med versko svečanstvo v bližini največjega templja v mestu, mnenja o tem, kako je do njih prišlo, pa so deljena in nejasna.

Včeraj se je o krvavih demonstracijah prvič izrekel ministrski predsednik dežele Pundžab Surjit Singh Barnala, ki je novinarjem dejal, da je že pripravil širok načrt za omejevanje morebitnih bodočih demonstracij ter še dodal, da so neredi zakrivila Sikhi, katerim je bilo dovoljeno, da so demokratično demonstrirali, vendar pa so to izkoristili ter s hujškanjem »protidržavnih elementov« povzročili mestno vstajo.

Podobni incidenti so nastali v deželi Gujarat, ki jo je pravkar obiskal indijski ministrski predsednik Rajiv

Gandhi in kjer je po neuradnih vestih umrlo deset oseb, 50 pa naj bi bilo ranjenih. Policija je v tem primeru streljala na demonstrante ter nato aretirala na desetine ljudi. Trenutno vlada zatišje, ki pa je dokaj labilno.

Včeraj je politbiro indijske komunistično - marksistične stranke pozval pundžabsko stranko »Akali Dal«, naj se zavzame za mir s široko akcijo med ljudstvom in naj izolira izzivalce. Prav v Amritsarju so namreč včeraj z zvijačo ubili voditelja tamkajšnjih komunistov Arjana Singha Mastano, vendar pa ni znano, kdo je to storil. Komunisti obtožujejo tako »mednarodne provokatorje« kot tudi policijo samo. V jutranjih urah sta se namreč, pred Mastanovo rezidenco pripeljala z motorjem dva terorista, preoblečena v policaja, in ki sta takoj streljala na komunističnega voditelja in na njegovo telesno stražo ter ju ubila.

Po kongresu KP Sovjetske zveze Z »radikalno reformo« spet kadrovske čistke?

MOSKVA — Kam bo po kongresu krenila sovjetska gospodarska politika v uresničevanju »perestrojke«: v izpopolnjevanje centralnih upravljavcev organov in mehanizmov ali v resnično krepitev vloge podjetij, panog, regij in republik, s tem pa tudi v neke vrste decentralizacijo? Kongresni dokumenti puščajo načeloma obe možnosti odprti. Po več tednih premlevanja istih splošnih gesel je »Pravda« v svojem vodniku jasno spregovorila za »radikalno reformo« v duhu delne decentralizacije.

Najprej še beseda o tem in o uvidnih nasploh. Mnogi so že razočarani nad živino in frazami teh besedil prenehali prebirati dolge »plahte«, ki so mlatile obrabljena gesla. »Pravdina« vodnik izstopa iz te serije prav po tem, da kar javno zavzema stališče za nove gospodarske prijeme. Sploh pa je prvič po kongresu, da se v sovjetskem tisku pojavlja tista značilna formula, ki jo je v svojem uvodnem referatu uporabil Mihail Gorbačov, za njim pa (edini) ponovil predsednik vlade Nikolaj Rižkov. Nobene politične rešitve nam več ne pomagajo — potrebna je »radikalna reforma«, je rekel generalni sekretar CK KPSZ. In »Pravdina« vodničar postavlja prav ta citat na začetek, ne da bi omenil ime Gorbačova (nasploh je v navadi formula, po kateri govorijo uradno o »političnem poročilu CK KPSZ na 27. kongresu KPSZ« in ne omenjajo imena »poročevalca«, čeprav je vsem jasno, da gre za Gorbačova).

Še bolj je zanimivo, kaj vse isti vodničar tokrat (očito tudi prvič) nplete v podkrepitev trditve, da je potrebna takšna reforma: vsi obstoječi gospodarski mehanizmi in z njimi delujoče oblike proizvodnih odnosov so nastali v dobri ekstenzivnega gospodarjenja. Zda so se preživeli in postali celo ovira napredku. Treba je

bolj upoštevati »gospodarske zakonitosti« socializma.

Besedilo samo enkrat in bolj spotoma omenja kongresne sklepe, da je treba izpopolniti učinkovitost centraliziranega vodenja gospodarstva, planiranja in vloge Gosplana, vso pozornost pa posveča podjetjem in združenjem kot temeljnimi celicam gospodarstva, v katerih se šele lahko uresničujejo nova gospodarska načela. »Pravda« precej ostro kritizira dosedanje težnje po tem, da bi »zareglementirali« vsako podrobnost, z vrha seveda.

Med prvina mi novega načina upravljanja z gospodarstvom omenja vodnik »izpopolnjevanje sistema oblikovanja cen«, pa tudi kreditiranja po uspešnosti in ne po potrebah.

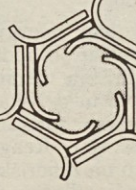
Zato je treba prenehati s podcenjevanjem »vloge blagovno-denarnih odnosov«, pa tudi gospodarskih interesov, dobička.

In kaj je na poti vsemu temu? Birokratizem. Če hočemo doseči pospešeno rast gospodarstva, moramo zlasti pridobiti za to sposobne gospodarske voditelje, pravi »Pravda« in s tem nekako že napoveduje nove, še bolj energične kadrovske posege na gospodarsko področje.

Besede so tu, celo na prvi strani »Pravde«. Ali je mogoče pričakovati ustreznih dejanj, ukrepov?

ANTON RUPNIK

□ BEOGRAD — Jugoslovanski sklad solidarnosti z neuvrščeniimi državami v razvoju je sprejel sklep o gospodarski in človekoljubni pomoči Etiopiji, Sudanu, Somaliji, Ugandi, Mozambiku, Angoli, Zambiji in Maliju v višini 750 milijonov dinarjev. Ta pomoč bo v storitvah in pošilkah opreme, hrane in zdravil. Solidarnostni sklad bo letos kot že v minulih letih na podoben način pomagal tudi drugim državam v razvoju. (dd)

Furlanija - Julijska krajina DEŽELNA USTANOVA ZA POSPEŠEVANJE TURIZMA	Zgornja Karnija Valdaneer Paularo in Timau ZA SMUČARSKÉ TEKE	Valpesarina Pradibosco Prato Carnico Za smučarske teke Izredna zimovanja za skupine in šole	
CIMA CORSO DI AMPEZZO Žičnice obratujejo ob sobotah in nedeljah od 9.00 do 16.00	Valcellina Claut Cimolais ZA SMUČANJE	Sauris ... tvoja smučišča ... Karnijski Dolomiti 1250 - 1500 SAURIS DI SOTTO Tel.: 0433/86000	Ovčja vas Smučarske naprave delujejo od decembra do konca marca Odlične snežne razmere za tek in smuko. Okrepčevalnice
SEDLO CHIANZUTAN VERZEGNIS Tri vlečnice, 4 proge, smuč, tek, smučarska šola, organizacija tekmovanj in tečajev. Cena kot leta 1984 Bližina snega - prihranek pri bencinu	M. Matajur Zadruga za uprav. žičnic 1320 n.v. 44 km iz Vidma Odprto od prvega snega do 31. marca vsako soboto, nedeljo in praznik. Smučarski tedni od 8.2. do 16.3. Popusti za otroke do 12 let in skupine FISl. Smučanje pred hišnimi vrati.	NEVEJSKO SEDLO 120 - 210 cm snega	
 Concolan PROSTA SMUKA V SONCU IN SNEGU Uprava postaje Ravascletto - tel.: 0433/66033/66035		Piancavallo — Predprodaja smučarskih kart v nižini sobotna dnevna karta 15-14.000 praznična dnevna karta 18-17.000 — Poldnevna karta za 5 ur v prodaji na Piancavallu ob sobotah 14-13.000 ob nedeljah 18-17.000 Od 1. februarja dalje sezonska karta znižana za 50% INFORMACIJE: SEDEŽNICA 0434/655126	
za tvoje bele zimske dneve Forni di sopra Forni di sotto		AVTONOMNA TURISTIČNA USTANOVA ZA TRBIŽ IN NEVEJSKO SEDLO RABELJ TARVISIANO UNA FINESTRA SULL' EUROPA	

Pričelo se je praznično vzdušje

Velika noč v znamenju lepega vremena in gostega prometa

TRST, VIDEM — Šolske počitnice in izredno ugodne vremenske razmere bodo v prihodnjih dneh prav gotovo zvabile številne izletnike v naravo, v bližnjo in daljno okolico. Sicer pa se je že v teku večeršnjega jutra izkazalo, da so si mnogi organizirali velikonočne počitnice že pred časom, saj so na cestah in avtocestah, ki peljejo v zimska središča zabeležili gost promet. V tem času sta najbolj priljubljeni smučarski središči Val Badia in Gröden, nič manjše množice smučarjev pa ne bo v Ravasclettu in na Zoncolanu ter še v Piancavallu in v drugih krajih Karnije. Tod je namreč že vse zasedeno, tako, da bo tisti, ki se bo za nedeljsko smučanje odločil zadnji trenutek, najbrž ostal praznih rok. Tudi snežne razmere so nadvse ugodne, izvedenci celo trdijo, da so boljše kot v času božičnih počitnic.

V turističnih agencijah po deželi so letos zabeležili precejšnje povpraševanje po posameznih in skupinskih potovanjih v bolj izjemne kraje, kot na primer na Kanarske otoke, na Maldive in na otoke Mauritijs. Kljub krizi, ki pesti naše kraje kaže, da taka potovanja že zdavnaj niso več namenjena zgolj petičnežem. Še vedno zelo priljubljene turistične ponudbe ostajajo dalmatinska obala, Bled, Plitvice in Bohinj, pa še romantični Dunaj, zasanjana Praga in vznemirljiva Budimpešta.

Kdor si vsega tega ne bo privoščil, pa bo v nedeljo in v ponedeljek lahko izbral med krajšimi izleti v spomladansko sonce, zajetnim kosilom v gostilnah in lokalih onkraj in to stran meje ali drugačnimi prazničnimi »opravili«.

Naj omenimo še to, da so v neka-

terih smučarskih središčih v Karniji ob priliki velikonočnih počitniških dni na izbiri različne ugodnosti, kar se tiče uslug na smučiščih. Verjetno pa ne bo odveč, če izletnike še enkrat opomnimo na previdnost tako na cestah, kot na smučarskih stezah in drugje.

Kakšna šola za manjšine?

VIDEM — V soboto, 5. aprila bo v auditoriju srednje šole »P. Valussik« v Vidmu dželno študijsko srečanje na temo: Zakon za zaščito jezikovnih manjšin — kakšna šola? Srečanje prireja Zveza za manjšinske jezike v sodelovanju s furlanskimi šolami. Na srečanju bo podal svoje poročilo Sergio Salvi, predsednik Zveze, Adriano Ceschia pa bo orisal namen in pomen takega srečanja. Univerzitetna docentka Silvana Fachin Schiavi bo predavala o metodah večjezičnega šolskega pouka, medtem ko bo Daniele Bonamore razpravljal o pomenu in vlogi zaščitnega zakona.

Tržaške »Jagode« v Novi Gorici

NOVA GORICA — V Centru za razvoj mladinske kulture bo danes zvečer ob 20. uri nekoliko neobičajen koncert na katerem bodo sodelovali glasbena skupina »Il posto delle fragole« iz Trsta, Mario Marzidovšek, punk ansambel »Masaker« iz Maribora in Danijel Bedrač iz Celja. Istočasno bo na ogled razstava slik, grafik in video izdelkov slikarskega laboratorija »P« iz Trsta ter »xeroxgrafije« Maria Marzidovška. F.O.B. se imenuje druga glasbena skupina, ki bo s svojim koncertom podala glasbo, realizirano z multimedialnimi kriteriji. Obeta se torej večer pestrih novosti.

Srečanje gledališč Alpe-Jadran

Kvalitetna raven predstav kljub upadu občinstva

GORICA, NOVA GORICA — Danes se drugo Srečanje gledališč Alpe-Jadran konča. Najbrž je treba z ocenami še počakati, lahko posredujemo le vtise, ki so se nabirali iz dneva v dan in jih lahko v grobem tudi zapišemo: treba je reči, da je bil letošnji festival dokaj živ in raznolik. Seveda ni šlo za kak tekmovalni šampionat, čeprav bi nekaj kompetitivnosti vendarle prišlo prav, no, kljub temu so posamezna središča pokazala dober čut odgovornosti in poslala v Gorico in Novo Gorico kar kvalitetne ansamble.

Tako je ta obsojki festival do neke mere, ali celo prav zelo, tudi vsebinsko uspel, saj smo imeli priložnost videti najrazličnejše evropske gledališke izraze, kar daje Srečanju osnovni pomen. Žal teh izrazov nismo mogli videti v Trstu, medtem ko so predstave gostovale v Ljubljani, Tolmini, Izoli, Sežani, Idriji, Pulju, Zagrebu in Slovenj Gradcu, kar bo treba v prihodnje vsekakor odpraviti, kot tudi vključiti ansambel Slovenskega stalnega gledališča (seveda kot domačina iz Gorice) v sam spored Srečanj.

Če lahko pohvalimo organizacijo v novinarskem središču, saj delo teče domala brezhibno, pa ne moremo pohvaliti obiska občinstva, ki se nam zdi, da je letos v primerjavi s prejšnjimi leti upadel. O brezbriznosti italijanskega dela smo že zapisali, to pa se je potrdilo tudi v sredo zvečer v Verdiju ob predstavi »Potujoče gledališče Šapalović« v izvedbi Jugoslovanskega dramskega pozorišča iz

Beograda. Šele pred kratkim smo isti tekst gledali v solkanski dvorani, ko je PDG imelo svojo premiero in moramo reči, da beograjska postavitev še zdaleč ne dosega novogoriške. Preveč je ovita v nekakšno sporočilno omotičnost, dileme utopije in realnosti ne prihajajo v ospredje, oslanja se na komercialne efekte in sploh je melos premalo izostren, tako da nas uprizoritev pušča celo ravnodušne.

Podobno je bilo tudi s predstavo gledališča bratov Mrštiku iz Brna. Komedija francoskega pisatelja Roberta Merleja je sicer vsa prežeta s humorjem in smešno-groteskimi dialogi, polna igralskega žara in učinkovite mimike, polna lepih žen (ukazovalnih, zviti) in šlevastih moških. Naslanja se na Aristofanove komedije in to je očitno tudi v tej komediji, ki so jo člani moravskega gledališča sproščeno odigrali, pa tudi z vrhano mero znanja.

Včeraj sta bili v Gorici in Novi Gorici še zadnji dve »uradni« predstavi, danes pa se bo Srečanje, kot rečeno, končalo, in sicer z nastopom gledališča ITD iz Zagreba v novogoriškem Kulturnem domu (ob 20.30).

MARIJ ČUK

VIDEM — Na železniški progi Videm - Trbiž se je včeraj zjutraj v bližini Žabnice iztiril tovorni vlak. Vzroki nesreče še niso pojasnjeni. Železniški promet je bil več ur prekinjen, tudi potniški vlaki, ki potujejo iz avstrijske strani so imeli precejšnje zamude.

V Huminu srečanje med delegacijama naše dežele in Avstrije

HUMIN — V Huminu so se srečali predstavniki Dežele Furlanije - Julijske krajine in združenja Avstrija - Italija. Na skupni slavnostni seji, ki je bila v huminskem županstvu, so bili med drugim prisotni predsednik deželne sveta Solimbergo, odborniki za potresno obnovo Dominici, avstrijski generalni konzul v Trstu Fruhbauer, predsednik Koroške deželne vlade Schantal in Koroški.

Huminski župan Sandruvi je med drugim poudaril pomoč, ki jo je Avstrija prispevala Huminu takoj po potresu, ki je skoraj do tal porušil to zgodovinsko mesto.

Predsednik deželne sveta F-JK Solimbergo je v svojem posegu naglasil, da je obnova Furlanije skorajda zaključena. K popotresni obnovi so veliko pripomogle tudi obmejne države, ki so priskočile na pomoč že takoj po tragediji. Obnova pa je bila tako usmerjena, je poudaril Solimbergo, da je omogočila tudi gospodarski razvoj Furlanije.

Po slavnostni seji v občinski palači so si prisotni ogledali stari del Humina. Prav obnova tega dela pomeni eno zadnjih zahtevnejših obnovitvenih akcij, saj bo potrebno čimbolj ohraniti nekdanjo podobo mesta.

**Prispevajte za
Dijaško matico**

Marija Vojskovič Mi smo od tam...

13.

Bil je preveč samosvoj, da bi imel dosti prijateljev, in je bil v tem pravno nasprotje mojega očeta, ki jih je bil preveč samosvoj, da bi imel dosti prijateljev, in je bil v tem pravno nasprotje mojega očeta, ki jih je bil vse polno. Tako jih je vsaj imenoval. O tem je imela naša mati svoje mnenje, ki ga je včasih tudi povedala. Nono Istrijan je doma rad postregel s svojim vinom, ni pa imel navade postajati pred šanki in plačevati, da bi drugi pili na njegovo zdravje. Prav to pa je bilo našemu očetu močno všeč, in ni bilo samo enkrat, da ga je njegova velikodušnost veljala mesečno plačo, ki naj bi jo prinesel domov.

O nonotu Istrijanu je ostalo tudi povedano, da je bil neznansko natančen, in je, denimo, v jeseni ob trgatvi pregledal vsak grozd preden ga je vrgel v stiskalnico. Vse, kar je bilo slabega ali nagnitega je zavrzel. O, kakšno vino smo imeli! Očetu se je še zmeraj tožilo po njem. Vino kot kri! Kadar smo imeli pri hiši osmico, je vse prihajalo ponj. Jaaa...

O tem, kako je nono Istrijan neke jeseni pomagal

V Kopru možnosti za slovenske učitelje na Tržaškem

Novosti pedagoškega študija

Izobraževanje pedagoških delavcev bo deležno nekaterih novosti, ki jih narekujejo preobrazba šolstva v Sloveniji in zahtevnost ter odgovornost vzgoje in izobraževanja mladih generacij. V koprskem oddelku Pedagoške akademije bodo svoje delo še bolj prilagodili potrebam tukajšnjega prostora.

Preden podrobneje predstavimo novosti tega študija, med katerimi je tudi primerna oblika izobraževanja slovenskih učiteljev in vzgojiteljev z območja Trsta in okolice, opozorimo na dejstvo, da temeljijo spremembe na raziskanih potrebah. Za območje šestih južno primorskih občin so pri raziskovalni skupnosti opravili analizo potreb po pedagoških delavcih do leta 2000 in pri tem še posebej upoštevali potrebe v narodnostno mešanih sredinah Kopra, Izole in Pirana. V nalogi, katere nosilec je prof. Milan Marušič iz Kopra, so na osnovi ugotovljenih potreb po vzgojiteljih predšolskih otrok in učiteljih v osnovnih šolah, pripravili tudi razmišljanje o možnostih njihovega izobraževanja. V koprskem oddelku ljubljanske Pedagoške akademije je v 11 letih diplomiralo 171 študentov, 71 jih še redno študira. Zanimiv je tudi podatek o tem, da je skoraj tri četrtine študentov z Obale, ostali pa prihajajo iz drugih primorskih občin.

Ti diplomanti zadovoljujejo skoraj vse potrebe domačega območja po učiteljih razrednega pouka in približno polovico potreb po novih učiteljih v Sežani, Ilirski Bistrici in Postojni. Če se bo trend nadaljeval, bi moralo do konca stoletja na Obali diplomirati 49 učiteljev, kar pomeni 16 na leto. Izračun temelji na hipotezi, da bodo narasle po-

trebe po osnovnem in dopolnilnem izobraževanju pedagoških delavcev — zaradi zahtevnejših programov njihovega usposabljanja, zaradi naraščanja števila prebivalcev in zaradi vse bolj poudarjenih potreb vzgoje in izobraževanja za dvojezičnost in sožitje. Pozabiti namreč ne gre na to, da izvajajo v Kopru tudi program za učitelje razrednega pouka v šolah z italijanskim učnim jezikom.

O novostih pedagoškega študija v Kopru, smo se pogovarjali s predstojnico oddelka prof. Olgo Bertok:

Vpr.: Sprejeto je, da vaš oddelek ostane in celo razširi delo. Prvo novost načrtujete že jeseni!

Odg.: To naj bi bil vpis vzgojiteljic predšolskih otrok v višješolski program študija ob delu. Prav je, da tudi njim omogočimo nadaljevanje študija na višji stopnji, saj so nanj predolgo čakale.

Vpr.: Kakšno je zanimanje za ta študij ob delu?

Odg.: Izredno veliko! Po anketi, ki jo je izvedel Zavod za šolstvo — organizacijska enota v Kopru, je bilo prijavljenih čez sto kandidatk. Nemogoče je, da bi se vpisale vse, zato smo se odločili za število 30, ki je tudi najbolj primerno zaradi organizacije dela, prostorov in podobno. Šolnina je izredno visoka. Zaradi tega in tudi zaradi nemotenega dela v vrtcih, se bosta hkrati izobraževali le po ena ali dve vzgojiteljici iz iste vzgojno varstvene organizacije.

Vpr.: Redno je doslej študiralo vsako leto na novo 15 študentov za razredni pouk. Že v prihodnjem letu naj bi povečali tudi vpis v ta program!

Odg.: Da, kljub temu, da smo, rekla bi, napol-

nili že grozeče prazen prostor, ki je bil pred 11 leti na našem območju, smo predlagali, da bi ne bila več omejitve na 15 študentov. Razlogov je več, tudi selekcija in veliko nam je do tega, da bi v šole odhajali vsestransko dobri in usposobljeni učitelji oziroma učiteljice.

Vpr.: Že po vsej Jugoslaviji se učitelji izobražujejo na visokih šolah. Našo republiko to še čaka. Kdaj in kako se v vašem oddelku pripravljate na ta prehod?

Odg.: Žal je res tako! Slovenci smo zadnji, zato pa je pričakovati, da bodo naše priprave res temeljite in strokovne. Pripravljamo programe za visokošolsko izobraževanje razrednih učiteljic, misleč pri tem na posebnosti okolja. To pa pomeni izobraževati in vzgajati za dvojezično okolje, za sožitje slovenskega naroda in italijanske narodnosti, ki tu živita, se srečujeta s skupnimi problemi.

Vpr.: Vaš oddelek je vsa leta pravzaprav živel s tem prostorom, se prilagajal posebnostim in potrebam narodnostno mešanega območja. Vas je taka praksa vodila v razmišljanje, v pripravljenost, da organizirate primerno obliko izobraževanja tudi za slovenske učitelje v zamejstvu?

Odg.: V Italiji se učitelji še vedno izobražujejo le na srednji stopnji, zato je taka možnost zanje lahko zelo ugodna. Nekaj podobnih izkušenj imajo že na Goriškem. Pred dnevi smo se predstavniki Pedagoške akademije iz Ljubljane in sama tudi prvič sestali s člani sindikata slovenskih šol v Trstu. Pripravljenost naših zamejskih kolegov je velika in prav tako tudi naših učiteljev, ki jim volje in optimizma le še ni zmanjkalo.

MIRJAM MUŽENIČ

toči, ki je klestila njegove trte, so v družinah mojih stricev dostikrat govorili. Smehljaje. Toda takrat bi se nihče ne upal nasmehniti, ko se je nono ves divji pognal v vinograd, ki ga je pustošila toča, se besno zazrl navzgor v hudourne oblake in zaklical z bogokletno slastjo: »Ča, si ti kopal? Ča, si ti škropil? Ti klestiš moje, bom pa še sam!« In je izpulil kolec iz zemlje in jel udrihati po svojih trtah.

Naš ubogi nono Istrijan ni jemal življenja lahkotno. Bil je, kot že rečeno, težaven človek. Otroci so bili pridni, vsakdo od njih se je izučil obrti, ni bilo, da bi se nad njimi pritoževal. Vendar se je z leti njihova poslušnost rahljala. Ker jih njegova jeza ni več dosegala, jo je stresel nad nono Franciko: »Ča, ne vidiš, kakšni so tvoji otroci? Neredni! Nemarni! Nobile stvari ne spravijo na svoje mesto. Kam spada ta fouč? Če ga še enkrat najdem tu...!

Po petdesetem letu se ga je lotevala naduha. Ponoči je vstajal in pri odprtem oknu lovil zrak. Ni vedel, da medtem njegova žena na široki zakonski postelji prisluškuje čudni bolečini, ki ji mrvi spodnji del života. Nekega dne je obležala, je povedala teta Justina. Nihče ni vedel, kaj ji je. Nono je poklical iz Rojana dr. Marina, in stari nevednež je povedal, da ji ni nič. Polenila se je. Vstane naj in naj gre delat! Pa ni mogla. Nono Istrijan, ki je ni bil vajen videti bolne, jo je čez nekaj dni vprašal, koliko časa misli še takole polegavati. »A, Francika? Koliko časa še?« Stopil je do postelje, z obema rokama zgrabil za končnico in jo stresel. »Đovani, zakaj? Kaj sem ti storila? je zaječala uboga. Vrata v kamro so bila od-

prta, čuli so jo dol v kuhinjo. In potlej nonota: »Še kôpe s strehe mi boš zapravila! Še kôpe...! In spet njo: »Saj bom umrla, Đovani...« Ni vedela, s čim bi potolažila njegovo jezo.

Bolezen pa se ji je naenkrat potuhnila. Nekega dne je nona Francika vstala in spet po malem delala. Njega pa je naduha čedalje huje zdelovala. Ure dolgo je hodil iz mesta v hrib. Zaripel od kašlja je posedal na soncu pred hišo. »Zdaj vem, kaj je bolezen, Francika,« je govoril s strtim glasom. Ni hodil več delat. Po štiridesetih letih je ostal doma. Brez pokojnine. Kadar je najstarejši, Ferdinand, polagal svojo plačo na mizo, se je nono obračal vstran.

Nekega sončnega popoldneva se je sredi kuhinje zgrudil in umrl, medtem ko je presejal solatno seme. Srce, ki se je tolkani ježilo, je sredi mirnega dela onemoglo. Ferdinandu je zapustil hišo in vinograd, ostalim trem otrokom pa vsakemu kos zemljišča za hišo. Tako je dal zapisati v testament.

Nona Francika je umrla, ko je rak v njenem telesu opravil svoje delo.

—ooo—

Ko se je oče vrnil od vojakov, je obiskal sorodnike. Predstavljam si, da je to storil kako nedeljo popoldne, zakaj navada takih obiskov mu je ostala do smrti. Pri imoviti sestrični Mariji je spoznal našo mater. Bila mu je všeč, in pri priči je začel govoriti, da bi bil zanj že čas, da se oženi, da bi pa rad našel pošteno dekle in tako naprej. Ona se ni mislila nikoli močiti. Res pa je, da jo je vzdevek »stara devica«, ki bi se je utegnil sčasoma prijeti, skrivaj plašil.

Tudi zgoniški občinski svet proti gradnji termoelektrarne pri Orehu

V sredo je prvič v tekočem letu zasedal zgoniški občinski svet, ki je bil primoran preložiti na prihodnje sejo razpravo o občinskem proračunu za finančno leto 1986 in uvedbo davka na občinske usluge, ker v parlamentu še teče razprava o vsebinski zasnovi dekreta za krajevne finance in torej manjka pravo zakonsko izhodišče.

Kljub okrnjenemu dnevnemu redu pa so obravnavali številna žgoča vprašanja. Tako so zaskrbljujoče odjeknili dogodki v Sidskem zalivu v Sredozemlju in župan Miloš Budin je ugotavljal, da žarišče napetosti med ZDA in Libijo ogroža mir v neposredni bližini Italije. Rešitev spora o pripadnosti teritorialnih voda treba rešiti na miroljuben način in ne z vojaškim posegom kot so z obsodbe vrednih dejanjem storile ZDA, čeprav ne gre prezreti tudi objestnosti libijskega državnega poglavarja.

V zvezi z načrtovano namestitvijo termoelektrične centrale na premost v dolini Oreha je občinski svet soglasno odobril resolucijo, ki odklanja tako pobudo, zaradi predvidljivih negativnih posledic gospodarskega in ekološkega značaja, obenem pa bi to bilo v nasprotju z državnimi energetskimi načrti in izven globalnega programa o razvoju tržaške pokrajine. Ne nazadnje pa bi zemljišča tudi v zgoniški občini bila podvržena novim služnostim, ker bi morali speljati novo omrežje elektrovodov.

Tudi tokrat je svet razpravljal o položaju slovenske narodnostne skupnosti in izraženo je bilo negodovanje, ker se je ustavil postopek za globalni zaščitni zakon.

V daljšem uvodnem posegu je župan poročal o demografskem stanju (konec leta 1985 je občina štela 2.142 prebivalcev s prirastkom 17 občanov v letu dni), v javnih sestankih z občani iz Repniča in Briščikov (govor je bil o gradnji družbenega sedeža, oziroma stavbi - spomeniku in drugih vaških problemih), o javnih delih (dobro napredujejo gradbena dela za ureditev družbenega

sedeža v Repniču in občinska knjižnica v Saležu, tako da bodo predvidoma dokončana do konca poletja letos; tako Pokrajina kot Občina bosta v kratkem izvedli nujna popravila na cestah, ki jim je načel zob zmrzali, zgoniška uprava pa je skupno z repentabsko občino spet vložila prošnjo za prispevek, da se uredi in asfaltira cesta pri Zagradcu), začela pa se je sestajati komisija za ureditev enološkega središča v Zgoniku, še posebno podrobno je župan analiziral vprašanje javne klavnice na proseški postaji, katere se tržaška občina zaradi zaprtja klavnice pri Sv. Soboti (gradnja novega nogometnega stadiona) namerava poslužiti za vse potrebe tržaške pokrajine, vse dokler ne bodo zgradili nove. Kapaciteta klavnice na proseški postaji, katero upravlja ministrstvo za zdravstvo in jo lahko odda v najem, pa bi ne ustrezala in zadoščala potrebam tržaške pokrajine. Zgoniška občina izraža zaskrbljenost nad to perspektivo in se je obrnila na krajevno zdravstveno enoto, da preveri vse morebitne posledice zdravstvenega in higienskega značaja, za kar je občina teritorialno pristojna. Med razpravo so svetovalci postavili vprašanja v zvezi z dopolnitvijo javne razsvetljave in toponomastike, v zvezi s škodo in plačevanjem odškodnine za gradnjo avtoceste, ter o pripravah na občinsko razstavo vin.

Poleg cele vrste ratifikacij, je občinski svet odobril sklepe za najem treh posojil in sicer za opremo športno kulturnega centra, za asfaltiranje ceste pri Briščah in za nakup manjšega tovornjaka z napravami za trosenje soli. Z odobritvijo konvencije je bilo športnemu krožku Kras dodeljeno upravljanje športno kulturnega centra v Zgoniku in tako hoče občina izkazati vse zaupanje športnim delavcem, obenem pa bodo stroški nižji, saj bi morali sicer namestiti dve delovni sili (center se uporablja vsak dan od jutra do večera za potrebe šole in otroškega vrta ter društev z občinskega območja in iz bližnjih krajev). (B. S.)

VČERAJ SPET STAVKALI V OBRATU I. FRASCHINI

Delavci obrata za proizvodnjo suhozemskih dizelskih motorjev Isotta Fraschini so včeraj znova stavkali v zaščito proizvodnje in zaposlenosti ter proti nejasnim namenom ustanove IRI v zvezi s prehodom paketa delnic te tovarne od finančne družbe Finmeccanica k Fincantieri.

K vsemu temu pa se je pridružila še razširitev režima dopolnilne blagajne, s čimer vodstvo namerava upočasniti proizvodni ritem. Po mnenju tovarniškega sveta pa se bo ta upočasnitev negativno odrazila na ostalih proizvodnih sektorjih in tako sprožila prvi korak proti počasnemu, a neustavljivemu znižanju sedanje proizvodne ravni. Prav zato tovarniški svet zahteva nujen začetek globalnih pogajanj z zavodom IRI, njegovimi finančnimi družbami in sindikalnimi organizacijami ob navzočnosti deželne uprave, da bi tako enkrat za vselej opredelili strategijo za okrepitev industrije z državno udeležbo v tržaški pokrajini.

Carbone in Rinaldi pri ministru Carti

Deželna odbornika Carbone in Rinaldi sta ocenila kot neformalno in dokaj pozitivno srečanje, ki sta ga imela v preteklih dneh z ministrom za trgovinsko mornarico Carto v Rimu. Minister se je namreč politično obvezal, da bo posegel za rešitev napovedane nadomestitve treh ladij Tržaškega Lloydja z najetimi ladjami, saj baje soglašal s stališčem deželne odbora, po katerem v trenutku, ko parlament sprejema zakon o preustroju javnega ladjeva, ni moč izvajati protiekonomskih izbir osiromašenja tržaške plovne družbe s hudimi posledicami socialnega značaja.

Med rimskim sestankom so zlasti navzoči parlamentarci Coloni, Battello in Jelka Gerbec poudarili nujnost čimprejšnjega sprejetja državnega zakona v podporo javnega ladjeva.

Dizelski sektor: interpelacija Cuffara

Poslanec KPI Antonino Cuffaro je z nekaterimi drugimi člani svoje svetovalske skupine naslovil na ministra za državne udeležbe interpelacijo v zvezi s prehodom obrata Isotta Fraschini pod okrilje finančne družbe Fincantieri. V njej ga sprašuje, kaj namerava ukreniti, da bi Tovarni velikih motorjev in I. Fraschini zagotovili nadaljevanje proizvodnje takih izdelkov, ki jima bodo zajamčili razvoj in nadaljevanje povezave z energetskim in transportnim sektorjem; kaj za okrepitev proizvodnih in raziskovalnih struktur, za začetek novih vrst proizvodnje na tehnološko visoki ravni in kaj za tak lastniški koncept, ki bo bolj ustrezal omenjenim potrebam.

MAZAČI NE MIRUJEJO

Potem ko so pred kakim tednom pomazali vhodna vrata Slovenskega dijaškega doma Srečko Kosovel in oskrnili spomenik padlim v Gropadi, so fašistični mazači v noči med soboto in nedeljo popisali z žaljivkami in protislovenskimi napisi nekaj nosilnih stebrov ceste, ki v dolinski občini pri Domju pelje k tovarni Velikih motorjev, vedno pri Domju pa so pomazali tudi obcestno tablo (na sliki), ki spominja na pobratenje do-

linske občine z občino Kočevje.

Na tej tabli so mazači z razpršilcem pomazali slovenski napis. Po vsej verjetnosti so nameravali tudi pripisati kakšno znano geslo proti dvojezičnosti, napis pa je ostal nepopoln, iz česar je razvidno, da jih je kdo »zmotil« pri njihovem nočnem potepu. Kljub temu se je tudi ta zadnja mazaška akcija fašistov končala kot domala vse dosedanje: storilci so ostali neznani.

Zaključilo se je obdobje »igranja« glavne odločitve sedaj v rokah KD

Skupščina Liste za Trst je mimo, mimo je tudi izvolitev njenega novega vodstva, katerega sestava je pokazala, če je bilo to še potrebno, katero pot je ubrala ta stranka. Lista se je torej odločila, da se ponovno usede za pogajalsko mizo s političnimi silami, s katerimi sodeluje v krajevnih upravah in s strankami deželne večine. Napoveduje se tako nov krog pogajanj za upravljanje krajevnih uprav, saj se naglih korakov približujemo predstavitvi proračunov, ki so letos povezani z obveznostmi, ki jih predvideva sporazum iz leta 1984.

Po splošni oceni glede zadnjih dogodkov se vsekakor ugotavlja, da je lista izgubila svojo originalno podobino in da ni pač verodostojen sogovornik. Kako pa bodo stranke odgovorile na njene zahteve je težko predvideti, kakor je tudi težko napovedati, kako se bo razvil sedanji politični položaj. V kratkoročnem obdobju ni predvideno, da bi stranke obnovile pogajanja, ki se sedaj odvijajo na dvostranskih in tajnih pogovorih.

Kako pa stranke — nekatere kot KD, PSI in SSK se sedaj pripravljajo na pokrajinske kongrese — ocenjujejo nastali položaj? Tajnik socialistične stranke Seghene nam je včeraj izjavil, kako sedanje stanje znotraj liste kaže na veliko zmedo in kako to gibanje ni zmožno, da bi si zastavilo točnih ciljev. Ravno tako ne poskuša, da bi si začrtalo določen program, saj govori le o stoličkih. Po Seghenejevem mnenju predstavlja Lista veliko razočaranje, ki pa ne izhaja samo iz zadnjih dogodkov, ampak sega dve leti nazaj. Seghene tudi dodaja, da je LpT vedno kritizirala tradicionalne stranke, sedaj pa se obnaša kot najslabša med njimi. Z nedeljsko skupščino LpT se je vsekakor zaključilo obdobje »igranja«, sedaj pa je vse v rokah Krščanske »demokracije«.

Kaj pa pravi KD? Predvsem ugotavlja, da se Lista globoko spreminja in da »živahnost« in dvoumnost razprave na nedeljski skupščini ne dopuščata dokončne ocene o tej grupaciji. Vsekakor pa izraža zaskrbljenost, da bi njeni notranji spori in

kontradikcije negativno vplivali na politično in upravno stabilnost mesta v trenutku, ko Trst potrebuje največjo solidarnost. KD tudi dodaja, da je bil njen predlog za upravljanje mesta vedno jasn. Stranka namerava spoštovati sporazum iz leta 1984, saj je na primer župan Richetti že večkrat potrdil, da bo s predstavitvijo proračuna odstopil skupno z odborom, ki mu načeluje.

Komunisti pa so s svoje strani večkrat ponovili, da je treba Listo izločiti iz krajevnih uprav in da je možno oblikovanje alternativne večine, kot je pokazala uspešna prvojanuarska manifestacija za mir.

Nekatere stranke se, kot rečeno, pripravljajo na pokrajinske kongrese. Slovenska skupnost ga bo imela v soboto 12. aprila na strankinem sedežu v Trstu, čez teden dni, to je 19. in 20. aprila pa se bodo na kongresu zbrali demokristjani. Obe stranki imata trenutno v teku sekijske kongrese. Svoj pokrajinski kongres bodo imeli tudi socialisti, ki pa še niso določili dokončnega datuma; zasedali bodo spomladi

Poseg slovenske dijakinje Žive Pahor na okrogli mizi o študentskih gibanjih

O sodelovanju med slovenskimi in italijanskimi dijaki

Krožka Che Guevara in Miani in Klub Rosselli so pretekli teden organizirali okroglo mizo o študentskih gibanjih v letih 1968 in 1985. Na srečanju je imel osrednji poseg evropski poslanec Gianni Baget Bozzo, ki je spregovoril o širših posledicah obeh gibanj, medtem ko so se tržaški predstavniki študentskega gibanja iz leta 1968 in nekateri udeleženci lanskih dijaških protestnih akcij omejili na oris in oceno domaćih dogodkov. Med predstavniki dijaškega gibanja iz leta 1985 je posegla tudi slovenska dijakinja Živa Pahor, ki se je obregnila ob aktualno vprašanje sodelovanja med slovenskimi in italijanskimi dijaki. Njen poseg povzemamo skoraj v celoti.

Najprej sem dolžna poudariti dejstvo, da sem dijakinja, ki je član slovenske manjšine in da bom zaradi tega govorila o tistih aspektih tržaškega dijaškega gibanja, ki se mi kot Slovenki zdijo najvažnejši. Zato bom pravzaprav manj govorila o osrednjem problemu zaradi katerega je Gibanje '85 nastalo in se bom osredotočila predvsem na odnos, ki je nastal znotraj gibanja med Slovenci in Italijani. Kot znano, nam je lani uspelo vzpostaviti neka medsebojna razmerja, ki so bila trdnjša kot kadarkoli prej in v kratkem času smo si nabrali številne izkušnje sodelovanja. Veliko smo razpravljali ter postavpoma odkrili, da smo si zelo podobni, če že nismo enaki. Istočasno pa smo, vsaj upam, razumeli, da moramo imeti najprej jasne pojme o svoji realnosti, o okolju, v katerem živimo svoj vsakdan, in da se lahko šele potem spoprimemo s problemi

na državni ravni. To pa nas je privelo do spoznanja, da mirnega in spodobnega sožitja ni mogoče zgraditi že ob prvem srečanju.

Premišljujoč o tem, kar smo v okviru gibanja storili in ne storili, sem prišla do zaključka, da je velika večina Slovencev v koordinacijskem odboru sodelovala, ker sta jo do tega privedla dva glavna nagiba. Prvi nagib je bilo dejstvo, da smo se borili za boljše šolo. Ščasoma pa se je stanje tako spremenilo, da je bistveni razlog za sodelovanje postal že samo golo srečanje z italijanskimi vrstniki. Do tega je prišlo prav zato, ker smo imeli tiste dni tesnejše stike in tako tudi možnost, da smo se temeljiteje primerjali, kar je bilo seveda povod, da je privrelo na dan veliko majhnih nezdružljivosti, ki so se spremenile v nesmiselno in rušilno pričkanje. Med prvim obdobjem sodelovanja pred vsedrjavno manife-

stacijo v Rimu, je vse teklo skoraj po olju.

Edina stvar, ki je povzročila resnejše težave, so bili dvojezični lepaki, kajti, ko je napočil trenutek, da se odločimo kakšni naj bodo letaki, je prišlo do ostreje razprave. Nekaterim italijanskim članom koordinacijskega odbora so se namreč zdeli dvojezični letaki nepotrebni. Drugi pa so bili mnenja, da dvojezičnih letakov ni potrebno deliti pred šolami z italijanskim učnim jezikom. Ti naši italijanski sodelavci (na srečo jih ni bilo mnogo) so svoje ugovore utemeljevali na dva načina. Prvi so trdili, da vsi Slovenci dobro poznajo italijanski in da zaradi tega ni potrebno zgubljati časa s tiskanjem dvojezičnih letakov. Osporovanje drugih pa je temeljilo na dejstvu, da bi slovenskega dela dvojezičnih letakov na italijanskih šolah itak nihče ne prebiral.

Oba ugovora se mi kot Slovenki zdita nesmiselna. Prvi, ker sem prepričana, da imamo Slovenci pravico do branja letakov koordinacijskega odbora ali gibanja, pri katerem sodelujemo, v materinščini, drugi pa zato, ker ne razumem, kako je mogoče, da z določeno skupino ljudi delam, se okoriščaš z njihovo pomočjo, deliš z njimi občutke veselja in tegobe in da nazadnje ne uspeš tega sodelovanja pokazati tudi na-

vzven, na primer z dvojezičnim letakom.

Stanje se je dokaj poslabšalo in se korenito spremenilo po povratku iz Rima. Na skupščini in na sešanki koordinacijskega odbora slovenskih in italijanskih dijakov so začeli zahajati tudi nekateri, katerih cilj je bil v bistvu njegov razpust. Dejstvo, da je bil v Rimu na čelu tržaške delegacije dvojezičen transparent in da nismo na noben način skušali prikriti prisotnosti slovenske manjšine, jih je moralo precej razdražiti, tako da so začutili potrebo, da nam ponovno potrdijo svojo prisotnost v našem mestu.

Glavni razlog njihovega nezadovoljstva in osnovna kritika je bilo že samo ime, ki smo ga izbrali za naše združenje: »Koordinacijski odbor slovenskih in italijanskih dijakov«, češ da pod takšnim nazivom ne moremo predstavljati našega mesta, ker se v njem ne prepoznava vsi tržaški dijaki in da smo instrumentalizirani od raznih levo usmerjenih političnih sil. Od tistega trenutka dalje smo na sejah razpravljali le še o tem, prisotnost desno usmerjenih dijakov pa je bila iz dneva v dan večja. Vztrajno so zahtevali, da bi se ponovno volile osnovne postavke koordinacijskega odbora, ker jim obstoječe niso bile pogodu. V bistvu je bil njihov namen uničiti obstoječi koordinacijski odbor in moram žal pri-

znati, da so v teh namerah odlično uspeli.

Koordinacijski odbor res ne obstaja več, vendar ne le zato, ker so oni tako spretno ravnali. Dejstvo, ki je najbolj pripomoglo k razkroju odbora, je bilo v resnici dokaj čuden pojav. Mnogo članov koordinacijskega odbora se ni pridružilo tistim, ki so že od vsega začetka skušali onemogočiti uresničitev razdiralnih naklepov in celo sprejelo ter začelo strastno podpirati te razdiralne težnje. Tako je vsa stvar končala z vrsto razprav oziroma pričkanj o dvojezičnosti. Ljudje so se ponavljajočega in nesmiselnega besedičenja počasi naveličali in nas slovenske dijakke je ta slednji spor glede starih zadev tako razočaral, da je marsikdo prišel do zaključka, da je še najbolje, če vsakdo pometi pred svojim pragom.

Zlahka torej pridemo do spoznanja, da koordinacijski odbor ni tako žalostno končal svojih dni, ker bi mu bila zmanjkala prvina, zaradi katere je nastal, to je osnutek finančnega zakona, temveč, ker mnogim spet ni uspelo, da bi premostili pedsodke, ki so jih podedovali od starejših generacij. Kljub temu pa upam, da bomo še nadalje gojili vedno boljše odnose vsaj s tistimi, ki so razumeli, da ne more biti dobrega sodelovanja, če se od enih zahteva, da se odpovejo svoji identiteti ali da jo zatajajo.

ŽIVA PAHOR

Delegacija KZ pri Lokarju glede novega davka TASCO

Delegacija Kmečke zveze, ki jo je vodil podpredsednik Debelis in sestavljala še tajnik Bukavec in odbornik A. Križmančič, se je včeraj sestala z odbornikom za davke pri tržaški občini Alešem Lokarjem in z njim razpravljala o novem občinskem davku na storitve TASCO. Občinski odbor namreč pripravlja ustrezni sklep, zaradi česar se je KZ zdelo potrebno, da se s pristojnim odbornikom pogovori o tem vprašanju. Sicer pa je KZ že pred časom odposlala pismeno vlogo tržaški in drugim občinam, v kateri je med drugim podčrtala, da so na osnovi odloka, ki uvaja ta davek, oproščena plačila vsa poslopja kmečkega značaja (hlevi, skednji...), odlok pa obenem predvideva, da občinske uprave lahko znižajo za 50 od sto višino davka za kmečke stanovanjske hiše. To so predstavniki KZ tudi ponovili odborniku Lokarju, ki je vsekakor izrazil pripravljenost sprejeti te predloge. V pogovoru pa je prišel do izraza problem, ki še ni povsem razčiščen; postavlja se namreč vprašanje, katere so pravzaprav kmečke hiše, pri čemer je KZ poudarila, da jih lahko označimo kot take le tiste, ki imajo to oznako v katastru. Vsa taka poslopja, ki služijo kmetijskim podjetnikom za stanovanjske potrebe pa nimajo še te oznake, saj je na primer znano, da so nekateri posamezniki vložili ustrezne prošnje na finančno upravo že leta 1972, doslej pa še niso prejeli odgovora. Problem je torej, kako bo občinska uprava ugotovila v katero kategorijo sodijo ta poslopja.

Kmečka zveza bo vsekakor s tem v zvezi pozvala vse svoje člane in kmetijske podjetnike, ki še nimajo tega »priznanja« s strani katastra, da čimprej vložijo prošnje in dokončno uredijo to vprašanje.

● Pri občinski smetarski službi so odredili pomladno radikalno čiščenje, ki se bo pričelo v šentjakobskem ra-

jonu. V ta namen bo jutri prepovedano parkiranje v ulicah Industria, Giuliani, della Guardia in Ponzianino.

Odbornik Cavicchioli za »socialne vrtove«

Da bi prispeval k reševanju problemov, ki tarejo ljudi tako imenovane »tretje dobe«, je pokrajinski odbornik za prosti čas Cavicchioli na zadnji seji pokrajinskega odbora kmetijskih izvedencev nakazal možnost, da bi v občinah naše pokrajine ustanovili službo »socialnih vrtov«. Po njegovem naj bi upokojencem dali na razpolago zelene in neobdelane površine, katerim bi se lahko posvetili v prostem času in jih spremenili v majhne vrtove. O svoji nameri je pokrajinski odbornik obvestil župane občin. Upokojencem iz mesta pa bi lahko dodelili manjše dele posameznih javnih vrtov, da bi jih negovali. Deželni odbornik za kmetijstvo Antonini se je s temi pobudami strinjal, pokrajinski odbornik pa je medtem že sklical srečanje odbornikov za kmetijstvo vseh občin iz pokrajine, da bi na njem poglobili možnost uresničitve te pobude.

● Zaradi posebnega prevoza bo danes od 9. do 13. ure prepovedano parkiranje na obeh straneh cestišča v Ulici Economo.

Škocjanske jame niso bile zaprte

V članku »Živali in razstline pri Montebellu« smo včeraj pomotoma trdili, da so bile Škocjanske jame nekaj časa zaprte. Jama ni bila nikoli zaprta, res pa je, da pripravljajo novo izvažalno napravo, ki bo začela delovati prihodnji mesec in bo znatno olajšala ogled jame. V tem smislu bo izvažalna naprava dodaten prispevek k promociji Krasa.

Namesto pivovarne »Dreher« futuristično trgovsko naselje

Na prostoru bivše pivovarne Dreher, ki obsega približno 40 tisoč kvadratnih metrov med Drevoredom XX. septembra, Ul. Giulia in spodnjim delom Bošketa, naj bi do poletja leta 1988 zraslo najsodobnejše trgovsko središče Furlanije-Juljske krajine. Predvidoma naj bi zasedlo približno 16 tisoč kvadratnih metrov površine, preostalih 24 tisoč kvadratnih metrov pa naj bi namenili gradnji ljudskih stanovanj in drugih poslopij socialnega značaja.

Namesto pivovarne bomo torej v Trstu imeli pravcato novo mestno četrt, ki jo nekateri že primerjajo supermodernim ameriškim komercialnim središčem z impozantnimi železobetonsko-steklenimi poslopji in pokritimi parkirišči. Kljub temu da je vsa pozornost poslovnežev in javnega mnjenja usmerjena na to obljubljen trgovsko čudo, ne bi smeli zanemariti še bolj obširnega območja, na katerem naj bi gradili ljudska stanovanja in vse potrebne socialne strukture. Sama po sebi se namreč vsiljuje primerjava s prav tako ino-

vativno, a žal spodletelo arhitektonsko-socialno izbiro stanovanjskega naselja Rocol-Melara.

V bistvu bo pomenila gradnja trgovskega središča ter predvidenih stanovanj in javnih objektov nujno odpoved še eni industrijski coni. Pivovarna Dreher je namreč stala na območju, ki je bilo po deželni in občinskem regulacijskem načrtu namenjeno izključno za industrijske dejavnosti. Ta območja bi tudi po zaprtju obstoječih industrijskih obratov — glej primer same pivovarne Dreher, bivšega Calza Bloch in Sirt-Vetrobela — morala ostati na voljo za nove industrijske dejavnosti. V Trstu se je industrijska proizvodnja v zadnjih letih občutno skrčila, tudi zato, ker opuščeni proizvodni dejavnosti ne nadomeščajo nove, za zaprtimi tovarni na ostajajo le neuporabna zemljišča in propadajoča poslopja. Po krajsšem prehodu po Krasu ali po »industrijski coni« v Žavljah nam bo ta trditve vsekakor bolj razumljiva.

Za pivovarno Dreher pa so bile raz-

mere nekoliko drugačne. Ko so pred enim stoletjem tovarno zgradili, je bil Sv. Ivan manjša vas, precej oddaljena od mestnega središča, vmes pa se je nahajala ta ožja »industrijska cona«. Danes, ko je Sv. Ivan praktično del mesta, je z zaprtjem tovarne odpadla tudi upravičenost obstoja »industrijske cone«. Sindikalne organizacije so se sicer dalj časa trudile, da bi delo v tovarni preusmerile in tako zagotovile delavcem delovna mesta, obenem pa preprečile rušenje poslopij. Zbralo se je nekaj ponudb za nove proizvodne pobe, vendar so vse variante, od tkanin do klobas — kot se bralci PD prav gotovo spominjajo — kmalu propadle. Delavci, ki so bili nekaj let v dopolnilni blagajni, so deloma dosegli upokojitveno starost, deloma pa so se zaposlili v drugih obratih (kar ni uspelo delavcem ostalih tovarn, ki so jih v tistem času zaprli v našem mestu). Deželni odbor je medtem s posebnim odlokom št. 01242 z dne 26. maja 1977 odobril spremembo regulacijskega načrta o odpravi svetoivanske industrijske cone, oziroma varianto 24 tržaškega občinskega regulacijskega načrta.

Tako je stopila v veljavo varianta v kateri prvič zasledimo točno delitev območja, na katerem se je svoj čas nahajala pivovarna Dreher: 16.000 kvadratnih metrov javnim strukturam, za največ 172.000 kubičnih metrov zazidljive prostornine. Kako bi moralo to področje zgledati po novih načrtih je razvidno iz študije, ki jo je arhitekt Viganò izdelal po naročilu občinske uprave. Občina, ki jo je takrat upravljal župan Spaccini, je za 8 milijard lir odkupila strukture bivše pivovarne ter deloma preuredila nekaj stavb, v katerih imajo svoje urade mestni stražniki in kjer parkirajo avtomobile, ki jih odpelje občinski »pajek«. 5. maja 1978 je občinski svet soglasno (od prisotnih 37 občinskih svetovalcev se jih je 15 vzdržalo glasovanja, ostali pa so glasovali za) odobril sklep št. 343, s čimer so se za vedno zaprla vrata stoletne pivovarne, v tržaški urbanistiki pa se je odprlo novo poglavje.

(Se nadaljuje)
EVA FORNAZARIČ

Odbornik Francescutto obiskal Laboratorij za morsk biologijo

Gioacchino Francescutto, deželni odbornik za industrijo, je obiskal Laboratorij za morsk biologijo in se z njegovim predsednikom Albertom Dinijem pogovoril o hudih finančnih težavah te ustanove.

Odbornik Francescutto je podčrtal pomembno raziskovalno vlogo laboratorija tudi v okviru boja proti onesnaževanju morja. Zato je deželni odbornik obljubil potrebne ukrepe, ki bi Laboratoriju za morsk biologijo omogočili neovirano delovanje in razvoj.

Tatvina v stanovanju

Prijatelji tuje lastnine so v prejšnjih dneh vzeli na piko stanovanje 31-letnega Sergia Logarja v Ul. Capitolina 6. Potem ko so s silo vlomili vhodna vrata, so iz kuhinje odnesli radiokasetofon, iz spalnice pa 600 tisoč lir v gotovini, pozlačeno uro, zakonski prstan in popolno stereofonsko napravo. Logar je tatvino prijavil na tržaški kvesturi. Agentom ni povedal, koliko znaša skupna vrednost ukradenih predmetov.

Zakaj občinska knjižnica ne opravlja funkcije, za katero je poklicana?

Študentje in raziskovalci, ki bolj ali manj redno obiskujejo občinsko knjižnico na Trgu Hortis, imajo v zadnjem času nemalo težav zaradi nerednega delovanja te občinske kulturne ustanove. Knjižnica je sicer odprta po normalnem urniku (od osmih zjutraj do osmih zvečer), služba za sposojanje knjig in drugih publikacij pa deluje le zjutraj, medtem ko so popoldne na razpolago, poleg golih prostorov, le nekateri bolj dostopni katalogi.

Kako je prišlo do takega položaja, ko knjižnica ne more opravljati funkcije, zaradi katere je bila ustanovljena? Problemov je veliko in nanje je opozoril sindikat občinskih uslužbencev CGIL, CISL in UIL že v začetku marca pristojnega občinskega odbornika. Odzivov pa odslej ni bilo, zaradi česar načrtujejo uslužbenci knjižnice s podporo sindikatov nove sindikalne akcije.

V prvi vrsti gre za problem osebja, ki je odločno nezadostno ob stal-

nem naraščanju števila obiskovalcev — v desetih letih so prešli od nekaj več kot trideset tisoč obiskovalcev letno na skoraj petinsedemdeset tisoč, kolikor so jih zabeležili leta 1985. Prav tako se z raznimi zapuščinami veča tudi bogastvo knjižnice, ki pa ostaja za dobršen del neizkoriščeno, ker ni osebja, ki bi ga ustrezno katalogiziralo, vzdrževalo in ažurniralo.

Drugi problem predstavljajo zastareli prostori, ki ne ustrezajo niti minimalnim varnostnim predpisom. Prav zaradi tega je župan z odlokom januarja lani omejil prisotnost v knjižnici na največ sto oseb hkrati, ni pa predvidel strukture, ki bi lahko nadzorovala spoštovanje teh predpisov. Glede na pomanjkanje varnostnih izhodov in na obilico vnetljivega materiala v prostorih knjižnice so uslužbenci mnenja, da je ta struktura postala pravcata »bomba, ki bi lahko zdaj pa zdaj eksplodirala«.

Kar pa uslužbenci in sindikat najbolj obžalujejo, je pomanjkanje res-

ne in načrtovane kulturne politike s strani občine oziroma njenega odborništva za kulturo. Ta politika, po mnenju sindikatov, sloni samo na ohranitvi obstoječega stanja ter se ne zna otresti zastarele vizije o funkciji kulturnih ustanov. Prav tako pristojno odborništvo sploh ne upošteva povečanega povpraševanja po tovrstnih uslugah ter favorizira občasne oblike koriščenja te strukture, namesto da bi se lotilo vprašanja kontinuiranega odnosa med knjižnico in uporabniki ter funkcije knjižnice kot sredstva vsakodnevne kulturne bogatstva občanov.

Skratka, trdijo sindikati, kulturna politika občine je zastarela in obsojena na bankrot. Prav zato v teh dneh zbirajo podpise občanov, da bi problem občinske knjižnice postavili z vsi silo na dnevni red, saj je prav knjižnica s svojo tradicijo in svojim bogastvom simbol neke kulturne stvarnosti, ki bi zaslužila večjo pozornost in zavzetost.

Urniki trgovin za velikonočne praznike

Od 1. aprila dalje bo za vse trgovine veljal poletni urnik. V nedeljo bomo namreč prešli na legalno uro in temu se bodo seveda prilagodili tudi trgovci. Nekaj sprememb v urnikih trgovin bo kot običajno tudi ob velikonočnih praznikih. Združenje trgovcev je poslalo sledeča navodila:

jutri, 29. marca — lahko bodo odprte tudi tiste trgovine, ki imajo običajno ob sobotah počitek;
nedelja, velika noč — vse trgovine bodo zaprte razen cvetličarn, ki bodo odprte v predpoldanskih urah;
ponedeljek, 31. marca — dopoldne bodo odprte pekarnice in mlekarne;
sreda, 2. aprila — lahko bodo odprte vse trgovine, tudi tiste, ki so ob sredah popoldne običajno zaprte.

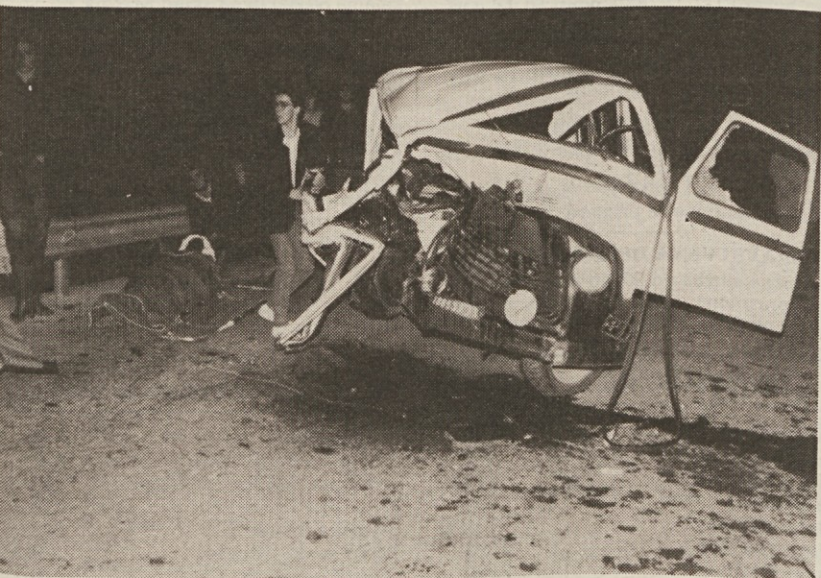
Včeraj spet kraja na mestnem avtobusu

Kraja na mestnih avtobusih si v teh dneh sledijo z zaskrbljujočo pogostostjo. Po torkovi tatvini na avtobusu proge št. 29 (žeparju je nanesla 70 tisoč lir), je včeraj dopoldne neznanec okradel potnico v avtobusu proge št. 5. Okradenka, 43-letna Anna Risi, ki stanuje v Ul. Molino a Vento 33, se je včeraj ob 11. uri zglasila na tržaški kvesturi in prijavila tatvino. Dejala je, da je vstopila na avtobus na trgu pred glavno bolnišnico, od koder se je odpeljala proti središču mesta. Ko je avtobus privozil v Ul. Mazzini je nenadoma v gneči ljudi občutila sunek od zadaj. Zapazila je mladeniča, ki je koj zatem izstopil. Ko je pogledala v torbico, je opazila, da v njej ni bilo več denarice. Policistom je izjavila, da je imela v denarnici približno 100 tisoč lir

Rop v trafiki na Rebri Promontorio

Policijski agenti od srede zvečer vneto iščejo neznanca, ki sta oropala lastnika trafike na Rebri Promontorio 8. Neznanca sta približno ob 20.45 z delno zakritima obrazoma vstopila v trafiko, onesposobila 61-letno Bruno Spinelli Niglio in se znesla nad njenim možem, 58-letnim Cesarem Nigliom (zakonca Niglio stanujeta v Ul. S. Cristina 8). Iz blagajne sta nato pograbila 30 tisoč lir in urno zbežala.

RAZDEJANJE PO NESREČI NA MOSTU ČEZ GLINŠČICO

Na našem posnetku je popolnoma uničeni kombi takoj po hudi prometni nesreči, ki se je pripetila predvčerajšnjim zvečer na mostu čez Glinščico med Dolino in Boljuncem. V njem se je, kot smo poročali, hudo ponesrečilo šest mladih potnikov, medtem ko je bila pločevina tako skrotovičena, da so imeli preiskovalci težave pri razpoznavanju znamke vozila

† Zapustila nas je naša draga

Marija Paoli

Pogreb bo jutri, 29. t. m., ob 9.15 iz mrtvašnice glavne bolnišnice.

Žalostno vest sporočajo sestra Ivan-ka, nečakinja Majda z družino ter drugo sorodstvo.

Trst, 28. marca 1986

ZAHVALA

Ob izgubi našega dragega

Albina

se iskreno zahvaljujemo vsem, ki so ga pospremili na zadnji poti. Posebna zahvala g. župniku Žerjalu, cerkvenemu pevskeemu zboru sv. Jerneja z Opčin, prijateljem in bivšim delovnim tovarišem ter vsej openski skupnosti.

Žalujoci svojci
Trst, Opčine, 28. marca 1986

Z Ljubo Smotlak sočustvujejo tržaške skavtinje.

Ob smrti drage mame izreka odbornici Ljubi Smotlak in svojem globoko sožalje ZCPZ.

Pomladni koncert pri Domju

Slovensko kulturno društvo "Fran Venturini" od Domja spada med tista slovenska zamejska društva, ki svojo dejavnost vršijo na zelo široki in razvejani osnovi, da se aktivnejši člani društva sploh ne morejo oddahnniti. Društveni prostori so tako rekoč stalno zasedeni, vsekakor vsak večer, pogosto pa tudi popoldne. Pri delu sodelujejo starejši člani društva, nato mladina, pa tudi otroci. Pogosto pa društvo sprejme v goste tudi kulturne delavce ali ansamble od drugod. Skratka vodstvo KD "Fran Venturini" je znalo ubrati tisto pot, ki je primerna in učinkovita za naše področje in za naš čas. V okvir te raznolike in vsekakor bogate dejavnosti sodi tudi koncert, ki so ga pripravili v sredo zvečer kot nekakšen uvod v lepo pomladno dobo, pa tudi v praznične dni. Nastopil je domači otroški pevski zbor, ki je pod vodstvom svoje dirigentke Suzane Žerjal izvedel lep, prijeten koncert pesmi, med katerimi je bilo tudi nekaj zahtevnejših skladb. Kot gost je nastopil tudi tambyraški ansambel KD "France Prešeren" iz Boljunca, ki je pod vodstvom Draga Žerjala zaigral več skladb, med katerimi dalmatinske, italijanske in druge venčke melodij. Svoj koncert je ansambel zaključil s venčkom slovenskih narodnih pesmi. Stevilno občinstvo je bilo z večerom zelo zadovoljno, prav tako pa so bili zadovoljni nastopajoči otroci, ki so prejeli v dar vsak po en lep čokoladni pirh. Goste iz sosednjega Boljunca so nagradili s cvetjem. Večer se je nadaljeval v prijateljskem vzdušju.(m.m.)

razne prireditve

V Narodni in študijski knjižnici bo do 10. aprila (od 9. do 18. ure) odprta razstava del Miroslava Košute.

razstave

V umetnostni galeriji "Malcanton" bosta do 29. t. m. razstavljala slikarja Manfred Myka in Max Poeppel.

V umetnostni galeriji CISEAT je odprta razstava slikarke Laure Rocco in Emilia Pampanina. Razstava bo odprta do 5. aprila.

V umetnostni galeriji "Cartesius" bodo jutri, 29. t. m., ob 18. uri, odprli razstavo Giovannija Tallerija. Razstava bo odprta do 10. aprila.

izleti

Sekcije VZPI—ANPI, KPI ter Zveza upokojencev CGIL iz Križa prirejajo 10. in 11. 5. avtobusni izlet v Bologno, z ogledom rojstne hiše bratov Cervi in Val Camonico, kjer bo shod garibaldinskih enot. Cena 90.000 lir. Vpisuje Gigi Bogatec v Domu A. Sirka v Križu (tel. 220-505).

SPDT vabi na tradicionalni izlet na velikonočni ponedeljek; zbirališče bo ob 9.30 v Bazovici pred spomenikom, od koder se bodo udeleženci odpeljali z osebnimi avtomobili do Skadanščine; krenili bodo nato na krožno pot po Slavniku in triurno hojo sklenili v lovski koči nad to vasjo. Vabljeni!

Spodbuden uspeh razstavnih in drugih prireditev ob 2000-letnici kamnolomov

Razstavne in druge prireditve ob 2000—letnici nabrežinskih kamnolomov se počasi nagibajo h koncu. Začasni obračun je nekaj dni pred iztekom manifestacij nadvse zadovoljiv, kajti povedati gre, da je odziv občinstva presegal vsakršna pričakovanja.

O uspehu praznovanj nam dokaj zgovorno pričajo zlasti podatki o obisku študirajoče mladine. Šolskih skupin, od osnovnošolcev do dijakov višjih šol, je bilo doslej okrog 80, vseh učencev oziroma dijakov (v zastopstvu kakih petdesetih šol) pa približno 4.000. Včeraj so razstavne prireditve obiskali tudi učenci z onkraj meje, točneje iz Komna in Sežane (poleg njih je v jutranjih urah obiskal razstavo tudi generalni konzul SFRJ Mirošič), med ostalimi šolskimi skupinami pa bi omenili šole iz raznih krajev Goriške (Tržiča, Gradeža, Pierisa, itd.), kar še enkrat potrjuje, da so prireditve ob 2000—letnici delovanja nabrežinskih "jav" presegle lokalni okvir. Obiski šol so zaradi velikonočnih počitnic začasno prekinjeni, nadaljevali pa se bodo prihodnji četrtek, petek in soboto, ko so najavljene še zadnje skupine. V popoldanskih urah bodo

razstavni prostori na ogled še do ponedeljka, ko se (ravno tako kot na velikonočno soboto in nedeljo) pričakuje precejšen dotok obiskovalcev, v prvi vrsti tistih iz mesta.

Sedaj proučujejo možnosti, da bi del razstave prenesli in predstavili tudi v drugih krajih; o tem bo vsekakor razpravljala devinsko—nabrežinska občinska uprava, ki je prireditelj proslav. Sredi pomladi pa bi morale steči še nekatere druge po-

bude, ki so neposredno povezane s praznovanjem obletnice kamnolomov. Ena izmed teh je razstava fotografij o spomenikih NOB iz kraškega kamna, ki se bo v priredbi občinske uprave začela 25. aprila v Nabrežini, trajala pa bo do 1. maja. Kmalu zatem bo izšla strokovna publikacija o kraškem marmorju, ki sta jo pripravila tržaška geologa Gherdol in Cucchi.

I.V.

TECNOMARM S.n.c.

OBDELAVA MARMORJA IN GRANITA

nudimo najkvalitetnejše izdelke iz nabrežinskega in repenskega marmorja

NABREŽINA — Cesta za telovadnico 11/B
Tel.: 200734, 200130

KAMNOLOM CAVA ROMANA

KAMNARSKA IN MARMORNA INDUSTRIJA

Nabrežina - TRST - Tel. 040/200101 - Telex: 400868 LASA I

Kamnolom »Cava Romana« vam nudi in na željo opravlja vsa dela za vaš dom, ter za javne, stanovanjske in reprezentančne gradnje.

Tehnični oddelek svetuje in opravlja okrasna dela, stebre za arhitekturo, pogrebno in versko umetnost.

Izdeluje stopnice - tla - obloge - napušče iz marmorja in prvovrstnih kamnov naše obdelave in iz našega kamnoloma:

NABREŽINSKI KLASIČNI »ROMAN STONE« - NABREŽINSKI KLASIČNI GRANIT (GRANITELLO) - NABREŽINSKA »FIORITA BRECCIATA« - KLASIČNI REPEN.

Glavna dela, ki jih je opravil kamnolom »CAVA ROMANA« - Nabrežina

Trst	Miramarski grad
Dunaj	Palača parlamenta
Dunaj	Palača državne opere
Budimpešta	Palača parlamenta
Dunaj	Kraljeva palača
Kairo	Kraljeva palača
Trst	Svetilnik zmage
Wellington	Palača parlamenta
Rim	Pantheon grobnica kraljice Margerite
Milan	Glavna postaja
Berlin	Letališče Tempelhof
Trst	Sodna palača
Milan	Obnovitvena dela na palači Belgioioso
Milan	Banca Commerciale Italiana
Redipuglia	Oltar padlim III. Armade
Atlanta	5 postaj podzemeljske železnice

gledališča

SSG
SSG gostuje danes, 28. t.m. z igro Auranda Harisa "Pavliha in Mica" ob 19.30 v Ljubljani.

VÉRDI
Jutri, 29.t.m., ob 17. uri (red S) deveta predstava opere »Volo di notte« in »Marsia« L. Dallapiccole.

ROSSETTI
Danes, 28. t.m., ob 20.30 bo Teatro Stabile iz Turina predstavil delo G. Sepeja "Itala film Torino". V vlogi Patroneja bo nastopil Luciano Salce. Režija: Giancarlo Sepe. V abonmaju odrezek št. 9. Predprodaja vstopnic pri osrednji blagajni v Pasazi Protti.

Od 4. do 20. aprila bo Stalno gledališče Furlanije - Julijske krajine predstavilo delo B. Brechta "Baal". Režija: Roberto Guicciardini. V abonmaju odrezek št. 10. Predprodaja vstopnic pri osrednji blagajni v Pasazi Protti.

CANKARJEV DOM
Velika dvorana

V sredo, 2. aprila, ob 20.00: Sofoklej "Antigona" - Hrvatsko narodno kazalište, Beograd

Mala dvorana
Danes, 28. t.m., v ponedeljek, 31. marca, ter v torek, 1. aprila, ob 19. uri: Retrospektiva filmov Marca Ferrerija

Okrogla dvorana
Danes, 28. t.m., ob 11.00: slavnostna podelitev Žagarjevih nagrad in priznanj 1986.

PRIMORSKO
DRAMSKO GLEDALIŠČE
2. srečanje gledališč
Alpe Jadran 1986

Danes, 28. t.m., ob 20.30 v veliki dvorani Kulturnega doma v Novi Gorici: J. Murrell - G. Wilson "Sara in krik raroga" (Sara i vrisak languste) - Teatar & TD, Zagreb.

Danes, 28. t.m., v Kulturnem domu v Gorici: J.P. Nestroy "Prejšnji odnosi" - Teater Gruppe 80, Dunaj

koncerti

Glasbená matica - Trst v sodelovanju z Deželnim sedežem RAI v Trstu, ciklus koncertov Mladi mladim, v četrtek, 3. aprila, ob 18. uri v Avditoriju RAI v Ul. F. Severo 7 "Kvintet simfoničnih pihal Notturmo". Aneš Cacjan - flavta, Veronika Škerjanc - oboa, Jure Jenkorog, Peter Stadler - faqot. Vabljeni!

včeraj-danes

Danes, PETEK, 28. marca
BOJAN

Sonce vzide ob 5.53 in zatone ob 18.27 — Dolžina dneva 12.34 — Luna vzide ob 21.46 in zatone ob 6.57.

Jutri, SOBOTA 29. marca
BERTOLD

VREME VČERAJ: Temperatura zraka 15 stopinj, zračni tlak 1020,2 mb rahlo narašča, veter 15 km na uro severovzhodnik, vlaga 33—odstotna, nebo jasno, morje skoraj mirno, temperatura morja 8,8 stopinj.

PLIMOVANJE DANES: ob 04.44 najnižja -52 cm, ob 10.46 najvišja 34 cm, ob 16.29 najnižja -37 cm, ob 22.43 najvišja 54 cm.

ROJSTVA IN SMRTI
RODILI SO SE: Janoš Sancin, Francesca Zacchigna, Emanuele Alberto Slejko, Greta Barbieri, Rhaen-Arve Apolona, Piero Romizi.

UMRLI SO: 71-letna Antonia Derin, 86-letni Francesco Peria, 85-letni Francesco Bianchini, 71-letni Giovanni Serra, 80-letni Alessandro Toffoloni, 61-letni Umberto Fidel, 22-letni Andrež Schergna.

DNEVNA IN NOČNA SLUŽBA
LEKARN
Od ponedeljka, 24., do sobote, 29. marca 1986
(Od 8.30 do 13.00 in od 16.00 do 19.30) (tudi od 13.00 do 16.00)
Ul. Roma 15, Ul. Ginnastica 44, Ul. Fabio Severo 112, Ul. Baiamonti 50, Mazzinijev dvored 1 (Milje)
ZGONIK (tel. 229373) — po telefonu za najnujnejše primere.

(od 19.30 do 20.30)
Ul. Roma 15, Ul. Ginnastica 44, Ul. Fabio Severo 112, Ul. Baiamonti 50, Ul. Oriani 2, Trg Venezia 2, Mazzinijev dvored 1 (Milje).
ZGONIK (tel. 229373)— samo po telefonu za najnujnejše primere.

(od 20.30 do 8.30)
Ul. Oriani 2, Trg Venezia 2, Mazzinijev dvored 1 (Milje)
ZGONIK (tel. 229373) — samo po telefonu za najnujnejše primere.

ZDRAVSTVENA DEŽURNA SLUŽBA
Nočna služba od 20. do 8. ure tel. 7761, predpraznična od 14. do 20. ure in praznična od 8. do 20. ure.

menjalnica

Ameriški dolar	1569.—
Nemška marka	677.—
Francoski frank	219.—
Holandski florint	600.—
Belgijski frank	31,50
Funt šterling	2.295.—
Irski šterling	2.020.—
Danska krona	181.—
Grška drahma	9,50
Kanadski dolar	1.090.—

kino

ARISTON - 16.00, 21.30 Ran, dram., Fr.-Jap. 1985, 163'; r. Akira Kurosawa; i. Tatsuya Nakadai, Satoshi Terao.

EXCELSIOR I - 16.30, 22.00 La mia Africa, dram., ZDA 1985, 150'; r. Sydney Pollack; i. Meryl Streep, Robert Redford.

EXCELSIOR II - 16.00, 22.00 Ancartartica, dram., Jap. 1984, 120'; r. Koreyoshi Kurahara; i. Ken Kakakura, Eiyi Okada.

FENICE - 17.00, 22.15 Yuppies - i giovani di successo, kom., It. 1985, 105'; r. Carlo Vanzina; i. massimo Boldi, Jerry Calà.

GRATTACIELO - 17.00, 22.15 Spie come noi, kom., ZDA 1985, 102'; r. John Landis; i. Chevy Chase, Dan Aykroyd.

NAZIONALE I - 16.30, 22.00 Una spina nel cuore, dram., It. 1986, 105'; r. Alberto Lattuada; i. Sophie Duez, Anthony Delon.

MIGNON - 16.00, 22.00 Taram e la pentola magica, ris., ZDA 1985, 80'; r. Ted Berman, Richard Rich; prod. Walt Disney.

EDEN - 15.20, 22.00 La dolcissima in I porno incontri porn. □□

CAPITOL - 16.30, 22.00 Il tenente dei carabinieri, kom., It. 1985, 95'; r. Maurizio Ponzi; i. Enrico Montesano, Nino Manfredi.

ALCIONE - 15.30, 22.15 Cotton Club, glas., ZDA 1984, 115'; r. Francis Ford Coppola; i. Richard Gere, Diana Lane.

LUMIERE FICE - 16.30, 22.00 Segreti segreti, dram., It. 1985, 100'; r. Giuseppe Bertolucci; i. Lina Sastri, Giulia Boschi.

NAZIONALE II — 16.00, 22.00 9 Settimane e 1/2, er. dram., ZDA 1985, 120'; r. Adrian Lyne; i. Mickey Rourke, Kim Basinger. □

NAZIONALE III - Il sole a mezzanotte, dram., ZDA 1985, 135'; r. Taylor Hackford; i. Mikhail Baryshnikov, Gregory Hines.

VITTORIO VENETO - 16.30, 22.00 I Goonies, pust., ZDA 1985, 111'; r. Richard Donner; i. Corey Feldman, Ke Huy-Quan.

RADIO - Danes zaprto.
Prepevano mladini pod 14. letom □ - 18. letom □□

mali oglasi

PRODAJ renault 5 TL, letnik '75, v dobrem stanju. Telefonirati ob urah kosila na št. 420-417.

GRADBENI ODPUST. Sprejem naročila za izvedbo prošenj za gradbeni od-pust. tel. na št. 231-854 od 20. do 21. ure.

PRODAJ dobro ohranjeno prikolico roller, letnik '71, 4 ležišča. Tel na št. 211-997 ob urah kosila.

DAJEM V NAJEM majhno stanovanje v dolinski občini. Tel. na št. 741-670.

PO UGODNI CENI PRODAJ črno-beli televizor, znamke phonola, z dvema ojačevalcema, tudi z mizico iz orehovega lesa. Tel. na št. (040) 575-436

PRODAJ 20 stotov sena, nebaliranega. Tel. na št. (040) 227-411.

ISČEM nezazidljiv teren na Padričah, v Trebčah ali v bližnjih vaseh. Tel. (040) 818-012.

PRODAJ prostor za stojnico in dovoljenje za prodajo sadja in zelenjave na tržnici na Ponterosu. Tel. na št. 51670 ob urah obedov.

HIŠICO z vrtno, tudi staro kupim v Trstu ali bližnji okolici. Tel. (040) 414-542.
 PRODAJ štedilnik na drva in metan, za 50.000 lir. Tel. na št. (040) 911-014.

prispevki

V spomin na prerano umrlo prof. Nevo Di Lenardo daruje Vlasta z možem 30.000 lir za Sklad M. Čuk.

Namesto cvetja na grob Angela Mahniča daruje Anton Marc (Bazovica 63) 15.000 lir za ŠD Zarja.

Ob priliki 8. marca darujejo žene iz Ricmanj in Loga 90.000 lir za godbo na pihala iz Ricmanj in 40.000 lir za KD Slavec.

V spomin na Sveto Čok daruje Santina Pertot 10.000 lir za popravilo cerkve na Katinari.

V spomin na Anakleta Grudna daruje družina Franja Kosovela 10.000 lir za Di-jaško matico.

V spomin na drago Ivanko Turk por. Di Piero daruje Avgusta 20.000 lir za sklad Mitja Čuk.

Namesto cvetja na grob strica Pepija Rovattija darujeta Eda in Dragica z družinama 50.000 lir za sklad M. Čuk.

V trajen spomin Pepce Zafran vd. Derganc daruje Marija Kuret (Ricmanj 2) z družino 20.000 lir za godbo na pihala iz Ricmanj.

V počastitev spomina Antona Sandalja in brata daruje Elvira Železnik vd. Udovič 300.000 lir za podporno knjižico DTTZ Ž. Zois.

Namesto cvetja na grob Anakleta Grudna daruje Marica Budin (Samatorca 4) 10.000 lir za Center za rakasta obolenja.

Ob 10. obletnici smrti Marije Rupel darujeta Lidija in Albert Milič 50.000 lir za Kulturni dom Prosek - Kontovel.

NAKUPNI TEČAJI 26.3.1986

BANCA DI CREDITO DI TRIESTE Tel.: Sedež 61446 - 68881
TRŽAŠKA KREDITNA BANKA Agencija Domjo 831-131

avtomobil in človek

vojko colja

Turbo 75 s 155 KM - 210km/h

V pričakovanju velike alfe injekcija popra za alfo 75

Končno so se tudi pri Alfi odločili za turbinski polnilnik. Gre v bistvu za povratek k starim tradicijam, saj je prva alfa s polnilnikom zagledala luč sveta že pred šestdesetimi leti, točneje, leta 1923, ko so izdelali prve tri prototipe, opremljene z osemvaljnim dvolitrskim motorjem s turbinskim polnilnikom: naslednje leto je alfa s tem motorjem in polnilnikom osvojila naslov svetovnega prvaka.

V naslednjih letih je milanska tovarna opremila več svojih modelov s turbinskim polnilnikom, v zadnjem času pa so to rešitev opustili. Sedaj so avti s turbinskim polnilnikom postali spet aktualni, še zlasti v Italiji, kjer davčni pritisk odvrta kupce od avtov z večjo kubaturo. S turbom pa je mogoče ob manjši prostornini imeti avto z visokimi zmogljivostmi.

Alfa je sicer pred pomembno novostjo: k letu bo nared nova velika alfa, ki bo imela podvozje, ki so ga s skupnimi močmi razvili Alfa, Fiat in Saab. Turinski velikan je podvozje izkoristil že v dveh primerih, saj imata novo podvozje tako cromata kot tema. Tudi Saab ima že avto, ki je sad skupnih naporov: gre za model 9000, ki ima sicer še nekatere probleme, ki pa jih bodo najbrž v kratkem rešili. Sedaj bo vrsta na Alfi: prihodnje leto bo tu velika alfa, v tem času pa so na tržišče morali poslati nekaj novega in najbolj primerni model za to je bila prav alfa 75 s svojimi športnimi skominami. Tako je nastala 1,8-litrska štirivaljna alfa z elektronskim vbrizgavanjem goriva in s turbinskim polnilnikom garrett ter z intercoolerjem, ki hladi zrak podpritisnikom, preden slednji gre v valje. Tak motor zmore 155 KM in navišjo hitrost 210 km na uro, ob izredni legi na cesti, ki je značilna za Alfa in, odličnimi zavorami. Kaj več o novi alfi, katere zunanji videz se ni spremenil, v eni naših prihodnjih števil.

filmi na tv zaslonu

kinoatelje

ODPELJI, JE REKEL - Drive, He Said, ZDA 1970.

Režija: Jack Nicholson. Igrajo: Michael Margotta, William Pepper, Karen Black, Bruce Dern, Robert Towne in drugi. RTV Ljubljana, nočjo ob 21.45.

Zgodba: Hector in Gabriel sta študenta na neki ameriški univerzi. Prvi je košarkarska zvezda, drugi pa politični agitator. Na košarkarski tekmi skupina navijačev uprizori protestni škeč in je zato zaprta. Tako pride do razkola med prijateljskima, ki v bistvu predstavljata deljeno ameriško družbo: na eni strani brezbrizna skupnost, na drugi pa politično zavedna in uporna mladina. Film je Nicholsonov prvenec, ki mu kritiki niso bili preveč naklonjeni tako kot pri ocenjevanju njegove igre, saj so mu svetovali, naj raje še naprej samo igra. Ali jih bo Jack Nicholson ubogal ali ne, pa najbrž še ni povsem odločeno.

L'IMMAGINE ALLO SPECCHIO - Ansikte mot Ansikte - Lice ob licu, Šve. 1975.

Režija: Ingmar Bergman. Igrajo: Liv Ullman, Erland Josephson, Gunnar Björnstrand, Sven Lindberg. Canale 5, nočjo ob 24.00.

Skozi zgodbo mlade psihologinje, ki se ob povratku v rojstni kraj spomni na otroštvo in preteklost, na zgrešene izbire in poskus samomora, Bergman govori o človeški osamljenosti in nemoči. Edina rešitev je beg. Posebne omembe je vredna odlična in ekspresivna interpretacija Liv Ullman.

Pripravlja: Boris Devetak

Nove plošče

Electric Light Orchestra
BALANCE OF POWER - LP

Po nekajletnem premoru se je znova oglasila skupina Electric Light Orchestra z LP Balance of Power. Leader ansambla je še vedno neutrudni in iznajdljivi glasbenik Jeff Lynne, ki je prejšnje leto izdal, med drugim, tudi svojo prvo samostojno ploščo. Italijanska kritika ga obtožuje, da ni nič drugega kot neuspešni nasledovalec mita Beatlosov in da v zadnjih letih ni povedal nič novega, še več, zdi se, da gre počasi proti zatonu. Tako vsaj zatrjujejo nekateri italijanski kritiki, s katerimi se absolutno ne morem strinjati, in lahko po poslušanju albuma rečem, da je tudi tokrat Jeff Lynne, vsaj po mojem mnenju, dosegel svoj cilj. Stil ELO ostaja vedno isti, to je že res, vendar imajo podobno značilnost tudi

druge skupine, kot so npr. Pooh, Simple Minds in še veliko drugih.

Pesmi v albumu Balance of Power so ritmično raznolike, nekoliko melodičnejše kot ponavadi in še vedno lahko v njih zasledimo tisti tipični orkestralni glissando, ki je za ELO tako značilen.

To je po mojem zelo dober album, v katerem lahko prisluhnemo zabavnim in zanimivim hitom, ki so tako vokalno kot glasbeno odlično aranžirani. Kar se pa tiče Lynna samega, naj povem, da je avtor vseh pesmi, teksta in glasbe, poleg tega edini aranžer in producent albuma, igra električno solo-kitaro in je v ansamblu glavni vokal. Sprašujem pa se, kaj bi nekateri od njega še hoteli...

Glasovnica za Vročih 10

Ime in priimek:

Naslov:

Glasujem za:

Moj predlog:

Bralci Primorskega dnevnika ali Primorskih novic na Tržaškem in Goriškem naj pošljejo glasovnice na naslov: Primorski dnevnik, Ul. Montecchi 6, 34137 Trst; bralci obeh časopisov v Sloveniji pa na naslov: Primorske novice, OF 12, 66000 Koper. Vsi naj pripišejo oznako »Vročih 10«.

današnji radijski in televizijski sporedi

RAI 1 0.30 Koncert: Hector Berlioz: Grande messe des morts — requiem, izvaja Filharmonični orkester iz Strasbourg 1.55 Vremenska napoved 2.00 Dnevnik — kratke vesti 2.05 Halo... kdo igra? Zabavni program z Enrico Bonaccorti 3.30 Dnevnik 3.55 Dnevnik. Tri minute 4.00 Halo... kdo igra? Zadnji klic 4.15 Nabožna oddaja: Domande su Gesù (1.del) 7.00 Dnevnik — kratke vesti 7.05 Nabožna oddaja: Domande su Gesù (2.del) 8.30 Italia sera — aktualnosti 9.40 Jutrišnji almanah in vreme 10.00 Dnevnik 10.30 Speciale Italia sera: Missione in Amazzonia 11.15 Prenos iz Vatikana 12.15 Dnevnik 12.25 Film: Le chiavi del paradiso (dram., ZDA 1944, r. John M. Stahl, i. Gregory Peck, Thomas Mitchell, Vincent Price, Rose Stradner) 14.40 Dnevnik — nočne vesti	RAI 2 11.55 Cordialmente, vodi Enza Sampo 13.00 Dnevnik — ob trinajstih 13.25 Dnevnik — aktualnosti 13.30 Nadaljevalanka: Capitol 14.30 Dnevnik — kratke vesti 14.35 Mladinska oddaja: Tandem, vmes Super G in elektronske igre 15.15 Kviz: Il tiro mancino 16.00 Šola in vzgoja: Odkrivajmo našo preteklost 16.30 Otroška oddaja: Pane e marmelata, vmes risanka Clorofilla dal cielo blu 17.15 Nogomet: Roma — Malmoe — Spartak Praha 17.30 Dnevnik — kratke vesti 18.30 Dnevnik — športne vesti 19.45 Dnevnik 20.20 Dnevnik — športne vesti 20.30 Film: La legge del Signore (kom., ZDA 1956, r. William Wyler, i. Gary Cooper, Dorothy McGuire, Anthony Perkins) 22.45 Dnevnik — nočne vesti 22.55 Speciale Sereno variabile 23.55 Film: La città si difende (dram., It. 1951, r. Pietro Germi, i. Gina Lollobrigida, Renato Baldini, Paul Muller)	RAI 3 13.10 Nadaljevalanka: Una donna (4. del) 14.05 Šolska oddaja: Ruščina 14.35 Šolska oddaja: Francoščina 15.15 Alfred Brendel izvaja Schubertovo Sonato v d duru op. 53 16.05 Aktualnosti: Izpopolnjevanje za bolničarje v pediatriji 16.40 Informativna oddaja: Un museo per gli oggetti, un museo per la gente 17.05 Variete: Dadaumpa 18.10 Glasbena oddaja: L'Orecchiocchio 19.00 Dnevnik 19.35 Informativna oddaja: I misteri della provincia 20.05 Šolska oddaja: Slonokoščena obala 20.30 Simfonični koncert 21.05 Dokumenti: Buona sera signora Musica 22.35 Cantata del caffè, glasba J. Sebastian Bacha. 23.05 Informativna oddaja: Il manager	RTV Ljubljana 9.00 TV mozaik: Tednik 10.00 Glasbena oddaja: Kje so vsi tisti ljudje — Oddaja je posvečena kantavtorju Rinu Chineseu iz Osojan, poje o Reziji, o osamljenosti in pač o svojih čustvih. Piše in poje tako, kot tisti trenutek čuti. Oddajo so posneli v Reziji. 15.50 TV mozaik — ponovitev dopoldanskih oddaj 17.25 Poročila 17.30 Otroška oddaja: Pesmi in zgodbe za vas — Tri basni 17.45 Nadaljevalanka: Merlin (8. del) 18.10 Izobraževalna serija: Ohranitev dediščine — Dolina reke Pesnice 18.40 Risanka 19.00 Danes. Obzornik ljubljanskega območja 19.30 Dnevnik 19.55 Vreme 20.05 Angleška dokumentarna serija: Avtonomija (3. del) 20.35 Ameriška nanizanka: Pod krinko (11. del) 21.25 Dnevnik 21.45 Film: Odpelji, je rekel (ZDA 1970, r. Jack Nicholson.	TV Koper 14.15 TV novice 14.25 Nanizanka: Uboga Klara 15.10 Film: Maščevanje barbarov 16.45 Otroška oddaja, vmes risanka, dokumentarec Opera narave in TV nanizanka Samotni jezdec 18.30 TV nanizanka: Z ljubeznijo 18.55 TV novice 19.00 Odprta meja V današnji oddaji bodo med drugimi naslednji prispevki: GORICA — Velike težave v goriških bolnicah TRST — Predstavitve zakonskega osnutka za ustanovitev deželnega odbora GORICA — Otvoritev razstave o tiskarski umetnosti 19.30 TVD Stičiče 19.50 Odprti prostor V oddaji bo med drugimi prispevek Agencije Alpe Adria o nacističnem zločincu Demjanjuku. 20.30 Nadaljevalanka: Verdi (1.del) 22.15 TVD — Vsedanes 22.25 Časovni stroj 23.00 Film: Nasilna četrt (r. H. Reinl, i. G. Nader, H. Bolhen)	
CANALE 5 8.30 Nanizanka: Alice 8.55 Nanizanka: Flo - Bulkl è tornato a casa 9.20 Nanizanka: Una famiglia americana 10.15 Nadaljevalanka: General Hospital 11.00 Kviz: Facciamo un affare, vodi Iva Zanicchi 11.30 Kviz: Tuttinfamiglia, vodi Claudio Lippi 12.00 Kviz: Bis, vodi Mike Bongiorno 12.40 Kviz: Il pranzo è servito, vodi Corrado 13.30 Nadaljevalanka: Sentieri 14.25 Nadaljevalanka: La valle dei pini 15.20 Nadaljevalanka: Così gira il mondo 16.15 Nanizanka: Alice 16.45 Nanizanka: Hazzard - Il bambino di Mary Kaye 17.30 Mladinski kviz: Doppio slalom 18.00 Nanizanka: Zero in condotta 18.30 Kviz: C'est la vie, vodi Marco Columbro 19.00 Nanizanka: I Jefferson 19.30 Kviz: Zig Zag, vodita R. Vianello in S. Mondaini 20.30 Nadaljevalanka: Dynasty 21.30 Maurizio Costanzo Show 24.00 Film: L'immagine allo specchio (Dram. Šve. 1976, r. I. Bergman, i. L. Ullman, G. Björnstrand	RETEQUATTRO 8.30 Nanizanka: Strega per amore 9.00 Nadaljevalanka: Destini 9.40 Nanizanka: Lucy Show 10.00 Film: Il dubbio (krim., ZDA 1961, r. M. Anderson, i. G. Cooper, D. Kerr) 11.45 Magazine 12.15 Nanizanka: Mammy fa per tutti 12.45 Otroški spored: Ciao ciao, vmes risanke 14.15 Nadaljevalanka: Destini 15.00 Nadaljevalanka: Agua viva 15.50 Film: Siamo donne (kom., It. 1953, r. Guarini, Francioli, Rossellini, Zampa, Visconti, i. A. Valli, I. Bergman, A. Magnani...) 17.50 Nanizanka: Lucy Show 18.20 Nanizanka: Ai confini della notte 18.50 Nanizanka: I Ryan 19.30 Nanizanka: Febbre d'amore 20.30 Nagradna oddaja: Il buon paese, vodi Claudio Lippi 22.50 Nanizanka: Mash 23.20 Nanizanka: Cassie & Co 00.10 Nanizanka: Ironside 1.00 Nanizanka: Mod Squad ITALIA 1 8.55 Nanizanka: Sanford & Son	9.20 Nanizanka: La casa nella prateria 10.10 Nanizanka: Galactica 11.00 Nanizanka: La donna bionica 11.50 Nanizanka: Quincy 12.40 Nanizanka: Agenzia Rockford 13.20 Kviz: Tutto per denaro - Help 14.15 Glasbena oddaja: Deejay Television 15.00 Nanizanka: Ralph Supermaxieroe 16.00 Otroška oddaja: Bim, Bum, Bam, vmes risanke Lovely Sara, Hello Spank, Mila e Shiro 18.10 Antologia di Jonathan 19.00 Kviz: Gioco delle coppie, vodi Marco Predolin 19.30 Nanizanka: La famiglia Addams 20.00 Buona Pasqua! vmes risanka Lady Georgie 20.30 Film: Porgi l'altra guancia (Kom., 1974, r. F. Rossi, i. T. Hill, B. Spencer) 22.15 Športna oddaja: A tutto campo 23.15 Nanizanka: Cannon 0.05 Nanizanka: Strike force 0.55 Nanizanka Quincy 1.50 Nanizanka: Gli invincibili EUR TV TELEPADOVA 12.00 Nadaljevalanka: Andrea Celeste 13.00 Risanka: Devilman 13.30 Risanka: Gigi la trotto-la	14.00 Nadaljevalanka: Anche i ricchi piangono 14.30 Nadaljevalanka: Innamorarsi 15.00 Nadaljevalanka: Andrea Celeste 15.45 Risanke: Golion, Calvin, Super Book, Lamù, Peline story, Devilman, Gigi la trotto-la 19.00 Nadaljevalanka: Carmin 20.00 Risanka: Candy Candy 20.30 Film: Il caso Mattei (dram., It. 1972, r. F. Rosi, i. G. M. Volonte) 22.30 Športna oddaja 23.30 TV film: Missione impossibile TELEFRIULI 12.30 Nanizanka: La grande barriera 13.00 Risanka: Lamù 13.30 TV novela: Senorita Andrea 14.30 Risanka: Lamù 15.00 Risanka: Hanna & Barbara 15.30 Glasbena oddaja 18.30 Dokumentarni film 19.00 Večerne vesti 19.30 Nadaljevalanka: Senorita Andrea 20.30 Rubrika: Le circoscrizioni 21.30 Nanizanka: La grande barriera 22.45 Nanizanka: Ultimo indizio 24.00 Show TELEQUATTRO (Se povezuje s sporedi Italia 1) Lastne oddaje: 19.30 Fatti e commenti	RADIO TRST A 7.00, 13.00, 19.00 Radijski dnevnik; 10.00, 14.00, 17.00 Kratka poročila; 7.20 — 8.00 Dobro jutro po naše: Koledarček — Postne pesmi; 8.10 Almanah: Na goriškem valu; 8.40 Glasbeni mozaik; 10.10 S koncertnega repertoarja; 11.30 — 13.00 Pisani listi: Poljudno čtivo — Sestanek ob 12. uri — Lahka glasba; 13.20 Naša pesem 1984: Mešani zbor Djuro Salaj iz Slavonskega Broda — Glasbena priloga; 14.10 Čas in prostor: Povejmo v živo; 15.00 Mladinski pas: Iz filmskega sveta; 15.45 Postni govor; 16.00 Zbornik: Iz zakladnice pripovedništva — Glasbene skice; 17.10 Mi in glasba; 18.00 Kulturni dogodki; 18.30 Glasbena priloga. LJUBLJANA 5.00, 6.00, 6.30, 8.00, 9.00, 10.00, 11.00, 12.00, 14.00 Poročila; 4.30 — 8.00 Jutranji spored; 8.05 Radijska šola za nižjo stopnjo; 8.35 Glasbena pravljica; 9.05 Glasbena matineja; 10.05 Rezervirano za...; 11.05 Ali poznate...; 11.35 S pesmi po Jugoslaviji; 12.10 Vedri zvoki; 12.30 Kmetijski nasveti; 12.40 Iz glasbene tradicije jugoslovanskih narodov; 13.30 Od melodije do melodije; 14.05 Amaterski zbori; 14.30 Človek in zdravje; 14.40 — 15.25 Popoldanski mozaik, vmes 15.00 Radio danes radio jutri; 15.30 Dogodki in odmevi; 15.55 Zabavna glasba; 16.00 Vrtljak želja; 17.00 Studio ob 17.00; 18.00 Vsa zemlja bo z nami zapela...; 18.15 Gremo v kino; 19.00 Radijski dnevnik; 19.35 Lahko noč, otroci; 19.45 Pojemo in godemo; 20.00 To imamo radi; 21.05 Oddaja o morju in pomorščakih; 22.00 Našim po svetu; 22.15 Informativna	oddaja v nemščini in angleščini; 22.25 Iz naših sporedov; 22.30 Iz glasbene skrinje; 22.50 Literarni nokturno — Petrarka: Soneti; 00.05 — 4.30 Nočni program — glasba. RADIO KOPER (slovenski program) 13.30, 14.30, 17.30 Poročila; 6.00 Otvoritev — Glasba za dobro jutro; 6.10 Vreme, prometni servis; 6.30 Jutranjik; 6.45 Čestne informacije; 7.00 II. jutranja kronika; 7.20 Tržnice; 7.30 Jutranji servis; 8.00 - 13.00 Prenos II. programa Radio Ljubljana; 13.00 Otvoritev — Mladi val Radia Koper; 15.00 Človek v človeku; 15.30 Dogodki in odmevi; 16.00 Glasba po željah; 16.30 Primorski dnevnik; 17.00 Pogovor o...; 17.40 Glasbene aktualnosti; 18.00 Zaključek. RADIO KOPER (italijanski program) 6.15, 8.30, 9.30, 10.30, 14.30, 16.30, 17.30, 18.30 Poročila; 7.15, 12.30, 15.30, 19.30 Radijski dnevnik; 6.00 Otvoritev programov — Glasba; 6.30 Koledarček; 7.00 Dobro jutro v glasbi; 8.00 — 12.00 Prisrčno vaši; 8.15 Val na valu; 9.15 Edig Galletti; 9.32 Drago Luciano; 10.00 Popevka tedna; 10.05 D. Y. atour adventure; 10.35 Vstop prost; 10.55 Val na valu; 11.00 Petkov kviz; 11.30 Na prvi strani; 12.00 Glasba po željah; 13.45 Val na valu; 14.35 Popoldanski glasbeni program; 14.45 Edig Galletti; 15.00 Vrtljak kulture in umetnosti; 15.45 — 18.30 Sublime — glasbeni spored; 16.00 Gledališki oder; 16.15 La Vera Romagna; 17.15 Val na valu; 18.10 Evergreen; 20.00 — 6.00 Nočni program.

Reševanje upravne krize v Trziču

V četrtek predvidoma seja občinskega sveta KD vztraja na štiristrankarski koaliciji

Formalno reševanje upravne krize na tržiški občini se bo, kot kaže pričelo v prihodnjem tednu. V četrtek, 3. aprila, naj bi se sestel občinski svet. Uradnega vabila za sejo menda še ni, vendar naj bi ga sestavili in razposlali danes, ali najkasneje jutri. Te dni je bila v Trziču vrsta pogovorov med predstavniki raznih strank, ki si prizadevajo za čimprejšnjo rešitev krize, seveda vsaka na svoj način. Posebno podjetni so bili pri Krščanski demokraciji, ki si, kot znano, prizadeva za sestavo štiristrankarske koalicije, ki naj bi prevzela upravljanje tržiške občine. Predstavniki KD so se te dni sestali z republikanci, socialdemokrati in socialisti, ki naj bi torej tvorili bodočo koalicijo, v kolikor ne bo mogoče obnoviti levičarske uprave.

Kakor je mogoče razbrati iz poročila za tisk o poteku pogovorov, so republikanci naklonjeni ustanovitvi štiristrankarske koalicije. Po njihovem je obnavljanje levičarske koalicije zelo težavno, utegnilo pa bi celo povzročiti imenovanje komisarja in predčasne volitve. Menda bodo republikanci na prihodnji seji občinskega sveta predlagali ponoven sklic tega

organa in s tem dali možnost za sestavo štiristrankarske koalicije.

Socialdemokrati menijo, da ni pogojev za obnovo leve koalicije, ki je upravljal občino v zadnjih desetih letih, vendar nimajo namena o sporavati in motiti poskusov za kako rešitev. Naklonjeni so tudi predlogu, da bi županu Saccaviniju poverili poizvedovalni mandat.

Socialisti, kakor izhaja iz tiskovnega poročila, vztrajajo na že znanih stališčih, da se kriza pač ne nanaša na program dosedanje koalicije, ampak da je posledica zunanjih dejavnikov, ki ne bi smeli vplivati na dogajanje in upravo tržiške občine. Odločitev socialdemokratov je po njihovem neutemeljena in nerazumljiva. Socialisti so proti predčasnim volitvam, kot poskus iskanja rešitve iz krize pa predlagajo, naj bi dosedanjemu županu Saccaviniju poverili poizvedovalni mandat, seveda v smeri obnavljanja leve koalicije.

Tako je torej stanje. V bistvu nobenih novosti z dosedanjimi stališči posameznih strank. Kakšne odločitve bodo sprejeli na prihodnji seji občinskega sveta? Nova koalicija, poizvedovalni mandat, potrditev starega za-

vezništva, ali pa preprosto razpravo bodo preložili? Tako ali drugače, upoštevati je treba, da je kriza izbruhnila ob zelo neugodnem trenutku in da je pravzaprav nevarnost komisarja tudi zelo verjetna.

Ljudske banke nagradile Slovence

Konzorcij ljudskih bank v deželi Furlaniji - Julijski krajini, katerega član je tudi goriška Kmečka banka, je letos razpisal stipendijo za dijake Zavoda združenega sveta v Devinu. Med številnimi dijaki mednarodnega zavoda so izbrali Slovence, Branka Kljuna iz žimaric pri Sodražici na Dolenjskem, ki je prejel denarno nagrado v višini 15 milijonov lir. Nagradjeni dijak bo v kratkem obiskal sedež Kmečke banke v Gorici.

● V zadnjih tednih so se po Gorici večkrat pojavile osebe, ki se izdajajo za poverjenike za preglede plinskih naprav. Občinsko podjetje za elektriko, plin, vodo in prevoze s tem v zvezi obvešča, da ni zaposlilo ali dovolilo tretjim osebam tovrstnih pregledov po stanovanjih.

Zaključek gledaliških srečanj

Popoldne v Kulturnem domu Theater Gruppe 80 z Dunaja

Upravni odbor Kulturnega doma prireja v okviru srečanja gledališč Alpe Jadransko še eno predstavo, izven rednega programa, ki bo v Kulturnem domu v Gorici. Gostovalo bo gledališče Theater Gruppe 80 z Dunaja, ki bo predstavilo veselo enodejansko s petjem Johanna Nestroya, Prejšnji odnosi.

Zgodba je enostavna burka o medsebojnih odnosih, v kateri je glavni problem socialni vzpon in padec zaradi poroke. Nekdanji hlapec se poroči z dekletom iz dobre hiše, toda odleži živi v stalnem stresu:

njegov življenjski cilj, želja po malomeščanski eksistenci, se izkaže za največji pekel, saj ni sposoben ničesar narediti prav. Burka doživi višek, ko zaprosi za službo hlapca prejšnji, sedaj obubožani gospodar. To privede do izsiljevanj, obrekovanj, razsajenosti, dokler se vse figure ne zrušijo v hitrem ritmu: le prevelika izčrpanost na koncu prepreči umor.

To je kratek povzetek zgodbe Nestroyeve burke. Kritiki so delo ocenili kot briljantno in izrecno pohvalili izvrstno igranje vseh štirih igralcev.

Predstava bo na sporedu danes v Kulturnem domu s pričetkom ob 17.30. Ura je nekoliko nenavadna za naše občinstvo, ki je vajeno večernih gledaliških predstav. Vendar je treba upoštevati, da skupina Theater Gruppe 80 prihaja z Dunaja in da se bo tja vrnila še noč. Upravni odbor Kulturnega doma zato vljudno vabi na predstavo vse, ki si utegnejo popoldne utrgati dve uri časa za kulturni užitek in razvedrilo. Poskrbljeno bo za simultano prevajanje v italijansko in slovensko.

V Novi Gorici, v veliki dvorani Kulturnega doma, se bodo letošnja gledališka srečanja Alpe Jadransko zaključila z nastopom Theatra & TD iz Zagreba, ki bo ob 20.30 nastopil z igrjo Sara in krik raroga.

Pred dokončnim razkolom v PSDI?

Nesoglasja med različnimi strukami v socialdemokratski stranki na Gorškem, posebej pa v Gorici so prav v zadnjih dneh privedla menda do razkola v stranki in do ustanovitve nove sekcije v Gorici. Skupina, ki jo vodi bivši poslanec in sedanji odbornik na goriški občini Lanfranco Zucalli je imela te dni sestanek v gorškem Palace hotelu in se odločila za ustanovitev nove, samostojne sekcije v Gorici.

Razlog za ta nadaljnji korak je v poudarjenem nesoglasju med pokrajinskim vodstvom stranke in večinsko strujo v Gorici, ki ji načeljuje prav Zucalli. Trenja so sicer prisotna že nekaj mesecev, vendar je prišlo do zaostrovanja v zadnjih tednih, ko so glede imenovanja predstavnikov v razne organizme, prevladala stališča pokrajinskega vodstva stranke (v Gorici taka stališča predstavlja odbornik Luciano Gentile) in ne predlogi gorških predstavnikov.

Menda je s samostojno novo potjo gorških socialdemokratov že bil seznanjen vsedrjavni tajnik Nicolazzi, ki bo morda v začetku aprila prišel v Gorico. Danes naj bi o vprašanju razpravljal v pokrajinskem vodstvu stranke, kjer skušajo zadevi pripisati čimmanjši pomen. Po drugi strani pa je slišati namigovanja, naj bi ustanovitev ločene sekcije pomenila prvi korak za prehod skupine v socialistično stranko.

● Goriška pokrajinska uprava je razpisala natečaj za dve delovni mesti socialnega asistenta. Rok za predvitev prošelj zapade 24. aprila 1986. Podrobnejša pojasnila nudijo v uradu za osebe.

Kras še vedno zanimiv za ptičarje Vsi se s to dejavnostjo ne strinjajo

Že pred kakšnim letom je občinski svet v Dolenjski sprejel jasno stališče glede lova na ptice. To dejavnost je treba odpraviti in dosledno spoštovati določila in priporočila Evropske gospodarske skupnosti in izvajati dogovore, ki so bili sprejeti na mednarodni ravni. Podobna stališča so sprejeli tudi v drugih občinah, vendar kot kaže, ni dosti pomagalo, saj se dejavnost, kljub zagotovilom pristojnih organov o postopnem nižanju ulova, nadaljuje.

Živali in ptice posebej imajo trenutno sicer zatišje. Prekinjena je sleherna lovska dejavnost, sredi de-

cembra pa je zapadel rok do katerega so ptičarji lahko nastavljali svoje vabe. Lov na nekatere vrste ptic se bo ponovno pričel sredi avgusta.

Kako bo jeseni? Najbrž ne bo bistvenih novosti, razen morda, da bodo spet skrbili dovoljeno število za ulov posameznih vrst ptic. Znano je namreč, da se stvari spreminjajo z veliko težavo, posebej še, če je treba poleg »znanstvenih« interesov upoštevati tudi ekonomske. Na območju doberdobske občine, ki velja za tako imenovano prehodno območje in je torej še posebej zanimivo za pti-

čarje, pa nameravajo ubrati drugačno pot ter poskrbeti za odstranitev raznih barak in drugih zgradb, ki so jih ptičarji postavili brez dovoljenja. Eno takih stalnih postojank je videti tudi na gornjem posnetku.

Novo vodstvo sekcije KPI »Marvin«

Fernando Di Dato je bil ponovno izvoljen za tajnika sekcije KPI »Marvin«. V vodstvu sekcije so še Vittorio Chiarion, Vilma Braini - Brajnik, Roberto Drioli, Mario Galasso, Giorgio Moserini, Anna di Gianantonio in Carlo Peresson.

DEŽURNA LEKARNA V TRZIČU
San Nicolò, Ul. 1. Maggio 94, tel. 733-28.

SLOVENSKO PLANINSKO DRUŠTVO V GORICI

s k l i c u j e

39. REDNI OBČNI ZBOR

v petek, 11. aprila 1986, ob 20. uri (drugi sklic ob 20.30) v mali dvorani Kulturnega doma v Gorici.

V NOVI GORICI

Tudi zobozdravstvo kot zasebna dejavnost

Iz neuradnih toda zanesljivih virov v Novi Gorici smo zvedeli, da bodo v tej občini predlagali spremembe predpisov o zobozdravstvu. Zakon naj bi v prihodnje dovoljeval tudi zasebne ambulante in delo. Takšno pobudo je narekovalo sedanje stanje, saj je znano, da je zasebno delo tudi v novogoriškem zobozdravstvu razširjeno, vendar pa izvedenci za to ne prijavljajo nobenega dohodka in za omenjena zobozdravstvena dela torej tudi ne plačujejo davkov.

Spričo preobremenjenosti zobozdravstvenih delavcev prihaja do težav in nevšečnosti in se tako zlasti domačini v Novi Gorici pogosto pritožujejo, da v ambulantah ne morejo uveljaviti pravice do zobozdravstvenih storitev. Delegacija iz Cestnega podjetja je o tem poslala tudi posebno vprašanje Občinski skupščini, toda doslej nanj ni prejela odgovora. (m. d.)

razna obvestila

Društvo slovenskih upokoencev obvešča, da bosta avtobusa v ponedeljek, 31. t.m., vozila po sledečem razporedu: avtobus št. 1. odhod ob 9. uri iz Sovodnj, postanek v Štandrežu in Podgori; avtobus št. 2. odhod ob 9. uri s Travnika, postanek pri gostilni Pavlin, v Pevmi, na Oslavju in v Števerjanu.

darovi in prispevki

Ob 14. obletnici smrti Pavla Pavlina daruje žena Leda s sinovima 14 tisoč lir za vzdrževanje partizanskega spomenika v Štandrežu.

razstave

V Kulturnem domu v Gorici je odprta razstava del Franka Vecchieta. Ogled ob delavnikih od 17. do 19. ure. Razstava bo odprta do 5. aprila.

kino

Gorica

VERDI 18.00—22.00 »Spie come noi«. CORSO 18.00—22.00 »Yuppies« (I giovani di successo). M. Boldi, J. Calà. VITTORIA Zaprto.

Trzič

EXCELSIOR Zaprto. COMUNALE 17.15—21.45 »L'onore dei Prizzi«.

Nova Gorica in okolica

SOČA 18.00—2.00 »Ni male ljubezni«. DESKLE 19.30 »Dozorevanjek«.

DEŽURNA LEKARNA V GORICI

San Giusto, Korzo Italia 244, tel. 835-39.

POGREBI

Danes v Gorici ob 11. uri Ida Stanta por. Colussi iz splošne bolnišnice v cerkev sv. Justa in na glavno pokopališče, ob 12.30 Maria Lizul por. Milate iz splošne bolnišnice v cerkev na Rojcah in na glavno pokopališče.

V pokrajinskem svetu

Ponovno na dnevnem redu vprašanje lastništva Ceste vina in češenj

Cesta vina in češenj, ki povezuje Gorico z Dolenjami, je bila zgrajena pred dobrimi dvajsetimi leti s prispevkom Ministrstva za notranje zadeve, še danes pa žal ni urejeno vprašanje lastništva. Takratni prispevek v višini 300 milijonov lir je komaj zadostoval za nujna zemeljska dela in za asfaltiranje 13 kilometrov cestišča. Zmanjkalo je denarja za odplačilo zaseženih zemljišč.

V drugi polovici lanskega leta je že kazalo, da bo zadeva, s posredovanjem dežele, vendarle ugodno rešena. Denar bi zagotovila dežela in sicer iz sklada za financiranje zakona št. 22, ki je bil izglasovan lani in ki za celotno deželo predvideva (za lansko leto) 40 milijard lir. V tem smislu so občine, skozi katere je speljana Cesta vina in češenj, tudi sestavile prošnjo za denarni prispevek. Zadeva pa je, kot kaže, še zmeraj na mrtvi točki. Razlog je menda v tem, kakor je bilo slišati na zadnji seji pokrajinskega sveta, ker se še ni sestala posebna tehnična komisija, ki bi morala izdelati, na podlagi vloženih prošelj, predlog za porazdelitev denarja. Samo za od-

plačilo zaseženih zemljišč bi rabili okrog 650 milijonov lir, okrog 900 milijonov lir pa bi šlo za nujne posege za vzdrževanje. Prav zaradi neurejenega stanja glede lastništva, je bilo vzdrževanje v vsem tem času sila pomanjkljivo, upoštevati pa je treba tudi dejstvo, da je cesta speljana po z geološkega vidika sila težavnem terenu.

Od skupne dolžine okrog 13 kilometrov je več kakor polovica v števerjanski občini. Samo na tem odseku je treba odplačati okrog 47 tisoč kvadratnih metrov zemljišča. Cesta je speljana tudi po ozemlju občin Moš, Koprivno, Krmin in Dolenje.

Na potrebo dokončne ureditve lastništva Ceste vina in češenj (s tem, da bi cesta postala pokrajinska last), so v pokrajinskem svetu posebej opozorili komunisti in sicer med razpravo in odobritvijo seznama vseh pokrajinskih cest. Omrežje, ki ga upravlja pokrajina, se v lanskem letu ni spremenilo. Ustanova je lastnica 23 cest v skupni dolžini nekaj nad 128 kilometrov. Ko bo zadeva Ceste vina in češenj vendarle rešena, se bo seznam podaljšal.

Velikonočne spremembe urnikov trgovin in javnih prevozov

V prihodnjih dneh bo prišlo do marsikaterih sprememb v urnikih obratovanja trgovin, javnih lokalov ter avtobusnih povezav. Poleg običajnih sprememb zaradi velikonočnih praznikov bo namreč letos prišlo istočasno tudi do zamenjave zimskega urnika s poletnim. Jutri zvečer bomo premaknili kazalce na uri za 60 minut naprej, z nastopom legalne ure pa stopa v veljavo tudi poletni urnik trgovin in javnih lokalov.

Nove urnike, ki bodo za večino trgovin pričeli dejansko veljati šele v torek, bomo objavili jutri. Danes poglajmo le najvažnejše spremembe v urnikih za prihodnje dni, ki so vezani na velikonočne praznike.

TRGOVINE bodo jutri redno odprte. Odprte bodo mesnice, ki bodo redno obratovali tudi v popoldanskem času. Peki bodo spekli kruh za tri dni. Za jutrišnji dan velja tudi izjema o obveznem tedenskem počitku: trgovine, ki navadno zapirajo ob sobotah, bodo tokrat izjemoma lahko odprte.

V nedeljo in ponedeljek velja celodnevna zapore za vsakovrstne trgovine, vključno z jestvinskimi in pekarnami. Edina izjema bodo cvetličarne, ki bodo oba dneva odprte v do-

poldanskem času.

AVTOBUSI na medkrajevnih progah bodo tako v nedeljo kot v ponedeljek vozili po običajnem prazničnem razporedu, za razliko od prejšnjih let, ko so pri APT na velikonočno nedeljo še posebno omejen razpored voženj.

Mestni avtobusi v Gorici bodo vozili po običajnem nedeljskem urniku, s prekinitvijo vseh voženj med 12.30 in 14.30, na progi št. 6 pa bodo vozili po sledečem urniku: odhodi izpred Pošte ob 10.00, 11.00, 12.00, 15.00 in 16.05; odhodi izpred pokopališča ob 10.20, 11.40, 12.20, 15.20 in 16.25.

Iz bolnišnice

Včeraj malo po 17. uri se je na glavnem trgu v Štandrežu pri padcu z motornim kolesom ponesrečil 14-letni Marko Volčič iz Ul. sv. Mihaela 210. Zdravniki v bolnišnici so mu ugotovili pretres možganov. Zdravit se bo moral predvidoma deset dni.

Ob istem času se je v trčenju v križišču med Ul. Vittorio Veneto in Ul. della Bona v Gorici lažje ponesrečila 53-letna Olimpia Comin, iz Ul. Monte Lungo. Zdravila se bo ossem dni.

Razmišljanja o vlogi Zveze slovenskih kulturnih društev

Vprašanja in dileme našega kulturnega dela

Na glavnem odboru Zveze slovenskih kulturnih društev, ki je bil prejšnji ponedeljek, je imel uvodni referat podpredsednik Vojmir Tavčar. V svojem posegu se je dotaknil nekaterih ključnih problemov Zveze in našega kulturnega življenja nasploh. Prav zaradi aktualnosti zastavljenih vprašanj objavljamo daljše odlomke iz Tavčarjevega posega. Prepričani smo, da bodo prav ta vprašanja ključni trenutki daljše diskusije, ki ni od danes. Narekujejo se namreč določene izbire, ki nikakor niso lahke.

Tovarišice in tovariši, dragi prijatelji, v času, ko se pripravljamo na občni zbor naše Zveze, se mi zdi potrebno, da se v okviru priprav lotimo razmišljanja o tem, kaj je doslej Zveza naredila, po kakšni poti je hodila, kako naj dela in se razvija v bodoče. V mandatni dobi, ki se izteka, smo se že nekajkrat lotili te teme tako na področnih srečanjih z društvi, kot tudi na sejah predsedstva samega. Vendar, tudi zato ker problematika ni lahka, je vse ostalo pri nekaterih ugotovitvah in izhodiščnih dilemah. K temu je najbrž v veliki meri prispevalo še dejstvo, da nas delovne in druge obveznosti silijo predvsem k reševanju sprotnih praktičnih problemov, za razmišljanje in bolj teoretsko razglabljanje pa ostane bolj malo časa. Seveda se s prakso oblikuje tudi neka teorija ali vsaj neka kulturno-politična linija, zdi se mi pa vsekakor, da bi morali tudi za poglobljanje in razmišljanje o vlogi Zveze najti več časa. Očitno je, da nocojšnji glavni odbor ne bo mogel odgovoriti na vsa odprta vprašanja, poročilo in tema pa naj bi bili v spodbudo, da se o nekaterih dilemah zamislimo, jih razčlenimo med nami samimi in v društvih, da bomo lahko o njih drugače govorili na občnem zboru.

Osnovna dilema, o kateri že dolgo časa razpravljamo in razmišljamo, zadeva Zvezo samo. Kaj je pravzaprav Zveza slovenskih kulturnih društev? Samoumevno je, da je to organizacija, ki združuje naša kulturna društva na Tržaškem, na Goriškem in delno, upajno pa, da v kratkem v še večji meri, tudi društva videmske pokrajine. Toda v kakšnem odnosu je Zveza z društvi? Je usklajevalec in usmerjevalec pobud, ki nastajajo v društvih sa-

mih? Se v ljubiteljsko kulturno delo vključuje z lastnimi avtonomnimi pobudami, ki prav tako usmerjajo in bogatijo našo kulturno stvarnost? Ali pa velik del svojih naporov usmerja predvsem v organizacijsko delo, v reševanje tistih upravnih političnih problemov, ki presegajo organizacijske sposobnosti društev samih, se torej usmeri predvsem v to, da se organizira kot servis društvom, zanje rešuje birokratske probleme v odnosu s pokrajinami in deželo, išče skupine, ki naj nastopajo na prireditvah društev, zagotavlja društvom in skupinam, ki v njih delujejo, ustrezen strokovni kader, goji stike z njim sorodnimi organizacijami in še bi lahko našteval.

Doslej je Zveza bila, ali je vsaj skušala biti v največji možni meri eno in drugo in v tem smislu so bile porazdeljene zadolžitve v uradu. Včasih je prevladovala ena težnja, včasih druga, odvisno pač od trenutnih potreb pa tudi od osebnega nagnjenja tistega, ki je bil za določene naloge zadolžen. In delno mora biti tako naprej tudi v prihodnje. Očitno je, da bodo društva, še zlasti, ko se obseg njihovega delovanja veča, potrebovala še večjo strokovno pomoč, več kadrov, več sredstev, večja pomoč bo potrebna za ureditev dvoran po novih varnostnih predpisih. Vendar istočasno mora Zveza ostati tudi središče avtonomne kulturne produkcije, saj bi naša ljubiteljska in na splošno celotna zamejska kulturna stvarnost obubožana, če bi se Zveza ne vključila vanjo s svojimi pobudami. Pomislimo le na zadnje proslave ob dnevu slovenske kulture, pomislimo na nekatere poletne prireditve, na pobude z mlajšimi ustvarjalci, čeprav so po svoje vzbudile precej razprav, včasih tudi nekaj polemike, bi brez teh iniciativ bila naša stvarnost danes revnejša, najbrž tudi v društvih samih nekatere zamisli in realizacije, o katerih se precej poroča, ne bi bile izpeljane. V tem smislu mora Zveza ohraniti svojo avtonomno iniciativo, postati mora v še večji meri spodbujevalec in usmerjevalec kakovostnega kulturnega sновanja.

Takoj po vojni je bila kultura glavni branik naše narodnostne identitete, tista, kateri smo namenili največ sredstev in energij. Danes je položaj drugačen. Pravilno smo kot skupnost začeli razvijati tudi druga področja in povsem pravilno smo posvetili veliko pažnjo zlasti materialni osnovi, saj so gmožna sredstva kljub vsemu temelj, na katerem lahko sloni vsako delovanje. Toda v teh

naporih smo morda le nekoliko pozabili na kulturo, še zlasti pa na ljubiteljsko kulturo. To se odraža zlasti v današnjem odnosu med kulturo in gospodarstvom. Tudi naše gospodarstvo sledi vsaj v določeni meri težnjam, ki prevladujejo v Italiji in sicer v glavnem sponsorizira telesno kulturo, čeprav je treba priznati zlasti nekaterim denarnim zavodom dokaj posluha za potebe kulture. Kljub temu pa se mi zdi, da nesorazmerje obstaja, da se izkazuje tudi v honorarjih, ki so predvideni za kulturno delo. Očitno je tako stanje po eni strani posledica dejstva, da je v gospodarstvu premalo posluha za kulturno delovanje, po drugi pa je del krivde tudi na nas samih, ki se nismo znali pravočasno vključiti v nov tok, navezati stike, predvsem pa se soočiti z gospodarstvom. Meni se zdi očitno, da če ni kulturnega življenja brez materialne osnove, tudi ni pravega in uspešnega gospodarstva, če ni soočanja in integracije s kulturo. Le kultura, se mi zdi, daje lahko gospodarstvu tiste instrumente za širšo analizo, za razumevanje družbe in njenih potreb, za dojemanje vsaj splošnih smernic razvoja, brez katerih gospodarstvo ne more biti uspešno.

Vprašanj in problemov, ki tarejo naše kulturno delo, je nič koliko, veliko je dilem in težav. Ena, o katerih se v zadnjih časih precej govori, pa je odnos med mladimi in starimi, odnos med tradicionalnim delom in novejšimi prijemi. Osebo težim predvsem za novimi prijemi, vendar opustiti staro za novo bi bilo povsem zgrešeno. Meni se zdi, da moramo na korenino naših tradicij in vrednot vcepiti nove prijeme, usklajevati staro z novim, sklicujoč se na svoje ustaljene vrednote odgovarjati na izzive sodobnega sveta, novih kulturnih modelov, novih mod in potreb, ki nam jih drugi vsiljujejo ali pa ki se uveljavljajo pri nas. Zelo poenostavljeno rečeno moramo imeti kulturno ponudbo za vso našo publiko in za vse starostne pasove. Seveda mladi bodo še vedno potrebovali svoje plese, svojo bolj hrupno glasbo, starejši bo raje prisluhnili pevskemu zboru in se drugače raznežili ob pesmi, ki ga spominja na njegovo mladost. Vendar med starejšim in mlajšim ne sme biti prekatov, ohraniti moramo dialog in skupno delo, skupne pobude. Zdi se mi, da v to smer moramo vložiti precej truda, iskati tiste sinteze med starim in novim, ki bodo krepile naše korenine, obenem pa dale večjega življenjskega soka mladim pogankom.

revije

Mladika štev. 2-3

Izšla je 2 - 3 številka revije Mladika (odgovorni urednik Marij Maver), ki jo izdaja Slovenska prosveta. V uvodniku Ivo Jevnikar razmišlja o prenovi v velikonočnem času. Saša Martelanc je za to številko prispeval dopis z najlepšimi spomini na prof. Jožeta Peterlina ob desetletnici smrti. Objavljena je tudi novela z naslovom Nevihta, ki jo je napisala Dolores Tersegjav in za katero je prejela nagrado 14. literarnega natečaja Mladike.

V naslednjih prispevkih se oglašajo Jelka Cvelbar (Biti Slovenec v celoti), Vladimir Kos, Pavle Merku, Pavle Zidar z izborom poezij. V prilogi, namenjeni mladim piscem se vrstijo številni mladi dopisniki. V rubrikah Ocene in Zamejska in zdomska literatura so sodelovali prof. M. Jevnikar, prof. Ester Sferco, za glasbo pa Tomaž Simčič. Na zadnji strani je običajna rubrika Čuk na Obelisku.

● Ljubljana, Cankarjev dom — do 5. aprila, v sklopu kulturnega tedna ljubljanskih srednješolcev Podobe trenutkov — likovne dejavnosti ljubljanskih srednješolcev, v predverju doma.

● Cankarjev dom, 3. aprila, s pričetkom ob 20. uri, »Malo za šalo, malo zares« Andrej Valdes in Jana Kovač. Mala dvorana.

Popravek

Tiskarski škrat nam jo je včeraj v članku »Med harmoniko in klasično glasbo« spet zagodel: klasična harmonika ima pač razvezane ali baritonske base in ne »različnih« kot je v objavljenem tekstu pisalo.

novost na knjižni polici

Priročnik o ribištvu

Že več let smo v našem morskem ribištvu pogrešali knjigo, ki bi s strokovnim in znanstvenim pristopom obdelala problematiko ribiškega orodja (opreme) in tehnike ribolova. Knjiga ali bolje priročnik Alati i tehnika ribolova pomeni pomemben prispevek za razvoj našega ribištva. Namenjena je predvsem profesionalnim ribičem, vendar prav tako tudi popoldanskim ribičem in strokovnjakom, ki se ukvarjajo s teorijo ribolova. Koristne napotke bodo v njej našli tudi športni ribiči, znanstveniki v inštitutih in na fakultetah oziroma študenti in učenci ribiških šol. Priročnik prinaša najnovejše teoretične in praktične izsledke na področju sodobnega ribištva v sedmih poglavjih.

Prvo poglavje obdeluje biološko bogastvo morja in teoretične osnove njegovega racionalnega izkoriščanja, ter pravna načela izkoriščanja naravnih bogastev morja. Sledi klasifikacija ribolovnega orodja in usmeritve njihovega nadaljnjega razvoja. Drugo poglavje opisuje materiale za izdelavo ribolovnega orodja.

V naslednjih dveh poglavjih so opisane osnove mehanike ribolovnega orodja in pa konstrukcija, tennika ribolova in lovnost ribolovnega orodja. Zadnja tri poglavja opisujejo vpliv fizikalno - kemičnih dejavnikov na ulov rib; podajajo osnovne pojme o ribiških ladjah in ribolovni opremi, ter pojasnijo pomen detekcije v ribolovu.

Beleške

V torek, 1. aprila, ob 20.00 bo v veliki dvorani Krožka za kulturo in umetnost v Trstu, koncert pianista Danieleja Albertija iz Brescie, dobitnika 1. nagrade na mednarodnem klavirskem natečaju v Parizu in druge nagrade na barcelonskem natečaju »Maria Canals«.

Tržič, torek, 1. aprila, in sredi, 2. aprila, s pričetkom ob 20. uri gostuje Teatro stabile iz Trsta z Brechtovim »Baalom«. V glavni vlogi Giulio Brogi, režija Roberto Giucciardini. Predstavi bosta v občinskem gledališču.

Sledi seznam najvažnejše uporabe ljene literature (156 bibl. enot). Knjiga je razen tega bogato opremljena z risbami in slikovnimi ilustracijami, ki zelo nazorno ponazarjajo obravnavano gradivo. Avtorja sta v pričujočem priročniku zbrala in strokovno predstavila tisočletne izkušnje naših ribičev, ki so v veliki meri vplivale, da je do današnjih dni ostala ohranjena za nas zelo pomembna — ribiška tradicija.

Bogastvo tradicije zasledimo tudi pri številnih nazivih ribolovnega orodja, pri imenih rib in ostalih morskih rastlin in živali. Po mnenju mnogih ihtiologov smo v morskem ribištvi izrazoslovju med najboljše na Mediteranu, kar dokazuje močno navezanost našega človeka na morje in življenje ob njem.

Avtorja v priročniku ne podajata zgodovinskega razvoja ribištva temveč se omejujeta na opis, imena oziroma uporabo (utilitarnost) ribolovnega orodja, ki je že dolga stoletja v uporabi na obalah Jadranskega morja. Poseben poudarek je namenjen opisu in načinu uporabe sodobne ribolovne opreme in tehnike ribolova.

Priročnik ima dvojen namen. Predvsem ima didaktično funkcijo (opisu je kako najuspešneje loviti ribe) in kot drugo daje konkretne napotke za racionalno uporabo ribolovnega orodja, kar je v današnjih časih intenzivne eksploatacije morskega bogastva izjemnega pomena za nadaljnji hitrejši razvoj našega ribištva. Razen tega pa avtorja v priročniku načenjata tudi problem teorije ribolova, ki med drugim obravnava metode s katerimi naj bi na optimalen način raziskali in usklajali medsebojne odnose morskih resorjev, proizvodnje in proizvodnih sredstev. V ospredju pa je vseskozi teorija in tehnika reguliranja ribolova, kar je v najžejši povezavi s preučevanjem dejanskega stanja ribjega fonda in selektivnosti ribolovnega orodja.

SLAVKO GABERC

DOMA
IN V SVETU
DOBRO POZNAN

Knjiga o režiserju Fritz Langu

Pošast z umetniško dušo

Knjiga o slavnem filmskem režiserju Fritz Langu, proslavljenem že za časa hitlerjanske Nemčije — čeprav se je proti nacizmu vedno boril — v izdaji filmske revije Ekrani in Moderne galerije, v mnogočem po svoji obskurnosti, nenavadnih in istočasno resničnih odkritjih, prav dobesedno spominja na poglavitve lastnosti tega čudaškega in skrivnostnega umetnika, z monoklom zdaj na levem zdaj na desnem očesu, na stara leta pa tudi s črno, skorajda enigmatično prevezo dvomljivega vida. Knjiga namreč, podobno kot Lang v svojih filmih, prinaša zanimivo odkritje izpod peresa Jureta Mikuža, odleritje, ki se mu ne moremo dovolj načuditi: Fritz Lang, do leta 1933 morda najprominentnejši cineast nacističnega imperija, poln bogastva in bleščečega »looka«, z mercedesom bele, pravilne barve, potem pa ubežnik v Združene države Amerike, kjer bo tja do svojih sedemdesetih let posnel več kot dvajset celovečernih filmov in kjer ga bodo po vojni preganjali kot komunističnega osumljenca, njega, ki je celo ustanovil društvo boja zoper hitlerizem.

Fritz Lang je čudaški umetnik poln zgodb z ženskami, potvarjanj lastne biografije, človek posebne krivde, s katero ga je obeležil samomor prve žene, obsedenec posebne vrste, ki ga bodo resnično priznali na stara leta. Prav ta Fritz Lang je bil proti koncu leta 1915 kot topniški podoficer nekaj mesecev v slovenskem Ljutomeru, v tesnih stikih z odvjetnikom dr. Karolom Grossmannom, ki je imel že leta 1904 filmsko kamero, torej komaj deset let po uradnem pričetku filmske umetnosti. Kot navdušenec za slikarstvo in kiparstvo — kar ga je dokončno odtrgalo od očeta, uglednega dunajskega stavbenika — bo Fritz Lang obiskoval cerkve v Ljutomeru in bližnjih krajih, se navduševal za kipe baročnega obdobja, ki se ponaša s strašljivimi izrazi, spakami in izbuljenimi očmi, in bo iz žgane glave v času svojega vojaškega službovanja ustvaril dve Bakhovi glavi in dve vazi, ki skorajda dobesedno ponavljajo močne učin-

ke ljutomerskih umetniških spomenikov. Mnogo mnogo kasneje se bodo podobni kipci dobesedno ponavljali v izrezih njegovih filmskih posnetkov, ali pa bo njihova arhetipsko učinkovanje razširil na vzdušje svojih tesnobnih, grozljivih in neusmiljenih filmskih zgodb.

Štiri Langove skulpture so se na ta način ohranile v zasebni lasti rodbine Grossmann, dobrih deset let kasneje pa je že nastalo epohalno delo »Metropolis«, ena od najsijajnejših stvaritev ekspresionizma, ki mu je bil Lang s svojim psihoanalitičnim navdušenjem privržen. Srhljiva pripodoba mesta prihodnosti, kjer so pravzaprav sužnji vsi in je mesto nadoseba, ki vlada nad vsemi, je še dolgo odmevala v takratnem obdobju, žal pa režiser ni mogel več dolgo ustvarjati v utesnjeni politični klimi. Tako rekoč brez belica je odšel čez lužo še istega dne, ko ga je Goebbels zaman pregovarjal, naj vendar ostane.

Lang se je kot Žid izgovarjal — čeprav je postal katoličen — da ni mogoče dovolj čistega porekla, pa ga je propagandni minister zavrnil in potlačil z znanim reklom: »Mi bomo v tej deželi odločali, kdo je Žid in kdo ne!« Lang se je v Ameriki naučil angleščine in sploh ni več govoril nemško, razvil je svojo drugo veliko obdobje, ki pa dolgo ni bilo priznано. Šele režiserji novega francoskega vala, Chabrol, Truffaut in Godard, so odkrili, da pri Langu ne gre za kriminalke in grozljivke v običajnem pomenu besede in da so njegove klavstrofobične, utesnjene zgodbe iz sveta umetniškega pogleda na življenje, čeprav so oplodile takšne režiserje, kot je bil npr. Hitchcock;

da gre skratka za silovite, čeprav mračne prispodobe življenja. Dovolj je citirati samo eno zgodbo: v filmu »Živiš samo enkrat« je bivši kaznenec na norem begu, ker v avtu zločinca policija najde klobuk, na katerem so enake inicialke imena in priimka. Eddy Taylor je bolj preganjan v sebi kot na zunan, ima se že za obsojenega in čim bolj beži pred »krivdo brez krivde«, tem bolj stopnjuje mehanizem zasledovanja.

Lang je bil obseden od zločina kot filozofske in umetniške teme, »smrt je nemara edini resnični absolutni dogodek«, perfektni bančni rop ni zanimiv, če ni vmes zločina, tedaj se sproži v junaku igra, ki ga končno vodi v vznemirljivi svet zločina in roke pravice. Grozljivi elementi, iznajdljiva uporaba slikarskega in kipsarskega elementa, eksotika, preganjanja, zasledovanja in samozasledovanja, usoda, ki ne izpusti junakov iz svojih krempljev, istočasno pa nezakrita filmska pripoved, ki sicer zavaja gledalca, vendar mu istočasno ponuja vse podatke v čisti obliki — to so sestavine, ki ponazarjajo Langov umetniški credo.

Z eno besedo: Langov — in nemara predvsem ameriški opus se je iz navidezne komercialne izluščil v umetniško zamisel, ki jo je čas izpostavil do pravega in resničnega pomena. Slovenci pa smo s svojim ljutomerskim prispevkom — enako ali še bolj v zamudi kot globalno priznanje tega enkratnega režiserja — na poseben in verjetno organski ter nikakor ne nepomemben način, vtikani v notranji in filmski svet te »na pol slepe pošasti z globoko umetniško dušo«.

JANEZ POVŠE

OBNOVITE OPREMO VAŠEGA STANOVANJA
DOBER NASVET IN TISOČ IDEJ VAM NUDI

TRST — UL. CARDUCCI 10

TEL. (040) 732677

imodulo

SVETILA
MEDENINASTE
POSTELJE
SPALNICEDNEVNE SOBE
KNJIŽNE OMARE
SEDEŽNE
GARNITUREKUHNJE
SESTAVLJIVE
OTROSKE
SPALNICE

Košarka: po sinočnji zmagi proti Mobilgirgiju

Bancoromi Koračev pokal

Bancoroma — Mobilgirgi 73:72 (43:41)

BANCOROMA RIM: Sbarra 17, Flowers 12, Rautins 21, Gilardi 15, Polesello 3, Solfrini 5, Picozzi, Brunetti, Rossi, Valente.

MOBILGIRGI CASERTA: Lopez 16, Gentile 12, Dell'Agnello 13, Capone, Oscar 19, Generali 5, Ricci 7, Esposito, Scaranzin, Palmieri.

SODNIKA: De Coster (Belgija) in Zych (Poljska). PM: Bancoroma 18 na 28, Mobilgirgi 13:19. PON: Flowers (29), Dell'Agnello (39), Ricci (39). 3 TOČKE: Gilardi 2, Rautins 1; Lopez 2, Gentile 2, Oscar 1. GLEDALCEV: 13.600.

RIM — Potem ko je v Caserti zmagala s šestimi točkami razlike (84:78), je rimska Bancoroma tudi sinoči doma v drugem finalnem srečanju premagala moštvo Mobilgirgija in tako osvojila letošnji Koračev pokal.

De Sistijevi varovanci so skozi vse srečanje igrali zelo zbrano in so bili zlasti uspešni v obrambi, tako da se je moral tudi najboljši strelec ita-

lijanske lige Oscar »zadovoljiti« z zanj dokaj skromnim izkupičkom 19 točk (pri metu za tri točke pa je bil skoraj katastrofalen — 1:8). Sicer pa je bil tokrat odločilen za zmago Bancorome Sbarra, ki je povsem osvojil neposredni dvoboj s Tanjevičevim »play-makerjem« Gentilejem.

Na dlani pa je, da si je Tanjevičevo moštvo napravilo ta prestižni pokal že v domačem srečanju, ko je poprečno igralo in tudi zaslužno izgubilo. Sinočnje srečanje je imelo še poseben čar, saj je bilo na tribunah kar 14.000 gledalcev, od katerih je bilo skoraj 5.000 navijačev iz Caserte, ki so sledili svojemu moštvu v Rim.

ZLATA KNJIGA

1973 — Forst Cantù; 1974 — Forst Cantù; 1975 — Forst Cantù; 1976 — Jugoplastika Split; 1977 — Jugoplastika Split; 1978 — Partizan Beograd; 1979 — Partizan Beograd; 1980 — Arrigoni Rieti; 1981 — Juventud Badalona; 1982 — Limoges; 1983 — Limoges; 1984 — Orthez; 1985 — Simac Milan; 1986 — Bancoroma Rim.

Jugoslovanski »play-off«:

že drevi Cibona — C. zvezda ZAGREB — Zaradi nastopa v finalu košarkarskega pokala prvakov proti Žalgirisu bo zagrebška Cibona že drevi igrala prvo tekmo 2. kola končnice jugoslovanskega prvenstva. Druga tekma bo v nedeljo v Beogradu. V primeru, da bi bil izid po dveh srečanjih izenačen, bosta ekipi tretjo in odločilno tekmo igrali po finalu v Budimpešti.

HOKEJSKO PRVENSTVO B SKUPINE

Jugoslavija presenetila

EINDHOVEN — V 5. kolu hokejskega svetovnega prvenstva B skupine je Jugoslavija s 4:1 (1:0, 2:0, 1:1) premagala Italijo. Dosegli so še naslednje rezultate: NDR - Japonska 4:3; Francija - Avstrija 6:1; Švica - Nizozemska 11:3.

Po 5. kolu vodi Švica z 10 točkami. Sledijo: Italija in NDR 6, Francija, Japonska, Jugoslavija in Avstrija 4 in Nizozemska 2.

Nogomet: po tekmi med Italijo in Avstrijo

SP je pred vrati, toda igra »azzurrov« je še pomanjkljiva

Do začetka svetovnega prvenstva v Mehiki nas ločita borna dva meseca. Italija je v sredo v Vidmu s tekmo proti Avstriji sklenila cikel najpomembnejših srečanj v okviru priprav na mehiški »mundial«. Po treh zaporednih porazih (proti Norveški z 1:2, proti Poljski z 0:1 in proti ZRN z 1:2) so »azzurri« v sredo končno osvojili zmago, ki je bila po mnenju zveznega trenerja Bearzota in vsega italijanskega tabora nujna predvsem za vzdušje v ekipi. Glede rezultata sta torej Videm in njegovo čudovito občinstvo prinesla srečo Bearzotu in njegovim varovancem, glede igre pa...

Da, glede igre je tudi videmsko srečanje pokazalo več pomanjkljivosti in vrstah »azzurrov«. Reprezentanca, ki bo v Mehiki branila naslov svetovnih prvakov, si namreč ne more privoščiti tako slabega prvega polčasa. »Kaj bi se namreč zgodilo na »mundialu«, ko bi Italijani proti močnejšemu nasprotniku, kot so Avstrijci, že po treh minutah izgubljali z 0:1?« Tako so se spraševali prisotni časniki na tribunah videmskega stadiona.

Po slabem prvem polčasu smo pričakovali, da bodo Italijani v začetku drugega ostro reagirali. Svaril sem svoje fante pred to možnostjo, kaže pa zaman. Ko bi pazljiveje zapirali prostor, bi lahko Italijane celo presenetili s protinapadom. Velika večina mojih reprezentantov nima skoraj nobene mednarodne izkušnje in tako smo si v tem srečanju pripravili priložnost, da bi osvojili vsaj neodločen izid,« je po tekmi med drugim dejal slovenski nogometni strokovnjak in trenutno selektor avstrijske reprezentance Brane Elsner.

Intervju z Elsnerjem je postajal kar mučen. Italijanski kolegi, katerim

Italija - Avstrija v številkah

Da je bila zmaga Italije v sredo v prijateljski tekmi z Avstrijo zaslužena, kažejo tudi statistični podatki.

ASISTENCE: Italija 2, Avstrija 1; IZGUBLJENE ŽOGE: It. 13, Av. 13. PRIDOBLEJNE ŽOGE: It. 13, Av. 14. »OFF-SIDE«: It. 6, Av. 1. KOTI: It. 12, Av. 1. STRELI V VRATA: It. 9, Av. 4. STRELI IZVEN VRAT: It. 6, Av. 1.

Selektor avstrijske reprezentance, Slovenec Brane Elsner

smo pomagali s prevajanjem (večina jih je mislila, da z Elsnerjem govori nemško, pogovarjala pa sva se v slovenščini), je avstrijskega selektorja bombardirala z vprašanji glede italijanske reprezentance. »Kaj menite o Italiji?«, »Kateri so najboljši posamezniki?«, »Kakšne možnosti ima Italija v Mehiki?«, »Kaj mislite o Bearzotu?«, »Je boljša Španija ali Italija?« itd.

»Ni v moji navadi, da dajem ocene o svojih tekmečih, o njihovem trenerju. Ne sprašujte me tega, prosim,« je ponavljal Elsner. »Gospod Elsner, prosimo vas le za eno besedo, en stavek...« so nadaljevali časnikarji.

»Glede posameznikov me je ugodno presenetil Galderisi, s katerim je imel tudi naš dober obrambni igralec Brauner velike težave. Mislim, da bo Italija napredovala v drugi del mehiškega mundiala. Španija, s katero smo v prijateljski tekmi igrali brez zadetkov, in Italija sta si trenutno enakovredni. O Bearzotu in drugem pa ne želim govoriti. Z moje strani ne bi bilo ne korektno ne pošteno.«

»Sedaj pa gremo k Pezzeyu,« me je nagovoril eden od prisotnih časnikarjev.

»Oprost, z Elsnerjem sem govoril v slovenščini...«

»Ah, oprost, bil sem prepričan, da je to nemščina. Hvala vseeno!« Ko sem tekel po stopnicah v press-center (bilo je že pozno), sem pomislil: »Pa pravijo, da slovenščina nič ne rabim...« (B. Lakovič)

KOLESARJI PO KAMPANJI

Na priložnostni progi najhitrejši Golz (ZRN)

SORRENTO — Zahodnonemški kolesar Rolf Golz je zmagal na dirki po Kampaniji pred Italijanom Visintinijem.

Neposredno pred startom je dirka doživela korenite tehnične spremembe. Zemeljski plaz je namreč zasul državno cesto pri Sorrentu na ključni točki in organizatorji so morali korenito spremeniti progo. Usmerili so se na krog po Sorrentskem polotoku, katerega so morali kolesarji prevoziti sedemkrat. Nova proga se je izkazala kot zelo zanimiva in tehnični vodja italijanske reprezentance Martini je bil nad njo navdušen. Do odločilnega pobega je prišlo kakih 20 km pred ciljem. Golz in Visintini sta s težavo ubranila prednost, ki je na cilju znašala 10 sekund nad glavnino.

VRSTNI RED: 1. Golz (ZRN), ki je 207 km prevozil v 5 urah 28'28" s poprečno hitrostjo 37,921 km na uro; 2. Visintini (It.); 3. Gavazzi (It.) zaostanek 10"; 4. Volpi (It.); 5. Moser (It.).

Nogomet: včeraj v prijateljski tekmi

Gorizia odpravila Udinese!

Gorizia — Udinese 3:1 (1:1)

STRELCI: v 8. min. Brugnolo, v 25. min. Carnevale, v 53. Brugnolo, v 67. Voljč.

GORIZIA: Brisco, Grazzolo, Fierro, Dreolini, Maciullia, Grillo, Orrugo, Giacometti, Brugnolo, Beltrame, Voljč. UDINESE: Brini, Calparoli, Storgato, Colombo, Edinho, De Agostini, Chierico, Miano, Carnevale, Pasa, Zalone.

Trener Udineseja De Sisti bo imel precej težav, če hoče rešiti svoje moštvo pred izpadom. To v primeru, da bo furlanska ekipa igrala tako, kot je pokazala včeraj popoldne v prijateljski tekmi z Gorizio. Čeprav je res, da je šlo za trening tekmo, so imeli Videmčani precej težav v gradnji igre v napadu, tako da je pazljiva goriška obramba, brez večjih težav, zaustavljala napade gostov.

V goriški konici se je tudi tokrat izkazal Janez Voljč, ki nosi glavno

zaslugo za oba zadetka Brugnola, tretjega je dosegel sam, bil pa je prav gotovo med najboljšimi na igrišču.

Hude »evropske« kazni

ZÜRICH — Disciplinska komisija evropske nogometne zveze je s trdo roko kaznovala prekrške zadnjih kol raznih turnirjev. Za eno kolo je bil izključen Interjev branilec Colovatti, ki ne bo mogel igrati proti Realu. Vulić (Hajduk) ne bo smel igrati kar pet pokalnih tekem, za štiri tekme pa so bili diskvalificirani Der Zakarian (Nantes) in Djurovski (C. zvezda) za eno pa Höness (Bayern). Vulić in Der Zakarian ne bosta imela možnosti pokore pred prihodnjim turnirjem, ker sta njuni ekipi že izločeni.

Dobrodelni tenis

BOSTON — Martina Navratilova je v ekshibicijskem srečanju v dobrodelne namene premagala Chris Evertovo z dvakratnim 7:5.

Mladinske igre: lep uspeh naših odbojkarjev

I. Trinko pokrajinski prvak

Trinko — Ronchi 2:0 (15:1, 15:13)

TRINKO: R. Bensa, J. Cotič, F. Koršič, M. Feri, P. Černic, D. Petijan, M. Sošol, R. Makuc, D. Dorni, J. Terpin, M. Volčič, J. Tomšič, M. Čaudek; TRENER: A. Kodrič.

Odbojkarška ekipa nižje srednje šole Ivan Trinko iz Gorice je pokrajinski prvak v okviru mladinskih iger. Potem ko si je zagotovila prvo mesto na občinski ravni, je gladko premagala ekipo iz Ronk, v srečanju, ki je veljalo za pokrajinski naslov. Po tem uspehu se bodo goriški fantje, nasled-

nji teden udeležili deželne finala, ki bo v Palmanovi.

Kar začenja srečanje v Foljanu, je treba povedati, da so slovenski odbojkarji, brez večjih težav, osvojili prvi set, kar potrjuje tudi sam rezultat. Prepričanje o lahki zmagi je zagodilo goriškim fantom v drugem setu, ko so opravili več nepotrebnih napak.

V Rimu nenavaden nogomet

RIM — Danes popoldan bo v Rimu skoraj bliskoviti nogometni turnir med Romo, švedskim Malmöjem in Sparto iz Prage. Vsaka ekipa bo igrala dve tekmi, in sicer vsako z dvema polčasoma po 20 minut. Med polčasoma bo 5 minut odmora, med vsako tekmo pa 15 minut. V primeru izenačenosti bodo streljali enajstmetrovke, v primeru izenačenosti v točkah pa bo vrstni red določen na podlagi medsebojnega izida. Kratki polčasi obetajo dinamično igro.

Na VŠTK v Ljubljani je diplomiral

VALTER VATOVEC

Naši košarkarski trenerji mu iskreno čestitajo.

Takole približno gre pesem priljubljene mariborske skupine Lačni Franz in naslov čudovito ustreza valu navdušenja, ki je v zadnjem času zajel vso slovensko deželo ob uspehih naših alpskih in nordijskih gladiatorjev. Po zmagi Roka Petroviča v Wengnu je v nekem švicarskem časopisu pisalo, da je Ljubljana najbolj znano smučarsko mesto na svetu zaradi Roka, Mateje, Primoža, Mirana in ostalih, ki jim v osebni izkaznici piše, da so imeli to izredno srečo, da so se rodili prav v Ljubljani. Sicer ne vem, če smo res najbolj znano, smučarsko mesto sva pa prav zagotovo. Pozimi gredo vsi pametni in finančno podprti Ljubljančani na smučanje v Italijo, Avstrijo in Francijo, tisti, ki pa so samo pametni, gredo pač na Pohorje, Roglo ali pa Livek nad Kobaridom. Vsi ti ljudje se pozimi nasmučajo, za razliko od nas, ki ostanemo v Ljubljani. Mi namreč nadržamo. In ker nam ne preostane drugega, pač čepimo pred televizijo in premagujemo lastno žalost s tu-

(ne)športni močnik

Nič nas ni strah

če so smučarji z nami

jimi uspehi.

Smučanje je za Slovence več kot pa samo šport, to je pravica in dolžnost, del nacionalne identitete. Spominjam se lastnih travm iz rane mladosti, ko zaradi nerazumevanja in popolnega pomanjkanja fanatizma pri svojih starših nisem imel pravih možnosti da bi se razvil vsaj v solidnega smučarja, kar je pri nas še najmanj, kar se zahteva od vsakega patriota. Sramežljivo sem skrival pred očmi svojih sošolcev svoje obrabljene smuči in namesto da bi se naučil prvih veščin v Madonni di Campiglio ali v Bad Kleinkirchheimu, sem se osramočeno premetaval po železniškem nasipu proge Ljubljana - Maribor, ki je tekla za našo hišo.

No, vsaka šola nekaj stane in tudi moji starši so se nekaj naučili. Moj mlajši brat ima sedaj vse možnosti, da postane dober smučar, kar je osnovni pogoj, če hočemo še naprej mirno živeti v Ljubljani. Saj smo vendar najbolj znano smučarsko mesto na svetu in si kot taki ne moremo privoščiti nikakršnega disidentstva s strani tistih, ki bi se radi svojeglavo ukvarjali s čim drugim.

In ko je kje v kakšnem daljnem zabitem kotu sveta še ena izmed tekem svetovnega pokala, se ljubljanske ulice izprazni. Tisti, ki jim ni uspelo pravočasno priti domov, panično iščejo izložbe trgovin s televizijskimi aparati in tam na minus 10 stopinj spremljajo srdite boje med

slalomskimi koli. Če Rok zmagaja, potem je vse v redu. Če pade, potem Ljubljana onemi, se zapre vase in tiho žaluje tja do naslednje tekme. Še sreča, da imamo smučanje, ker zaradi njega pozabljamo, da je vse drago, da se velesile ne marajo in da se male sile stalno prepeajo, da očetje pijejo, mame starajo, otroci pa so slabo vzgojeni. Zaradi novih petindvajsetih točk smo pripravljeni pozabiti na vse zdrahe in prepire in prav ganljivo je prizor, kako se pred malim tranzistorjem v izložbi Elektrotehne, iz katerega odmeva glas Francija Pavšarja, objemata ortodoksní panker in miličnik v uniformi, presrečna, ker ima Rok najboljši vmesni čas.

Lačni Franz pa prepeva: »Ali bom kdaj pozabil tvoj torzo na strmini jeklene tetive gorenjskega orla pogled, ki osvaja junake planinskega čaja...«

Zafrkava jo nas. Mariborčani pač. Matjaž Gruden

cem skozi vse srečanje povsem enakovredna. Za naše košarkarje je bilo tako to srečanje izredno koristen trening predvsem v tem tednu, ko je naša moštvo, zaradi velikonočnih praznikov, zmanjšalo število vadbenih ur.

V Jadranovih vrstah bi omenili značajno igro Fabrizia Zarottija, ki se je požrtvovalno boril pod košema in bil z 21 točkami tudi najboljši strelec v našem moštvu. Dobro pa sta igrala tudi Rauber in mladi Lokar.

Ježica je zelo mlada ekipa, ki se je izredno požrtvovalno vrgla v boj in je zelo ugodno presenetila. Glede posameznikov sta bila boljša Strah in Kržišnik.

Po tekmi je bil Jadranov trener Andrej Žagar zadovoljen s prizadevnostjo svojih fantov in je dejal: »Mislil, da je bilo to srečanje za nas zelo koristno. Prihodnji teden bomo zopet začeli z normalnim številom

treningov. Še sedaj pa ne vemo, če bomo prvenstveno srečanje v Pordeonu proti Castorju igrali v soboto ali nedeljo.« (b)

Dolgo gostovanje Argentine

BOLOGNA — Med svojim dolгим bivanjem v Italiji je odbojkarška vrsta Argentine premagala Italijo s 3:2. Tekma je bila lepa in z izjemo zadnjega seta zelo napeta. Argentinci so zmagali zaradi boljšega sprejema in učinkovitejšega bloka.

Maradona turistični vodič

NAPOLI — Nogometaš Napolija Maradona bo jutri z argentinsko reprezentanco igral proti lastni ekipi. Po prihodu na neapeljsko letališče je argentinska reprezentanca pod strokovnim vodstvom Maradone opravila izlet po mestu in bežno pogledala tudi na stadion San Paolo. Maradona je zagotovil, da bo tokrat zvest dresu državne reprezentance.

»Sovjetskaja Rossija« opozarja

»Telovadni« potres v Sovjetski zvezi

MOSKVA — Tajnik sovjetske gimnastične zveze Viktor Silin je preko časopisa »Sovjetskaja Rossija« opozoril na vrsto nepravilnosti v zvezi. Silin se je za poseg odločil, ko je bilo jasno, da vodstvo namerava vso zadevo zadušiti.

Med nepravilnostmi naj bi bili oblastni posegi Jurija Titova, bivšega svetovnega prvaka in predsednika mednarodne gimnastične zveze, nepravilno upravljanje dobav hrane državnim reprezentantom, v kateri naj bi imel prste Andrej Radjonenko, eden državnih trenerjev, in pijanost katere žrtev naj bi bil Dimitrij Bilozerev med prometno nesrečo; ki je od njega terjala hud zlom noge in poškodbe dveh drugih športnikov.

ODBOJKA: v 1. divizijah in med mlajšimi na Tržaškem

Naši prav povsod protagonisti

Prejšnjo soboto se je na Tržaškem končalo mladinsko moško odbojkar-sko prvenstvo under 16. Pokrajinski prvak je CUS, ki je zamenjal lanskega zmagovalca Slogo. Na drugo mesto so se uvrstili borovci, ki so zamudili enkratno priložnost, da bi svojemu društvu po več letih priborili moški mladinski naslov. V zadnjem kolu so »plavi« prepričljivo premagali prav CUS. Bilo je to edino srečanje, v katerem so nastopili v popolni postavi!

Nadaljujejo se medtem boji v ženski konkurenci. Na obzorju je spet slovenski finale. V skupini B je premoč »stroja« Sloga Sklad Mitja Čuk že več tednov dovolj očitna, v skupini A pa so si borovke z zmago v derbiju z drugo postavo Sloge že skoraj gotovo zagotovile prvo mesto.

Dovolj je, da ne prepustijo setov slabšim ekipam, lahko pa celo izgubijo povratno tekmo z drugouvrščenima OMA Armes.

Začelo se je tudi žensko prvenstvo under 14. V skupini A je bil v ospredju pozornosti derbi med Bregom in Slogo B. Nekoliko nepričakovano, a povsem zaslužno so zmagale mlajše slogašice. Dobro so prvenstvo pričele tudi borovke v skupini B, saj so dokaj zanesljivo premagale OMA, ki je od italijanskih društev še vedno najbolj renomirano. Sloga A je počivala, saj se je Volley 80 v zadnjem hipu odpovedal prvenstvu.

V 1. moški diviziji se presenečenja vrstijo kot na tekočem traku. Tokrat so jo v pomembnem srečanju z Interjem skupili slogaši, sreča pa

se je nasmehnila borovcem, ki so premagali Prevenire. Boj za prvo mesto je še vedno odprt, a omejen na obe slovenski ekipi in Inter.

V B skupini 1. ženske divizije so po sedmih kolih na začasnem prvem mestu borovke, ki imajo le en poraz. Točki manj, a tudi tekmo manj, ima Sokol. Z enakim številom točk kot Nabrežinke, vendar brez zaostalih tekem, je Inter 1904, ki je v soboto gladko klonil pred Pertotovi varovankami. Skratka, naši ekipi sta na boljšem in ni izključeno, da bo o zmagovalcu skupine odločil prav derbi zadnjega kola v Nabrežini.

Na splošno lahko rečemo, da so naše ekipe v vseh omenjenih prvenstvih protagonisti, kar je za našo odbojko vsekakor spodbudno.

mladinski nogomet - tedenski pregled

V glavnem uspešno kolo

Zarja »under 18« je ponovno remizirala. Tokrat so bili nasprotniki precej šibki, igrali pa so zelo obrambno in so samo razbijali igro. Bazovci so bili precej boljši od domačinov ter so ponovno dokazali, da si ne zaslužijo zadnjega mesta na razpredelnici.

Po nedeljski zmagi so Krasovi naraščajniki še vedno sami na vrhu lestvice, vendar jih čakata še težki tekmi proti edinima zasledovalcema, S. Luigiju in Opicini. Kljub temu so v Krasovem taboru precej optimisti in fantje ne bi smeli zamuditi te edinstvene priložnosti, da ohranijo prvo mesto do konca prvenstva. Proti skromnemu nedeljskemu nasprotniku CGS so krasovci igrali precej lagodno, zato zmaga ni bila tako gladka kot smo pričakovali. Domačini so se obnašali zelo nešportno in so zaradi treh izključitev nudili krasovcem v zaključku tekme manjši odpor.

V kategoriji najmlajših je Primorju uspelo iztržiti dragoceno točko proti solidnemu Portualeju. Junak tekme je bil proseški vratar, ki je imel polne roke dela. Primorje se je namreč večji del tekme branilo. Rdečarumeni so šibki zlasti na sredini igrišča. Proseški začetniki pa so bili brez moči proti močni ekipi Supercaffè in visok poraz je bil neizbežen.

V kategoriji cicibanov je Primorje v gosteh premagalo Opicino. Ekipa igra zelo dobro in nikoli ne vrže puške v koruzo. Tokrat je šele v zadnjih minutah zatreslo nasprotnikovo mrežo, čeprav ji tudi prej ni manjkalo priložnosti.

Na Goriškem so najmlajši nogometaši Mladosti šli po točko v Fogliano, kar lahko štejemo za lep uspeh. Doberdobci so bili ves čas enakovreden nasprotnik, čeprav je Fogliano ena najmočnejših enajsteric v tej skupini. Colja bo verjetno igral za reprezentanco tržiškega območja.

Juventinini začetniki so s Korsičevim zadetkom doma premagali nevarni Proromans in obdržali odličen položaj na razpredelnici.

Posnetek s tekme naraščajnikov Breg - S. Luigi

Cicibani doberdobske Mladosti pa so utrpeli poraz, ker so nastopili v okrnjeni postavi. (R.B.)

NA IZBIRNEM TEKMOVANJU

Rada Pilat se je izkazala

Borova športno-ritmična gimnastika je v teh dneh dosegla še en laskav uspeh. Mlada Rada Pilat, ki je bila zaradi nekaterih nerodnih spodrslijav na zadnjem pokrajinskem prvenstvu tretja, je tokrat na izbirnem tekmovanju v Vidnu za vstop v vsedrjavno selekcijo najmlajših pokazala svojo pravo vrednost. Z izvrstno izpeljanim nastopom je namreč pred strogo žirijo potrdila, da sodi med najboljše mlade ritmičarke v Furlaniji - Julijski krajini. Zato so jo uvrstili tudi v skupino 30 najbolj obetavnih mladih telovadk vse Italije. Rado Pilat bodo tako povabili na skupne vsedrjavne priprave italijanskega ritmičnega naraščaja, kar je gotovo lepo priznanje tako za mlado telovadko samo, kot za njene trenerke in društvo. (—boj—)

Kljub porazu Kontovelci še v boju za »play-off«

Sobotno kolo promocijskega košarskega prvenstva ni bilo ravno najuspešnejše za naše ekipe. Izredno dragoceno zmago v boju za obstanek v ligi je osvojil Bor Radenska, ki je doma odpravil kar tretjevrščenmoštvo Libertasa. Z osvojenima točkama so si borovci prislužili skoraj gotovo tudi obstanek v ligi.

Prednost domačega igrišča pa ni izkoristil Kontovel Electronic Shop, ki je izgubil v zelo pomembnem srečanju za uvrstitev v končnico prvenstva. Kontovelci so sicer še vedno na četrtem mestu z dvema točkama prednosti pred Fruttetno in Intermugio. Fruttetna pa ima tekmo manj. Igrati mora z zadnjevrščenmoštvo Saba in v tem srečanju je seveda nesporen favorit.

Do konca prvenstva manjkajo samo še tri kola. Na dlani je, da morajo odslej Kontovelci osvojiti vsa srečanja, če se hočejo uvrstiti v »play-off«.

Zadnja tri kola bodo izjemno pomembna ali skoraj dramatična tudi za Breg Adriatherm, ki se na vse kriplje bori za obstanek v ligi. Bre-

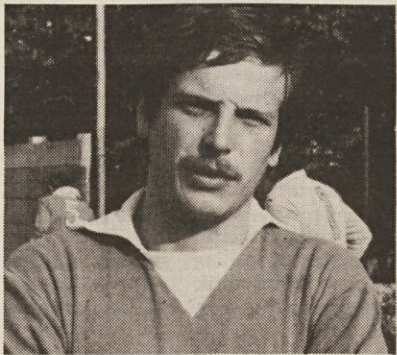
žani so trenutno na predzadnjem mestu skupno s »pristaniščniki« in imajo dve točki manj od Santosa. Boj za obstanek v ligi je torej povsem

odprt. V zadnjih kolih pa bo potrebno igrati zelo uspešno.

(Na sliki: akcija s sobotne tekme Kontovel Electronic Shop - Scoglietto).

danes igra za vas

Oskar Rustja

Oskar Rustja (letnik 1949) je začel igrati nogomet z nastankom proseškega Primorja. Sprva je nastopil v mladinski enajsterici, nato pa se je preko naraščajniške postave uvrstil v prvo moštvo. V svoji dolgi karieri je vedno nastopal za Primorje z izjemo enoletnega posojila proseškemu Libertasu in enega prvenstva pri Vesni, ko se zaradi delovnih dolžnosti ni mogel obvezati s Primorjem, ki je tedaj igralo v zahtevni 1. AL. Vedno je igral v vlogi čistega napadalca in enkrat je tudi osvojil naslov najboljšega strelca s 17 goli. V vsej karieri je dal več kot 100 prvenstvenih golov. V lanskem prvenstvu je odigral le dve tekmi in dal zadnja dva gola. Sedi na klopci Primorja kot vodja ekipe in občasno kot pomožni trener.

Prejšnji teden je Boris Baša pravilno napovedal osem izidov.

totocalcio

Bologna - Brescia	1
Campobasso - Cesena	1 X
Cremonese - Triestina	1 X 2
Empoli - Vicenza	1 X
Genoa - Ascoli	1 X 2
Lazio - Catania	1
Monza - Catanzaro	1
Perugia - Cagliari	1
Pescara - Palermo	1
Sambenedettese - Arezzo	1
Parma - Piacenza	1 X
Reggiana - Spal	1 X
Cavese - Taranto	X

konjske dirke - konjske dirke

Napoved za prvo dirko v Rimu je precej težavna. Poskusili bi Impishom (skupina 1). V skupini X je precej soliden Lanzone, v skupini 2 pa Dranango, ki se je nedavno uveljavil na podobni preizkušnji.

Nič manj težavna ni druga dirka v Pisi. Za prvo mesto bi se moral potegovati French Speed (skupina 1). Skupina X se nanaša na Dalanndarja, ki je trenutno v dobri formi, v skupini 2 pa ne gre pozabiti Lace Mantilla.

V tretji dirki v Modeni bi se za prvo mesto morala potegovati Demetza (skupina 1) in pa Arrapatore (skupina 2), v skupini X pa je hitri Apropas.

V četrti dirki v Padovi je glavni favorit Cles (skupina 1), a tudi Caldas (skupina 2) bi moral odigrati vidno vlogo. Kot tretjega omenimo hitrega Dostiglio (prav tako skupina 1).

V Firencah ima največ možnosti Cisorio (skupina 1), v skupini 2 bo nastopil kvalitetni Ciquita KS, v skupini X pa bi se zanesli na Donna KS.

V zadnji dirki, ki bo v Trstu, je Sentiero (skupina 1) daleč pred vse-

mi, V skupini X bo regularni Casalappi, v skupini 2 pa bi se Diudin znal prebiti med protagoniste.

totip

1. — prvi	1 2
— drugi	X 1
2. — prvi	1
— drugi	X 2
3. — prvi	1
— drugi	1 2
4. — prvi	1 2
— drugi	1
5. — prvi	1 2
— drugi	2 X
6. — prvi	1 2
— drugi	X

DIRKA TRIS

Na dirki tris v Turinu bo startalo 22 konj. Za prvo mesto bi se odločili za Rasiana (št. 22), ki ga upravlja Giancarlo Baldi. Nadalje omenimo Bafforossa (št. 11) ter Andossija (št. 9). Za sistemiste: Senestro (št. 3), Gharian (št. 7) in Girovago (št. 15).

obvestila

TENIŠKA SEKCIJA SZ GAJA
sporoča, da se bo tečaj za šolsko mladino začel 2. aprila ob 18. uri na Padričah. Tečaj za odrasle začetnike pa se bo pričel 9. aprila ob isti uri. Informacije in vpisovanje na sedežu ZS ŠDI — Ul. sv. Frančiška 20 — Tel. 767304 ali pa neposredno pred začetkom tečajev na teniških igriščih.

ŠD BREG
ustanavlja nogometno šolo za otroke med 6. in 8. letom starosti. Trenerji bodo otrokom na razpolago ob torkih popoldne od 16.30 do 18.00. Začetek tečaja, ki bo trajal šest tednov, bo v torek, 15. aprila. Vpisovanje in informacije v društvenih prostorih v Občinskem športnem centru od torka do četrka, od 17.00 do 18.30, tel. 228272.

ZSSDI
obvešča, da bo urad v Trstu jutri, 29. marca, zaprt.

DOPOLNILO

Tekmovanje »Vivicittà«, ki bo 6. aprila v Trstu in o katerem smo že poročali včeraj, ne organizira samo lonjerska Adria, temveč sta v organizacijskem odboru tudi Krožek pristaniških delavcev ter deželni odbor UISP.

iz planinskega sveta

Bližnje delovanje SPDT

V nedeljo je bil ob lepem sončnem vremenu enajsti zimski pohod na Porezen, ki so ga organizatorji ocenili kot nadvse uspešnega. Več kot 4 tisoč pohodnikov se je namreč povzpelo na 1622 metrov visokega očaka. Pohoda se je udeležila tudi lepa skupina planincev SPDT, ki jih je vodil odbornik Mario Milič.

Prihodnje predavanje SPDT bo v četrtek, 3. aprila, ob 20.00 v Gregorčičevi dvorani v Trstu (Ul. sv. Frančiška 20/2. nad.). Predaval bo prof. Peter Suhadolc na temo »Potresi in gorotvorne sile« ob priliki 10. obletnice potresa v Furlaniji.

32. redni občni zbor SPDT bo v petek, 11. aprila, ob 20.00 v prvem in ob 20.30 v drugem sklicanju v Gregorčičevi dvorani v Trstu. Dnevni red je sledeč: otvoritev občnega zbora; izvolitev delovnega predsedstva; izvolitev delovne komisije; poročila; diskusija; poročilo nadzornega odbora in razrešnica staremu; volitev novega odbora.

SPDT vabi na tradicionalni izlet na velikonočni ponedeljek. Zbirališče bo ob 9.30 v Bazovici pred spomenikom, od koder se bodo izletniki odpeljali z osebnimi avtomobili do Skadansčine. Nato bodo krenili na krožno pot po Slavniku (hoje je približno tri ure) in jo sklenili v lovski koči nad Skadansčino.

Z veseljem objavljamo novico o lepem uspehu članice SPDT in žene odbornika Lojzeta Abrama, Elči, ki je na italijanskem državnem novinarskem smučarskem prvenstvu, ki je bilo pred kratkim v Courmayeuru, v kategoriji soprog novinarjev, dosegla odlično prvo mesto. Naši športniki iskreno čestitamo!

Senzacionalen uspeh alpinista Tomota Česna

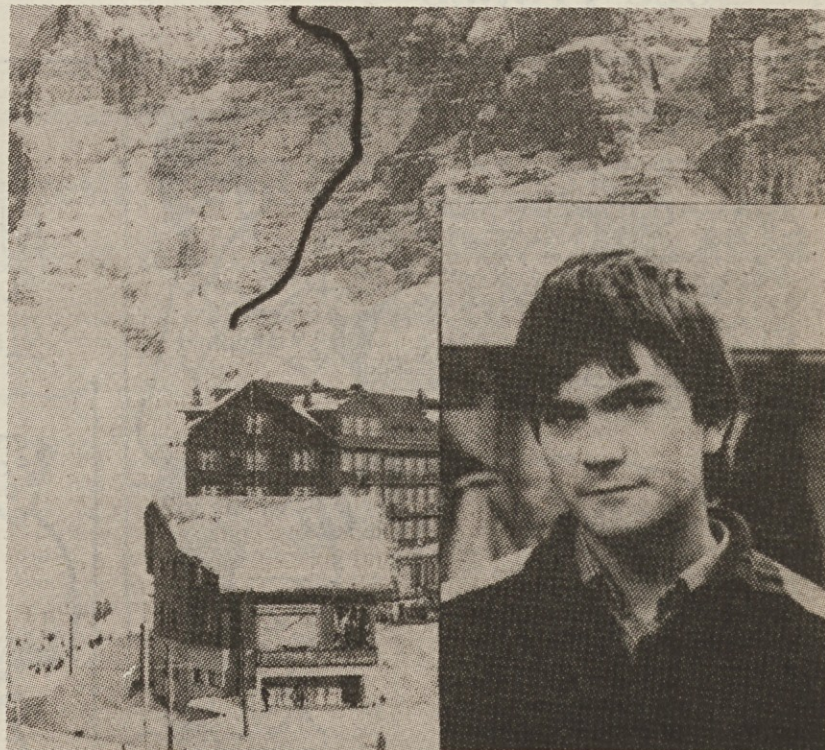
Pred kratkim je slovenski alpinist Tomo Česen iz Kranja opravil podvig, kakršnega ni doslej še zmogel noben alpinist na svetu in katerega si lahko tudi sloviti Reinhold Messner samo sanja: v enem tednu, tako rekoč v enem zamahu, je sam preplezal slovite severne stene Eigerja, Grandes Jorasses in Matterhorna,

torej treh »zadnjih problemov Alpe. Uspeh je še toliko večji, ker je to naš alpinist zmogel v zimskih razmerah.

Prav gotovo se naš, pa tudi ves alpinistični svet, še ni zavedel pomembnosti in veličine tega uspeha, ki še enkrat potrjuje kvaliteto slovenskih alpinistov, ki se postavljajo kot prava »svetovna velesila« na tem področju. Najprej je preplezal najtežjo in najmogočnejšo severno steno Eigerja in sicer klasično smer. O Eigerju ni treba posebej govoriti, saj je to verjetno najznamenitejša stena na svetu in je terjala že mnogo smrtnih žrtev.

Druga etapa Česnove alpinistične trilogije je bilo ostenje Grandes Jorasses in sicer smer Mrtaškega prta, pač strmo ledišče na levi strani stene. Sklepni akt pa je bila severna stena Matterhorna, ki se mu je zdela najtežja, saj je bil led že tanek, tako da sta morala biti koncentracija in napetost popolna. Pa še kratek Česnov komentar na podvig: »In če bi na koncu kdo vprašal, kaj sem razmišljal med plezanjem? Nič, imel sem premalo časa!«

DUSAN JELINCIČ

Severna stena Eigerja z vrisano smerjo Česnovega plezanja. Ob strani: Tomo Česen

Naročnina: mesečna 12.000 lir - celoletna 140.000 lir; v SFRJ številka 50.000 din, naročnina za zasebne mesečno 350.00, letno 3.500.00, za organizacije in podjetja mesečno 500.00, letno 5.000.00, letno nedeljski 1.200.00 din.

Plačilni tekoči račun za Italijo
Založništvo tržaškega tiska, Trst 13512348
Za SFRJ - žiro račun 50101 603 45361
ADIT - DZS 61000 Ljubljana
Kardeljeva 8/II. nad. - telefon 223023

Oglaš - Ob delavnih trgovski 1 modul (šir. 1 st. viš. 23 mm) 50.000 lir. Finančni in legalni oglaš 3.350 lir za mm višine v širini 1 stolpca. Mali oglaš 650 lir beseda. Ob praznikih povisek 20%. IVA 18%. Osmrtnice, zahvale in sozolja po formatu. Oglaš iz dežele Furlanije - Julijske krajine se naročajo pri oglašnem oddelku PUBLIEST - Trst, Ul. Montecchi 6 - tel. 775275, tix. 460270 EST I. iz vseh drugih dežel v Italiji pri podružnicah SPI.

primorski dnevnik

28. marca 1986

TRST - Ul. Montecchi 6 - PP 559
Tel. (040) 764832 (4 linije) - Tix 460270
GORICA - Drevored 24 maggio 1
Tel. (0481) 83382 - 85723
CEDAD - Stretto De Rubels 20
Tel. (0432) 731190
Odgovorni urednik Bogumil Samsa

Izdaja
in tiska

ZTT
Trst

Član italijanske
zveze časopisnih
založnikov FIEG

Boj za Arktiko med SZ in ZDA

QUEBEC — Odvija se vedno bolj odločna bitka za nadzorstvo nad morji, še zlasti nad oceani.

Kot sta se v starih časih Rim in Kartagina borila za Sredozemlje, tako se že nekaj časa vodi bitka med velesilama za prisotnost in oblast na Pacifiku, oceanu, ob katerem so države z največjim gospodarskim potencialom na svetu.

Kot so te dni na posebnem posvetu ugotovili kanadski, norveški in ameriški strokovnjaki, Arktika že dolgo ni več kraj večnega ledu, ampak postaja nekakšno »Sredozemlje«, kjer se za prisotnost in nadvlado borijo strategiji obeh velesil, kajti pod ledeno skorjo so odkrili neprecenljiva naravna bogastva, zlasti rude.

Sovjetska zveza ima v tem predelu sveta neke prednosti, predvsem zato, ker se njeno ozemlje razprostira preko severnega polarnega kroga. Vrh tega ima tamkaj svoje pristanišče Murmansk, kjer ima svoj domičil 40 odstotkov sovjetskega ladjevja.

Vsa ostala sovjetska pristanišča v Črnem morju, Baltiku in Daljnem vzhodu nimajo tako prostega izhoda na odprta morja kot prav Murmansk.

Bil je simpatizer nemškega nacizma Življenjepis o Paulu Gettyju

LOS ANGELES — Dva življenjepisa, ki sta bila objavljena pred kratkim, jasno osvetljujejo življenje, predvsem pa bolj neznani in tajni del ameriškega milijarderja Paula Gettyja. Slednji je umrl pred desetimi leti, po krivičnem pa so ga imeli za najbogatejšega človeka na svetu.

Novinar dnevnika »Boston Globe« Robert Lenzer je biografijo, ki ji je dal naslov »The great Getty« (Veliki Getty), napisal po milijarderjevih dnevnikih in s pomočjo dokumentov ameriške tajne policije FBI. Iz slednjih je dognal, da je bil Paul Getty slepar, poročen obenem z dvema ženskama, lažnjivec in strahopetnež.

Neka njegova bivša žena govori o njem s ponosom, prav tako tudi ena od njegovih ljubic, nek njegov prijatelj pa je celo izjavil, da je bil Getty »najsrečnejši človek na svetu«.

Kar pa so Gettyjevi biografi dognali presenetljivega, je, da je slednji navdušen podpiral nacizem ter celo osebno izrazil Hitlerju in nekaterim vodilnim osebam nacističnega režima svojo naklonjenost. Leta 1938 je npr. osebno prisostvoval Hitlerjevemu govoru večtisočlavi množici, na katerem je napovedal okupacijo Češkoslovaške. Avtor knjige »The great

Getty« poroča, da je Getty takrat v svoj dnevnik zapisal, da je Hitler govoril o miru. V dnevnikih z dne 24. oktobra istega leta je še zapisano, da je tega dne odpotoval na Dunaj, da bi nakupil nekaj pohištva in srebrnine, ki so ga nacisti zaplenili baronu Louisu De Rothshildu in da je takoj nato odšel v družbi z nemško igralko Lotto Suso v Berlin, kjer ga je slednja predstavila nekaterim nacističnim veljakom, med katerimi tudi Hermannu Göring.

Drugo Gettyjevo biografijo je napisal angleški pisatelj Russel Miller. V knjigi, ki ji je dal naslov »The house of Getty« (Gettyjeva hiša), je Miller poudaril predvsem aspekt Gettyjeve ženskarja. Miller je neke celo

napisal, da je bil Getty sposoben ljubiti se z različnimi ženskami tudi petkrat na dan, in to pri šestdesetih letih. Isti biograf nadalje piše, da je nekega dne pokazal svoji četrti ženski dokument, ki so ga podpisale vse njegove ljubice, da nima pri njihovih morebitnih nosečnostih nikakršne odgovornosti.

Vsekakor ta dva življenjepisa nista naredila usluge človeku, ki je po svoji smrti »zaslovel« kot človek umetnosti in katerega ime je povezano z muzejem »Getty Museum« v Los Angelesu, verjetno najbogatejšim muzejem na svetu. Ustanovil ga je sam milijarder z začetnim skladom dveh milijard in 600 milijonov dolarjev.

Dobro obrestovana naložba

BERLIN — Z dobro organizirano mrežo špijonov v industrijskih obratih na Zahodu je Nemška demokratična republika v lanskem letu, po besedah zahodnoberlinskega državnega pravdnika Rebmanna, prihranila 300 milijonov mark, ki bi jih sicer morala potrošiti za raziskave. Po Rebmannovih besedah naj bi NDR za industrijsko špijonažo potrošila vsega skupaj šest milijonov mark. Na Zahodu naj bi delalo 60.000 vohunov NDR, od tega 3.000 v ZRN.

V zgodovini države doslej štiri takšna rojstva

Rojstvo šesterčkov v Zahodni Nemčiji Porodnica podlegla pljučni emboliji

BONN — Nekaj ur po rojstvu šesterčkov je v torek zvečer umrla na univerzitetni kliniki v Muenchnu 25-letna mati. Direktor univerzitetne ženske klinike Jsef Zander je izjavil, da je mati podlegla hudi pljučni emboliji. Stanje šestih dojenčkov — treh deklic in treh fantkov — je dobro. Toda zdravniki za zdaj še ne morejo reči, ali bodo vsi dojenčki preživel.

Kot pravijo zdravniki, je porod v ponedeljek dopolne potekal brez komplikacij in problemov. Vendar je bil drugi otrok v zelo neugodni legi in zato so morali mater operirati, da bi ji olajšali porod. Po operaciji se je mati pogovarjala z zdravniki in je hotela vedeti, kaj je z dojenčki. Samo uro pozneje so se nenadoma pojavila znamenja, ki so napovedovala šok. Zdravniki niso mogli ugotoviti nobene notranje krvavitve, vendar so nemudoma prepeljali bolnico na oddelk za intenzivno nego. Toda njeno stanje se je dramatično slabšalo. Zdravniki so se trudili, da bi spodbudili njen krvotok, a zaman. Proti večeru je bolnica umrla. Obdukcija je pokazala, da je umrla za hudo pljučno embolijo.

V pričakovanju rojstva več otrok je 25-letna nosečnica prišla že v 5. mesecu nosečnosti na univerzitetno žensko kliniko. Profesor Zander je povedal, da je mati takrat izrazila vročo željo, da bi rodila in da ji zato ne bi prekinili nosečnosti. Od 24. tedna nosečnosti so jo natančno nadzorovali, a niso ugotovili pri njej nobenih bolezenskih znamenj. Nosečnica ni imela do poroda nobenih težav. V 29. tednu nosečnosti so se zdravniki kljub nevarnosti za otroke odločili za porod v začetku 30. tedna nosečnosti, da bi čimbolj varovali mater.

Prvotno je bil porod določen za torek, 25. marca. Profesor Zander je povedal, da so se zdravniki tako

pripravili na porod, da bi lahko v vsakem trenutku tudi operativno reagirali, če bi se nosečnica stanje poslabšalo. Po porodu so šest dojenčkov z rešilnimi avtomobili odpeljali na tri različne otroške klinike.

Porod šesterčkov v Muenchnu je bil doslej četrti v zgodovini ZRN. Že leta 1965 so se v Muenchnu rodili šesterčki, ki pa niso preživel. Leta 1981 so se šesterčki rodili v Hildesheimu. Kot zdaj je takrat 26-letna mati rodila tri deklice in tri dečke, toda trije dojenčki so umrli. Leta 1983 so se rodili šesterčki v Hamburgu, dve deklici in štirje dečki. Eden izmed štirih fantkov je umrl štiri dni po porodu.

Socialni minister bavarske deželne vlade Franz Neubauer je očetu ponudil pomoč s posredovanjem socialne delavke. Iz sklada »pomoč materam in otrokom« bodo financirali negovalke, ki bodo na domu skrbele za otroke.

Medicinski strokovnjaki pravijo, da je verjetnost, da bi zdrava nosečnica rodila šesterčke, 1 proti 4,5 milijarde. Toda verjetnost se poveča, če ženska jemlje tablete ali prejema hormonske injekcije za večjo rodnost. V takem primeru so večje možnosti, da dozori več jajčec.

Profesor Gerhard Bettendorf s hamburške univerzitetne ženske klinike pravi, da že 25 let tako pomaga ženskam, ki ne morejo imeti otrok. Nevarnost za mater in otroke se veča s številom dojenčkov. Pogosto se v takih primerih pojavljajo komplikacije. Nagnjenost k prezgodnjemu porodu je že pri dvojčkih bolj očitna kot pri porodu enega samega otroka. Dvojčki se lahko rodijo tudi štiri tedne prezgodaj. Porodi več otrok so možni tudi pri tako imenovani oploditvi »in vitro« oziroma v epruveti. V takih primerih vsadijo ženski največ dva do štiri oplojena jajčeca. BOŽIDAR PAHOR

Waldheim nezaželen v ZDA?

WASHINGTON — Nekdanji predsednik OZN Kurt Waldheim, predsedniški kandidat v Avstriji, je v vrtincu polemik. Na dan prihaja njegova nacistična preteklost. Jugoslovanski časniki prav te dni pišejo, da je državna komisija SFRJ za ugotavljanje vojnih zločinov leta 1947 Waldheima razglasila za vojnega zločinca in zahtevala njegovo izročitev.

Včeraj pa je departma ZDA za pravosodje na podlagi gradiva svetovnega judovskega kongresa izjavil, da bo bivši predsednik svetovne organizacije v ZDA nezaželena oseba, če ugotovijo, da je sodeloval pri rasističnih preganjanjih.

Posebni urad departmaja za pravosodje (OSI) je od judovskega kongresa zahteval dokumentacijo, ki naj potrdi, kar trdi judovski svetovni kongres, namreč, da je Waldheim sodeloval pri pokolu tisočev oseb v Jugoslaviji.

Na podlagi tega vira naj bi bil sedanji kandidat za predsednika avstrijske republike med vojno šef nacističnega urada za zbiranje podatkov in odgovoren za številne umore v Jugoslaviji. Po judovskih vesteh naj bi Waldheim zasliševal grške, ameriške, britanske in francoske vojne ujetnike in bil odgovoren za njihove umore in deportacije.

Na siiki propagandne slike na Dunaju za Waldheima, predsedniškega kandidata.

Jože Trobec

Čenča

41.

